اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.rouzegaremadan.ir

شنبه ● ۱۸ فروردین ۱۴۰۳ ● ۲۶ رمضان ۱۴۴۵ ● ۶ آوریل ۲۰۲۴ ● سال هفتم ● شماره ۱۲۷۸ ● ۸صفحه ● قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

ترافیک افتتاح‌های معدن و صنایع معدنی در راه است

موثقی نیا گفت: این سازمان از تابستان سال ۱۴۰۲، راهبری برنامه‌ها و اهداف پیش روی بخش معدن و صنایع معدنی را در قالب برنامه پایش‌های مستمر هفتگی پیش برده است. طی این برنامه نحوه اجرا و شیوه‌های برطرف‌سازی گلوگاه‌های توسعه این حوزه بررسی و ارائه شدند.

۲

نقش ویژه بازار سرمایه در تحقق شعار سال

سید احسان خاندوزی در نخستین نشست خبری سال ۱۴۰۳ با اصحاب رسانه در پاسخ به سوال خبرنگار «سنا» مبنی بر برنامه دولت برای تحقق شعار «جهش تولید با مشارکت مردم» از مسیر بازار سرمایه، گفت: یکی از بهترین نهادهایی که می‌تواند مشارکت آحاد مردم در تامین مالی اقتصاد را ایفا کند، بازار سرمایه است.

۸

تحلیل گر ارشد فولاد در گفت‌وگو با «روزگار معدن» مطرح کرد:

ابر چالش‌های صنعت فولاد

۳

یادداشت‌ها

ثروت نادیده

۲

ضرورت به‌روزرسانی تکنولوژی معدنی در کشور

۴

الزامی برای فولادسازی

۶

احوالات صنعت برق در سال ۱۴۰۳

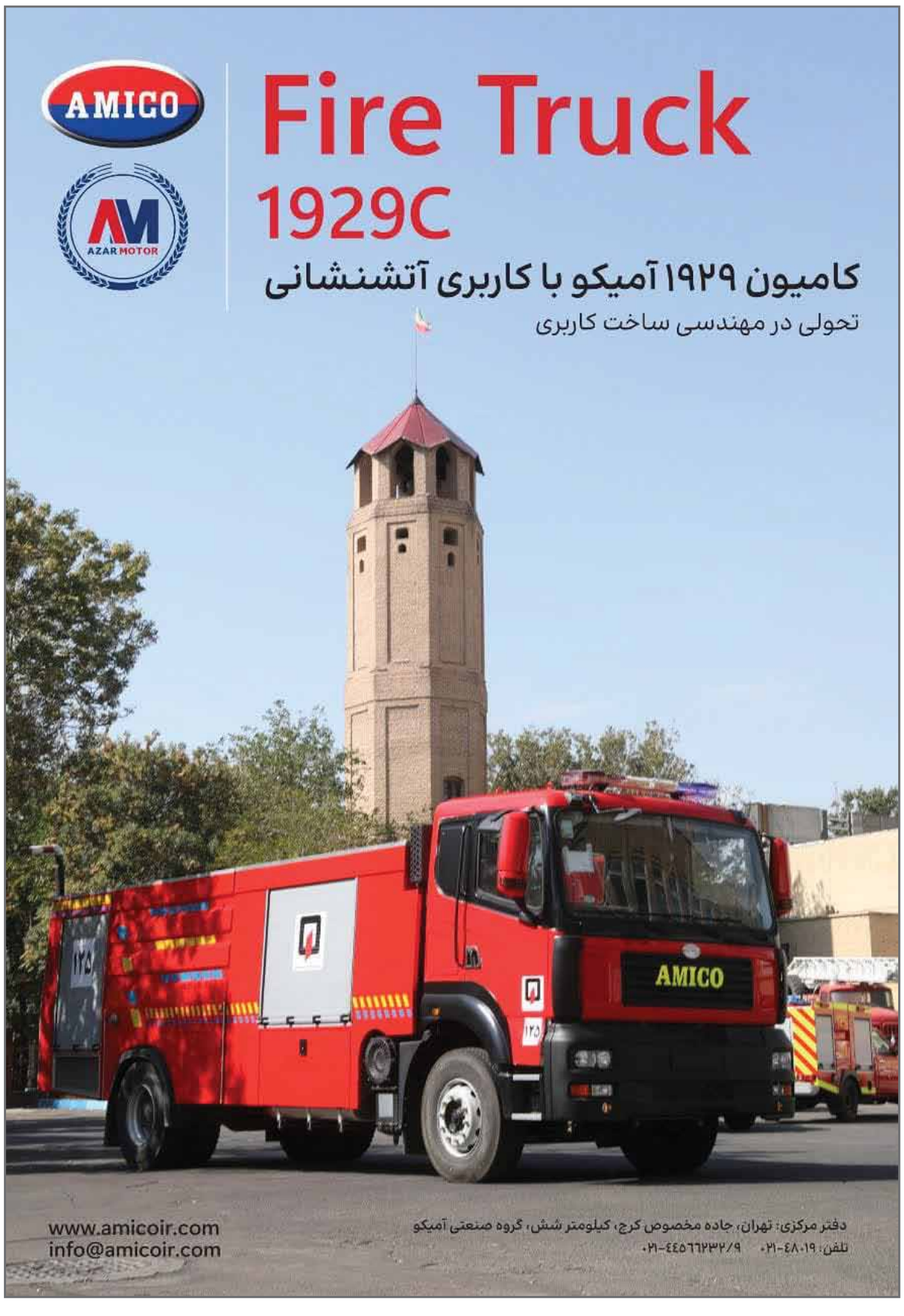
۷

تیترهای روز

توسعه همکاری‌های برون‌مرزی پالایشی در سال ۱۴۰۳

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران از تمرکز بر توسعه همکاری و پروژه‌های برون‌مرزی در سال ۱۴۰۳ در صنعت پالایش کشور خبر داد و گفت: در این باره توافق‌هایی خواهیم داشت تا بتوانیم از ظرفیت شرکت‌های داخلی برای اجرای پروژه‌های تعمیرات اساسی و از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و تولیدکننده‌ها در بازار بیرونی استفاده کنیم. جلیل سالاری مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران اظهار کرد: تولید بنزین کشور در ابتدای سال ۱۴۰۲، روزانه ۱۰۴ میلیون لیتر بود که این عدد با تلاش همکاران من با رشد ۷ درصدی به روزانه ۱۱۲ میلیون لیتر در پایان سال ۱۴۰۲ رسید.

۷

روزگار معدن
شنبه
•۱۸فروردین ۱۴۰۳ • ۲۶ رمضان ۱۴۴۵ • ۶ آوریل ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۲۷۸

یادداشت

ثروت نادیده

مجید معصومی گودرزی
عضو انجمن سنگ‌آهن ایران

حمایت از معدن در شرایط فعلی جزو ضروری‌ترین اقداماتی است که باید در اولویت برنامه‌های دولت قرار گیرد.

به‌نظر من، این تسهیلگری باید از آزادسازی واردات ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی آغاز شود.

به‌عبارت‌دیگر، باید محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های واردات برداشته شود تا فعالان حوزه معدن بتوانند هرچه می‌خواهند از بیرون از مرزها یا از داخل کشور تهیه کنند تا رقابت ایجاد شود و این رقابت رشد و شکوفایی به‌بار آورد.

البته شکی نیست که توجه به تولید ملی از ضروریات است، اما روش‌های حمایتی که تا امروز به‌کار برده شده، چندان موفقیت‌آمیز نبوده است.

یادآوری این نکته ضروری است که در حال حاضر برخی ماشین‌آلات ما متعلق به ۲۰ سال پیش یا بیشتر از آن و کاملا فرسوده و مستهلک شده است.

بنابراین، باید راه ورود و جایگزین کردن ماشین‌آلات روزآمد که ابزار دست تولید است، هموار شود تا از یک‌سو، فعالان حوزه معدن بیش از این دچار مشکل نشوند و با تهیه تجهیزات و ماشین‌آلات موردنیاز خود چرخ تولید را به‌سرعت بیشتری به حرکت درآورند و از سوی دیگر، تولیدکنندگان داخلی ماشین‌آلات خود را در مسیری رقابتی ببینند و برای بهبود کیفیت و ارتقای تولیدات خود ناچار باشند، تلاش بیشتری داشته باشند و از این رخوت و رکود خارج شوند. این روش صحیح سوق دادن بخش تولید به‌سوی رشد و توسعه است.

البته شاید در ابتدای راه چند سالی دچار مشکل شویم، اما بعد همه‌چیز به مسیر درست برمی‌گردد و به‌این‌ترتیب، شاید چند سالی دچار سختی و گرفتاری شویم، اما بعد از آن، همه سازکارها شکل درست و منسجمی پیدا می‌کنند و می‌توان چشم‌انتظار رشد و شکوفایی بود.

علاوه بر این، انتظار می‌رود در زمینه محاسبه و اخذ حقوق دولتی معادن کوچک‌مقیاس نگاهی حمایتی ایجاد شود، زیرا اثرات مثبت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی فعالیت این معادن بسیار بیشتر از حقوق دولتی خواهد بود.

رشد بالا و یکباره حقوق دولتی فشار زیادی به معادن کوچک‌مقیاس وارد کرده است.

علاوه بر این، برای تحقق این رقم، فرمول یکسانی برای معادن بزرگ و کوچک در نظر گرفته شده و به هر دو گروه فشار می‌آورد.

میزان صرفه به مقیاس، درآمدزایی و سوددهی معادن بزرگ و کوچک بسیار متفاوت است و مدلی که می‌تواند برای معادن کوچک قابل‌قبول باشد، برای معادن بزرگ تهدیدزا است و بالعکس.

در ماده ۱۴ قانون معادن که مربوط به محاسبه حقوق دولتی است، می‌خوانیم: «دارنده پروانه بهره‌برداری باید درصدی از بهای ماده معدنی موضوع پروانه را، به نرخ روز در سر معدن به‌صورت استخراج شده یا کانه‌آرایی یا فرآوری‌شده در چارچوب بودجه مصوب به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان حقوق دولتی به وزارت صنعت، معدن و تجارت پرداخت کند... .»

تبصره ۴ از همین ماده دولت را مکلف کرده است که حداقل ۶۵ درصد درآمد حاصل از اجرای این ماده را به توسعه بخش معدن و صنایع معدنی کشور اختصاص دهد.

علاوه بر این، در تبصره ۶ این ماده نیز آمده: «دولت مکلف است ۱۵درصد از حقوق دولتی وصولی را به اعتبارات همان استان اضافه کند، به‌طوری‌که تمام اعتبار یادشده برای ایجاد زیرساخت و رفاه و توسعه شهرستان با اولویت‌بخشی که معدن در آن واقع شده، اختصاص یابد»، اما در حال حاضر حقوق دولتی به راهی برای کسب درآمد دولت بدل شده که صحیح نیست و با قانون معادن مغایر است.

دولت کاستی‌هایی برای تخصیص منابع مالی به‌منظور توسعه زیرساخت‌های مناطق دورافتاده دارد که امیدواریم در این دولت با برنامه‌ریزی مدون و اجرایی این مشکل برطرف شود. براساس مشاهدات شخصی می‌توانم بگویم تاکنون در منطقه سنگان، اقدامی قابل‌توجه در این رابطه انجام نگرفته است.

برای بهبود شیوه محاسبه و پرداخت حقوق دولتی پیشنهاد می‌شود که کنسرسیوم‌هایی متشکل از بهره‌برداران در هر استان تشکیل شود که باتوجه به شرایط خاص استان حقوق دولتی را محاسبه کنند، وظیفه دیگر این کنسرسیوم‌ها باید تخصیص بخشی از حقوق دولتی برای اجرا و عملیاتی شدن طرح‌های کلان در راستای رفع مشکلات زیست‌محیطی منطقه باشد.

اما ۲ چالش مهم دیگر در بخش معدنکاری عبارتند از: سنگ‌اندازی‌های سازمان منابع‌طبیعی و معارضان محلی.

علت مخالفت‌های سازمان منابع طبیعی متعدد و متنوع است.

نخستین عامل مخالفت منابع‌طبیعی وجود پوشش گیاهی در مناطق و پهنه‌های معدنی است، این سازمان با هدف جلوگیری از هرگونه تخریب، که در عمل با نفس عملیات معدنکاری در تضاد است یا الزام به «ابطال پروانه چرای دام» از سوی منابع‌طبیعی یکی دیگر از این موانع است که البته پس از مشکلات فراوان در حال حاضر می‌توان حقوق عرفی آن را پرداخت کرد و به این ترتیب، اجازه فعالیت معدنکاری صادر می‌شود.

کوتاه سخن اینکه، همه می‌دانیم که کشور ما ظرفیت زیادی در حوزه معادن دارد، اما تا امروز توجهی که انتظار می‌رود به این بخش نشده، زیرا همواره منبع اصلی درآمد کشور، نفت بوده است.

امروز که تامین هزینه‌های کشور از طریق نفت به‌سختی میسر می‌شود، این نکته بیش‌ازپیش موردتوجه قرارگرفته است که ما ثروت عظیم دیگری به نام معدن در اختیار داریم.

اما چالش موجود این است که حاکمیت، این حوزه را منبعی کوتاه‌مدت و موقتی تلقی می‌کند و تا امروز سرمایه‌گذاری چندانی در این بخش انجام نداده است.

ریزش پل در آمریکا بازار زغال‌سنگ هند را تحت تاثیر قرار می‌دهد

صادرات زغال سنگ از بندر بالتیمور در ایالات متحده پس از فروریختن پل ناشی از برخورد با یک کشتی باری در ۲۶ مارس ۲۰۲۴ با اختلال مواجه شد و عملیات بندری زغال سنگ را مختل کرد.

شرکت راه آهن CSX به مشتریان زغال سنگ در مورد تاخیرهای احتمالی حمل و نقل در حالی که گارد ساحلی ایالات متحده تلاش های جستجو و نجات را انجام می داد، هشدار داد. CSX که صاحب اسکله زغال سنگ کورتیس در نزدیکی محل سقوط است، قصد داشت عملیات اسکله را در حین ارزیابی شرایط حادثه حفظ کند.

CONSOL Energy که یک پایانه صادرات دریایی در بندر بالتیمور را اداره می کند، تاخیر در دسترسی کشتی ها را تایید کرد.

بر اساس داده‌های اداره اطلاعات انرژی (EIA)، بالتیمور در نه ماهه اول سال ۲۰۲۳ با صادرات ۱۸,۴۱ میلیون تن زغال سنگ در رتبه دوم صادرات زغال‌سنگ ایالات متحده قرار گرفت که از ۱۲,۹۷ میلیون تن در سال ۲۰۲۲ افزایش داشت. از این تعداد، ۱۲,۰۶ میلیون تن زغال سنگ حرارتی بود. ۶,۳۵ زغال سنگ متالورژی بود.

انتظار می رود که فروریختن پل صادرات زغال سنگ را تا شش هفته متوقف کند و حمل و نقل حدود ۲,۵ میلیون تن را مختل کند. این تهدیدی برای زنجیره های تامین انرژی جهانی است که از کندی های مربوط به کووید بهبود می یابند. اگرچه قیمت جهانی زغال سنگ از ایالات متحده را تحت تأثیر قرار داد، با پیش بینی سال مالی گذشته که حداقل بود، هند، دریافت کننده اصلی زغال سنگ حرارتی از بالتیمور برای تولید برق، ممکن است با اختلالات قابل توجهی روبرو شود. هند حدود ۶ درصد از واردات خود را به حدود ۱۴ میلیون تن می رساند که بین زغال سنگ حرارتی و متالورژی تقسیم می شود.

یک فعال صنعت سیم و کابل مطرح کرد:

لزوم تغییر نگرش به تولید

گروه خبر

یک تولیدکننده سیم و کابل‌های برقی گفت: تولید قلب تپنده اقتصاد کشورهاست و توسعه فعالیت‌های تولیدی منجر به اقتصاد قدرتمند و رشد شاخص‌های عملکردی می‌شود. با این وجود، دولت از اهمیت و نقش واحدهای تولیدی در توسعه اقتصادی کشور غافل شده و توجهی به آن‌ها ندارد. به همین دلیل اگر دیدگاه مسئولان نسبت به این موضوع تغییر کند و به مانع‌تراشی در مسیر حرکت تولیدکنندگان ادامه ندهند، می‌توان آینده روشنی را برای صنایع کشور متصور بود.

این فعال صنعت سیم و کابل در گفت‌وگو با پایگاه خبری و تحلیلی «فلزات آنلاین» در رابطه با وضعیت این صنعت در سال ۱۴۰۲، بیان کرد: تا اواسط سال گذشته، شرایط تولیدکنندگان و صنعت سیم و کابل تا حدودی مناسب بود اما به دلیل سازوکارهای غیرمتعارف بورس کالای ایران در عرضه کاذب و مفتول و افزایش رقابت کاذب خریداران در این تالار صنعتی، وضعیت کاملا تغییر پیدا کرد. در این شرایط تولیدکنندگان ناچارند برای ادامه فعالیت خود و تامین مواد اولیه، قیمت‌های بسیار بالایی را پیشنهاد کنند اما با این وجود نیز به دلیل فعالیت واسطه‌گران در بورس کالا و افزایش رقابت از سوی برخی از شرکت‌ها برای کسب سود بیشتر، چالش کمبود مواد اولیه همچنان وجود دارد. به همین دلیل علی‌رغم تقاضای بالای مصرف‌کنندگان، واحدهای تولیدی به دلیل کمبود مواد اولیه برای تولید نمی‌توانند نیاز نیاز آن‌ها را تامین کنند. در نتیجه زمانی که بازار در انحصار برخی از شرکت‌ها باشد و کانال‌های عرضه مواد اولیه به بستری برای ایجاد رانت تبدیل شوند، نمی‌توان انتظار داشت که معاملات به صورت شفاف و بر اساس شاخص عرضه و تقاضا انجام شود. همچنین نکته قابل‌توجه این است که قیمت‌گذاری مس در بازارهای داخلی بر اساس قیمت جهانی این فلز و بر اساس نرخی بالاتر از بهای ارز آزاد محاسبه می‌شود و مسئولان امر هیچ توجه‌ای به این موضوع ندارند. لازم به ذکر است که این چالش تنها مختص به شرکت‌های کوچک‌مقیاس تولیدکننده سیم و کابل نیست و واحدهای بزرگ نیز به دلیل اقدامات فعالان صنایع بالادستی مس، در زمینه تامین مواد اولیه با معضلاتی دست به گریبان هستند.

وی در خصوص شرایط بازار مصرف و تقاضای مشتریان در سال گذشته، عنوان کرد: میزان تقاضای مشتریان در بازارهای داخلی چندان مطلوب نبود اما در مقابل بازارهای صادراتی به نسبت از شرایط بهتری برخوردار بودند. البته با توجه به اینکه تولیدکنندگان ایرانی مواد اولیه مورد نیاز خود را با قیمت بالاتری از قیمت‌های جهانی خریداری می‌کنند، از لحاظ قیمت تمام شده قدرت رقابت‌پذیری زیادی نسبت به سایر تولیدکنندگان خارجی در بازارهای صادراتی ندارند. به همین دلیل شاهد هستیم که با افزایش سهم تولیدکنندگان خارجی از بازار، فعالان صنعت سیم و کابل کشور در حال واگذاری جایگاه خود به سایر رقبا هستند. این در حالی است که ایران دارای منابع غنی مس بوده و سایر مواد اولیه مورد نیاز برای تولید سیم و کابل نظیر گرانول توسط صنایع پتروشیمی داخلی به مقدار کافی تولید می‌شود. متاسفانه در حال حاضر رقبای ما در سایر کشورها هیچ‌کدام این مزایا را در اختیار ندارند اما در میدان رقابت پیروز شده‌اند و علت آن را می‌توان به خام‌فروشی مواد اولیه و صادرات کاتد و مفتول مس نسبت داد. شایان ذکر است که در دولت قبلی چنین موضوعی مشاهده نمی‌شد اما اکنون صادرات مواد اولیه زیر قیمت‌های جهانی به سبب صدور مجوزهای لازم از سوی نهادهای دولتی و واردات برخی از کالاها از این طریق، انجام می‌شود. باید گفت که حاشیه سود بالای صادرات، جذابیت زیادی برای فعالان صنایع بالادستی مس دارد و موجب افزایش تمایل آن‌ها به این موضوع شده است. در حالی که تولیدکنندگان خارجی به راحتی به مواد اولیه ارزان‌قیمت دسترسی دارند، تولیدکنندگان ایرانی با موانعی مانند پرداخت ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده، رفع تعهد ارزی و عرضه ارز حاصل از صادرات در سامانه‌های داخلی با نرخ‌های دولتی و... روبه‌رو هستند. به همین دلیل به جرئت می‌توان گفت که علی‌رغم تولید و فروش محصولات طی یک سال مالی، سود زیادی نصیب تولیدکنندگان سیم و کابل نشده است اما واسطه‌گران و صادرکنندگان به راحتی توانسته‌اند از این موقعیت‌ها به نفع خود استفاده کرده و سود هنگفتی را نصیب خود کنند.

▣ در باغ سبز

این تولیدکننده سیم و کابل‌های برقی با بیان اینکه تعداد فعالان این صنعت بیش از حد مورد نیاز است، اظهار داشت: در حال حاضر باید گفت که وضعیت صنعت سیم و کابل برقی حتی از حالت اشباع هم خارج شده و تعداد واحدهای فعال در این زمینه بسیار زیاد است. متاسفانه کارشناسان سازمان‌های دولتی بدون توجه به تقاضای بازار، مجوز احداث واحدهای تولیدی جدید را صادر می‌کنند اما در مقابل واحدهایی که چندین سال از زمان تاسیس آن‌ها می‌گذرد، امکان اخذ مجوز افزایش ظرفیت را ندارند. البته تبلیغات و تسهیلاتی که به سرمایه‌گذاران وعده داده می‌شود، بی‌تاثیر بر این موضوع نیست و از اواسط دهه ۸۰ با افزایش پروژه‌های مسکن مهر در کشور، سرمایه‌گذاری در صنعت سیم و کابل روند صعودی به خود گرفت. لازم به ذکر است که افزایش تعداد تولیدکنندگان و اختلاف زیاد میزان تولید و مصرف محصولات، یکی از عوامل موثر بر رکود بازارهای داخلی و افت فروش واحدهای تولیدکننده است. در این میان باید نکته مهمی را در نظر داشت که این واحدهای جدید، دارای مجوز و پروانه بهره‌برداری هستند و علاوه بر آن‌ها واحدهای غیرمجاز زیادی در صنعت سیم و کابل فعالیت دارند. در نتیجه اکنون حوزه تولید از شرایط مناسبی برخوردار نیست و به احتمال زیاد در سال‌های آینده مشکلات تولیدکنندگان پیچیده‌تر خواهد شد.

▣ راهی برای نجات

این فعال صنعت سیم و کابل در پاسخ به این سوال که راهکارهای پیشنهادی شما برای برون‌رفت صنعت سیم و کابل از شرایط کنونی چیست، ابراز کرد: تنها راه‌حلی که می‌تواند زمینه بهبود شرایط این صنعت را فراهم کند، اصلاح نحوه عرضه مواد اولیه و جلوگیری از ایجاد رانت و انحصار در بورس کالا است زیرا چالش اصلی تولیدکنندگان، تامین مواد اولیه به شمار می‌آید و واحدهایی که محصولات باکیفیتی را تولید می‌کنند، چالشی برای جذب مشتریان و رقابت در بازار ندارند. علاوه‌براین، قیمت‌گذاری مس و حتی سایر محصولات نیز باید بر اساس نظام عرضه‌وتقاضا صورت گیرد و اقتصاد آزاد به دور از تعیین نرخ‌های دستوری و فعالیت واسطه‌گران در کشور حاکم شود.

وی با اشاره به قیمت مس در بورس کالای ایران، تصریح کرد: همان طور که پیش‌تر اشاره شد، یکی از مولفه‌های تعیین قیمت مس در بازارهای داخلی، قیمت جهانی این فلز است. در حال حاضر قیمت پایه مس عرضه در تالار صنعتی نامبرده تا حدودی برابر با قیمت‌های جهانی است اما تا زمانی که مواد اولیه به دست تولیدکنندگان برسد، قیمت آن به دلایل ذکر شده افزایش پیدا می‌کند. البته در بازار آزاد هم این موضوع صدق می‌کند زیرا قیمت مفتول مسی برای خرید نقدی، ۴۶۰ هزار تومان به ازای هرکیلوگرم اعلام می‌شود اما در زمان خرید، تولیدکنندگان باید ۵۰۰ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم بپردازند.

این تولیدکننده سیم و کابل‌های برقی در خصوص دورنمای صنعت سیم و کابل، خاطرنشان کرد: آینده این صنعت وابسته به سیاست‌های اقتصادی دولت و نرخ ارز است زیرا تاثیر مستقیمی بر قیمت‌ها و شرایط بازار مصرف دارند. زمانی که نرخ ارز افزایش می‌یابد، شاهد رشد قیمت‌ها هستیم اما در صورت کاهش ارزش آن، قیمت‌ها حالت چسبندگی دارند و در مدار نزولی قرار نمی‌گیرند.

ترافیک افتتاح‌های معدن و صنایع معدنی در راه است

رئیس هیئت عامل ایمیدرو گفت: این سازمان از تابستان سال ۱۴۰۲، راهبری برنامه‌ها و اهداف پیش روی بخش معدن و صنایع معدنی را در قالب برنامه پایش‌های مستمر هفتگی پیش برده است. طی این برنامه نحوه اجرا و شیوه‌های برطرف‌سازی گلوگاه‌های توسعه این حوزه بررسی و ارائه شدند. به گزارش «روزگارمعدن» و به نقل از روابط عمومی ایمیدرو، محمدرضا موثقی‌نیا بیان کرد: در این چارچوب، زنجیره‌های فولاد، مس، آلومینیوم، روی، طلا و... به رغم تمامی چالش‌های تامین انرژی و خوراک، شاهد پیشرفت‌های قابل‌ملاحظه‌ای شدند؛ به طوری که تعدادی طرح در سال گذشته راه‌اندازی شد اما در سال ۱۴۰۳، افتتاح‌های متعددی در حوزه معدن و صنایع معدنی در راه است.وی افزود: در زنجیره فولاد، انجام نخستین قوس الکتریکی فولاد شادگان و شروع فعالیت فولاد سفیددشت با تکنولوژی ایرانی رقم خورد؛ همچنین تست قوس الکتریکی طرح‌های فولاد میانه و فولاد قائنات به ثبت رسید و این پروژه‌ها در آینده نزدیک افتتاح خواهند شد.رئیس هیئت عامل ایمیدرو ادامه داد: طرح‌های فولادسازی غدیر نی‌ریز و آهن اسفنجی ۲ بافت نیز در آستانه راه‌اندازی قرار دارند. همچنین باید یادآور شد این سازمان فاز نخست کارخانه تولید کنسانتره روی در مهدی‌آباد به عنوان بزرگ‌ترین کارخانه فرآوری روی خاورمیانه به ظرفیت تولید ۲۰۰ هزار تن را در دست راه‌اندازی دارد. در حوزه فولاد، پیش‌تر کارخانه احیای مستقیم زمزم ۳ به عنوان بزرگ‌ترین مگامدول تولید آهن اسفنجی در ایران با ظرفیت تولید یک میلیون و ۷۰۰ هزار تن راه‌اندازی شده است. از سوی دیگر، اسکله شماره سه منطقه ویژه صنایع انرژی‌بر پارسیان با سرمایه ۲۵ میلیون یورویی افتتاح شد. در این منطقه ویژه اقتصادی، بندر تخصصی معدن و صنایع معدنی برای ورود مواد خام و صدور کالای ساخته شده است.موثقی‌نیا در خصوص فناوری‌های جدید در زنجیره آلومینیوم، اظهار داشت: نخستین طرح تولید هیدرات‌های ویژه در ایران و خاورمیانه با سرمایه‌گذاری یک هزار میلیارد ریالی و اشتغال ۱۱۰ نفری وارد مدار تولید شده است.به گفته وی، تکنولوژی ساخت این واحد بومی و برای نخستین بار است که در کشور اجرا و راه‌اندازی می‌شود. افتتاح فاز نخست واحد فیلتراسیون گل قرمز شرکت آلومینای ایران (جاجرم)، دستاورد دیگر فناوری در زنجیره آلومینیوم به شمار می‌آید که در این طرح ۶۰۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری صورت گرفته است. در بخش معدن نیز عملیات اجرایی کارخانه‌های فلوتاسیون مس طلای شادان و نیز فرآوری طلای خونیک در استان خراسان جنوبی آغاز شد.رئیس هیئت عامل ایمیدرو عنوان کرد: در زنجیره مس، استخراج پیش باطله‌برداری از معدن سرخه‌دیزج در سرچشمه شهرستان رفسنجان شروع شد. این معدن با ذخیره یک میلیارد تنی ماده معدنی مس، ۱۰ هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری خواهد داشت و برای بیش از ۴۰۰ نفر اشتغال ایجاد می‌کند. مدت بهره‌برداری از معدن سریدون ۲۵ سال خواهد بود و جانجا، معدن جدیدی که در جنوب شرقی ایران و در استان سیستان و بلوچستان واقع شده است، گرمابخش توسعه صنعت مس در سال‌های آتی خواهد شد. هم‌اکنون این معدن مراحل اولیه معدن‌کاری را پشت سر می‌گذارد و سبب‌ساز توسعه و تحول در منطقه می‌شود.

موثقی‌نیا به اهمیت توسعه زنجیره مس اشاره کرد و گفت: در این حوزه شرکت توسعه زنجیره مس در آستانه رونمایی قرار دارد. این شرکت قرار است نقش‌آفرینی برجسته‌ای در بخش‌های بالادستی و پایین‌دستی صنعت مس داشته باشد. موضوع فوق با توجه به مصرف روزافزون فلز سرخ و نقش مهم آن در صنایع پیشرفته و هوشمند، اهمیت دوچندانی می‌یابدوی در ارتباط با عملکرد بخش اکتشاف، تصریح کرد: از ابتدای سال تا پایان بهمن ماه ۱۴۰۲، بیش از ۵۱۶ هزار متر حفاری اکتشافی صورت گرفت که این رقم ۱۳ درصد بیش از برنامه پیش‌بینی شده است. در بخش حفاری اکتشافات نیز با هدف رفع کمبود نیروی ماهر در این حوزه، برگزاری نخستین دوره آموزش رایگان حفاری مغزه‌گیری اکتشافی برای توسعه معدن زغال‌سنگ کوهبنان (استان کرمان)، از دیگر فعالیت‌ها و اقدامات این سازمان به شمار می‌آید.رئیس هیئت عامل ایمیدرو در بخش دیگری از سخنان خود، اظهار داشت: برگزاری چهارمین جشنواره اینومواین (ایده‌های ارزش‌آفرین معدن و صنایع معدنی)، نخستین نمایشگاه بین‌المللی گوهرسنگ‌ها، ماشین‌آلات و تجهیزات وابسته و نخستین دوره مسابقات ملی گوهرتراشی، از جمله اقداماتی بود که در حوزه گوهرسنگ‌ها انجام شد.موثقی‌نیا با اشاره به جایگاه این سازمان در توسعه زیرساخت‌ها، مطرح کرد: ایمیدرو راهبری پروژه‌های خطوط انتقال آب با سرمایه‌گذاری ۸/۳ میلیارد یورویی را بر عهده دارد. با اجرای این طرح‌ها در اوایل سال ۱۴۰۳، آب به شهرهای یزد و کرمان تا تابستان پیش رو آب به پالایشگاه اصفهان و در ۶ ماه نخست سال آتی به فولاد مبارکه اصفهان خواهد رسید.وی در ارتباط با تفاهم‌نامه وزارتخانه‌های صمت و وزارت نیرو برای ایجاد ۱۰ هزار مگاوات ظرفیت نیروگاهی، خاطرنشان کرد: در بخش نیروگاهی نیز این سازمان هم‌اکنون راهبری پروژه‌هایی در مجموع ۱۷ هزار مگاوات ظرفیت جدید تولید برق برای صنایع و معادن را عهده‌دار بوده که بیش از برنامه مورد تفاهم است. در این راستا، عملیات اجرایی ۶ هزار و ۶۶۸ مگاوات آن آغاز شده و یک هزار و ۱۸۳ مگاوات نیز به بهره‌برداری رسیده است.رئیس هیئت عامل ایمیدرو یادآور شد: چنانچه نگاهی گذرا به برخی دیگر از اقدامات این سازمان داشته باشیم، مواردی همچون رونمایی از سامانه اطلاعات یکپارچه اکتشافی مکان مبنای ایمیدرو، محصول تکنولوژی محور و بومی ارائه شده توسط شرکت دانش‌بنیان، برگزاری اولین همایش بین‌المللی تحول دیجیتال در حوزه معادن و صنایع وابسته در راستای طرح تحول دیجیتال و هوشمندسازی معادن و صنایع معدنی ایران، تشکیل کارگروه راهبردی تحول دیجیتال و هوشمندسازی، احیا و فعال‌سازی ۲۷۳ معدن، توسعه ۸۴ معدن، اشتغال مستقیم یک هزار و ۴۰۰ نفر با راه‌اندازی کامل و تکمیل در راستای طرح احیا و فعال‌سازی معادن راکد بخش خصوصی، اجرای دوره هفتم ممیزی «HSE» شرکت‌های تحت پوشش و تابعه (۵۲ شرکت) طی مدت ۲۲۴ نفروز، تخصیص ۱۲۱ میلیارد ریال بودجه به آموزش، پژوهش و فناوری، برگزاری ۲۸۹ دوره برای هفت هزار و ۷۲۲ نفر، اجرای طرح توانمندسازی فارغ‌التحصیلان (فاجد) برای ۸۴۹ نفر طی ۲۴ دوره در یک هزار و ۹۴ ساعت و صدور ۵۴ بیمه‌نامه اعتباری بهره‌برداری و سرمایه‌گذاری از سوی صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی به ارزش ۳۹/۳ هزار میلیارد ریال قابل ذکر است.

سراب انتقال آب از دریا؟

به گفته مدیرعامل شرکت مهندسی توسعه آب آسیا شرکت‌های مس، گل‌گهر و چادرملو بیش از ۲۵ هزار میلیارد تومان در پروژه انتقال آب خلیج فارس سرمایه‌گذاری کرده‌اند و این طرح تاکنون اثرات زیست محیطی نداشته است. دست‌اندرکاران پروژه انتقال آب معتقدند انتقال آب نمک‌زدایی شده از خلیج‌فارس به صنایع معدنی جنوب شرق کشور اقتصادی‌تر از انتقال ماده معدنی به سواحل خلیج فارس است؛ بنابراین برای دستیابی به این هدف، شرکت‌های معدنی و صنعتی گل‌گهر، شرکت ملی صنایع مس ایران و شرکت معدنی و صنعتی چادرملو، شرکت تأمین و انتقال آب خلیج فارس را به عنوان متولی نمک‌زدایی و انتقال آب از خلیج همیشه فارس تأسیس کردند.طبق اعلام وزارت نیرو اجرای پنج‌طرح انتقال آب از دریا اکنون در دستور کار وزارت نیرو قرار دارد که ظرفیت انتقال آب به مرکز کشور را به یک‌میلیارد متر مکعب می‌رساند. این طرح نیازمند ۲۰۰۰ مگاوات برق است که قرار است بخشی از این انرژی از نیروگاه‌های تجدیدپذیر و برق سبز تامین شود.فاز نخست نخستین خط لوله انتقال آب در سال ۱۳۹۹ اجرا شد و قرار است سایر طرح‌های انتقال آب نیز به‌تدریج اجرا شده و بخشی از آب مورد نیاز استان‌های کم‌آب شرقی و مرکزی کشور از طریق دریای عمان و خلیج‌فارس تامین شود. طرح انتقال آب از دریای عمان و خلیج‌فارس قرار است در گام نهایی، منابع آبی جدید هفت استان هرمزگان، کرمان، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، یزد، اصفهان و سیستان و بلوچستان را تامین کند.با این حال این پروژه با انتقاداتی از سوی کارشناسان و کنشگران محیط زیست مواجه است. کارشناسان معتقدند شیرین کردن آب یکی از پرهزینه‌ترین، راه‌های انتقال آب سبب تولید آب خاکستری و برهم خوردن توان زیستی و اکولوژیکی مناطق می‌شود و یکی از راه‌های کورتر کردن گره ورشکستگی بحران آب در ایران است.در ادامه این گزارش با نصرت خوش نیاز، مدیرعامل شرکت مهندسی توسعه آب آسیا، درباره جزئیات طرح، میزان مشارکت شرکت‌های فولادی و اثرات زیست محیطی آن گفتگو کردیم.

▣ سهم شرکت‌های فولادی از شرکت انتقال آب

صد درصد سهام شرکت مهندسی توسعه آب آسیا، مربوط به شرکت تامین و انتقال آب خلیج فارس (واسکو) است. سهامداران شرکت انتقال آب خلیج فارس نیز شامل ۴۴ درصد گل‌گهر، ۳۳ درصد شرکت ملی مس و ۲۲ درصد شرکت صنعتی و معدنی چادرملو است. شرکت‌های مس، گل‌گهر و چادرملو بیش از ۲۵ هزار میلیارد تومان در این پروژه سرمایه‌گذاری کرده‌اند.خردادماه انتقال آب دریا محقق می‌شود تا خردادماه سال آینده تمام اهدافی که در سال ۱۳۹۲ برای این پروژه دیده شده بود، یعنی تولید روزانه ۴۰۰ هزار متر مکعب آب شیرین و انتقال سالانه ۱۳۰ میلیون متر مکعب آب محقق می‌شود. بعد از این، متناسب با طرح توسعه‌ای، پروژه باز هم توسعه پیدا خواهد کرد و برنامه‌ریزی شده با کلنگ زنی پروژه‌های بعدی تا سه یا چهار سال آینده ظرفیت تولید روزانه آب شیرین به ۶۰۰ هزار تن برسد.در حال حاضر هم روزانه ۸۰ تا ۱۰۰ هزار متر مکعب آب شیرین از این پروژه در روز به صنایع منتقل می‌شود. ظرفیت البته کل انتقال ۲۰۰ هزار تن است که ۲۵ تا ۲۶ هزار تن به شهرستان خمیر و ۸۰ تا ۱۰۰ هزار تن به صنایع بالادستی منتقل می‌شود و مازاد آن موجود است. به همین دلیل اعلام آمادگی کردیم که آب مورد نیاز صنایع را به طور کامل و با توسعه طرح در استان هرمزگان تامین کنیم.همه این پروژه مربوط به صنایع نیست و بخشی هم مربوط به آب شرب است. همچنین علاقمندان به کشاورزی پیشرفته هم می‌توانند از این آب استفاده کنند. اما در مورد کشاورزی پیشرفت هنوز تقاضایی نداشتیم، چراکه این مدل کشاورزی هنوز در مقیاس وسیع در کشور ما عملیاتی نشده است.همچنین در حال حاضر بخشی از آب شرب از طریق این پروژه برای بندرعباس، شهر رضوان، تامین می‌شود. تاکنون از ظرفیت ۴۰۰ هزار مترمکعبی تامین آب شرب، ۴۰ هزار مترمکعب تولید می‌شود. البته در سال جاری بخشی از آب شرب استان یزد هم به صورت اضطراری تامین کردیم. در مجموع این امکان که پدافندی برای شهرها آمادگی داشته باشیم وجود دارد. همچنین در حال برنامه‌ریزی هستیم که این امکان را فراهم کنیم، در صورتی که برخی استان‌ها با تنش آبی مواجه شدند، بتوانیم در بزنگاه‌ها به آن‌ها کمک کنیم.

▣ پروژه انتقال آب خلیج فارس اثر زیست محیطی ندارد

در حال حاضر مجوز شیرین کردن ۶۰۰ هزار متر مکعب آب به صورت دائم اخذ شده، اما قادر هستیم تا یک میلیون متر مکعب طرح را توسعه دهیم. البته سازمان حفاظت محیط زیست مجوز توسعه و افزایش ظرفیت طرح را به شرط پایش در نظر گرفته است. پایش اثرات زیست محیطی پروژه هم از سوی خود سازمان حفاظت محیط زیست انجام می‌شود.همچنین بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد از سال ۱۳۹۶ تاکنون این پروژه آثار زیست محیطی نداشته است. در اصل اگر از مدل تزریق هیدرولیکی در دریا، انحراف داشته باشیم، باید نگران اثرات زیست محیطی در آینده باشیم. اما تاکنون هیچ تخطی و انحرافی از مدلی که سال ۱۳۹۴ به سازمان حفاظت محیط زیست ارائه شده، نداشتیم. اما تاکنون به سازمان حفاظت محیط زیست نشان دادیم اگر این ظرفیت شرین‌سازی آب را به ظرفیت حداکثری ادامه دهیم، به لحاظ هیدرولیکی مشابه اشل مطالعات قبلی خواهد بود و در نتیجه عارضه‌ای نخواهد داشت و نگرانی از این بابت نداریم.

روزگار معدن
شنبه
●۱۸فروردین ۱۴۰۳ ● ۲۶ رمضان ۱۴۴۵ ● ۶ آوریل ۲۰۲۴
● سال هفتم ● شماره ۱۲۷۸

گردشگری معدن تجربه‌ای متفاوت برای مسافران نوروزی

مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران-بافق گفت: امروزه اضافه شدن ژئوتوریسم یا گردشگری صنعتی و معدنی در سطح دنیا، بسته گردشگری را تکمیل کرده است.

مجتبی حمیدیان مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران-بافق گفت: در بحث گردشگری به این نتیجه رسیدیم که نیازمند یک کار ترکیبی هستیم چراکه در کنار سایر برنامه‌های گردشگری، ابعاد معدن و فضای کاری آن برای گردشگران جذابیت بسیاری دارد.

حمیدیان تصریح کرد: مجموعه شرکت سنگ آهن مرکزی ایران-بافق در عین حالی که یک مجموعه صنعتی است، ولی ظرفیت بسیار بالایی برای حوزه گردشگری دارد.

او بیان کرد: بازدید از پیت معدنی، موزه سنگ آهن و آشنایی با ابزارآلات اکتشاف و حفاری و چگونگی استخراج معادن برای مسافران از جذابیت زیادی برخوردار است.

مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران-بافق خاطر نشان کرد: در نوروز امسال تاکنون، روزانه بیش از هزار و ۵۰۰ نفر از مسافران نوروزی از پیت معدنی چغارت بازدید کردند. او خاطرنشان کرد: با وجود ظرفیت‌های موجود شامل پیت معدنی، مجموعه‌های ورزشی، مجموعه پارک آهنشهر و هم کل ظرفیت اکوسیستم شهرستان بافق، مسافران نوروزی یک ترکیب گردشگری صنعتی، فرهنگی، مذهبی و سنتی را تجربه می‌کنند.

حمیدیان گفت: قدمت معدن چغارت به ۶۵۰ میلیون سال پیش برمی‌گردد که این معدن در ابتدا به شکل کوه بوده که هزار و ۲۸۶ متر از سطح دریا ارتفاع داشته است.

مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران-بافق افزود: از سطح زمین‌های اطراف نیز ۱۶۵ متر بالاتر بوده است که علاوه بر برداشت این ۱۶۵ متر، ۳۱۵ متر نیز عمق حال حاضر این معدن است.او گفت: خروجی این معدن سنگ آهن است که از این سنگ، برای استفاده در صنایع جوار معدنی استفاده می‌شود.

تحلیل‌گر ارشد فولاد در گفت‌وگو با «روزگار معدن» مطرح کرد:

ابر چالش‌های صنعت فولاد

شهریار خادمی

فولاد پس از نفت خام دومین ماده پرمصرف در کشورهای مختلف جهان بوده و کاربردهای بی شمار آن در صنایع مختلف غیرقابل انکار است. صنایعی نظیر ساختمان و انبوه‌سازی، خودروسازی، تولید قطعات، لوازم خانگی و ... از فولاد به عنوان مواد اولیه خود استفاده می کنند. به عبارت بهتر پس از گذشت چندین قرن، فولاد همچنان مهم‌ترین محصول مورد نیاز سازه‌های دست بشر است. از گذشته تاکنون یکی از بزرگ‌ترین عوامل موثر بر نرخ بیکاری و درآمدزایی کشور، صنعت بوده که نیازهای مردم را برآورده می‌کرده و یکی از بزرگ‌ترین پایه‌های مختلف صنعت فولاد است. در این خصوص کشورهای مختلف دنیا هر ساله با تولید تناژ زیادی از این محصول مادر، نیازهای کشور خود و کشورهای دیگر را تامین می‌کنند. در سال های اخیر رشد مصرف فولاد در کشورهای مختلف به شدت در رشد اقتصادی آنها موثر بوده است. تا جایی که گفته می‌شود هر یک درصد رشد مصرف فولاد در یک کشور، معادل رشد اقتصادی ۰،۸۵ آن کشور است. پس صنعت فولاد به واسطه تاثیری که در توسعه کشورها دارد از صنایع استراتژیک هر کشور تلقی شده و تولید و مصرف فولاد یکی از شاخصه‌های کلیدی توسعه یافتگی کشورها به شمار می‌رود. همچنین به واسطه ارز آوری، این صنعت اهمیت بالایی در کشور ما دارد و اثرات مهمی در اقتصاد کشور می‌گذارد. پس صادرات هم عامل مهمی در قدرت تبادلات کشورها به حساب می‌آید. در طول این سال‌ها صنعت فولاد از اولویت‌های صادراتی کشور بوده است. بهرام شاه ویسی تحلیل‌گر صنعت فولاد در گفت و گو با «روزگار معدن» با بیان اینکه راه چاره نجات صنعت فولاد کاهش دخالت‌های مستقیم دولت در حوزه صادرات صنایع کشور است اظهار کرد« ما با چالش‌های متعددی در صنعت فولاد مانند کمبود مواد اولیه، مازاد عرضه، قیمت‌گذاری دستوری در این حوزه و ... مواجه هستیم. بدون تردید کارشناسان این حوزه موانع رشد و ترقی این صنعت را موردبررسی قرار داده‌اند و در حال حاضر فعالان این عرصه با چالش‌های این صنعت آشنایی کامل دارند؛ به همین جهت اکنون در برهه‌ای قرار داریم که باید وارد عرصه عمل شویم و درصدد رفع این چالش‌ها برآییم»

متن کامل گفت‌وگوی این تحلیل‌گر صنعت فولاد با « روزگار معدن» در ادامه می‌خوانید.

◉ وضعیت کنونی صادرات فولاد کشور را چگونه می‌بینید؟

با بررسی روند صادرات صنایع کشور درمی‌یابیم که صادرات حوزه فولاد ایران در سال گذشته، قریب به ۱۵ درصد کاهش داشته است و نسبت به سالیان گذشته روندی نزولی را در این حوزه تجربه کرده‌ایم. باوجود این‌که ایران توانسته جایگاه دهمین تولیدکننده فولاد جهان را کسب کند اما آن‌طور که بایدوشاید در عرصه صادرات این محصول عملکرد مناسبی از خود به‌جای نگذاشته است و نتوانسته سهمی چشمگیر در عرصه بین‌المللی صادرات فولاد را از آن خود کند. راهکارهای بسیاری برای تقویت این حوزه وجود دارد اما به دلیل تشدید تحریم‌ها و شرایط خاصی که بر کشور ما حاکم است، شرکت‌هایی که در این صنعت فعالیت دارند نمی‌توانند آن‌طور که بایدوشاید از این راهکارها بهره جویند. درواقع تولیدکنندگان و صادرکنندگان ما نمی‌توانند بر اساس عرف بازاریابی و به‌صورت حرفه‌ای در بازارهای بین‌المللی حضور یابند. شرکای تجاری ایران محدود هستند و متاسفانه با گذر زمان و تشدید تحریم‌ها محدودتر نیز می‌شوند. بدهی است اگر اتفاقی برای حوزه‌های هدف کنونی ایران رخ دهد، حوزه صادرات کشور در معرض آسیب‌پذیری بیشتری قرار می‌گیرد. برای مثال در سال ۱۴۰۱، چین به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین بازارهای هدف فولاد ایران، با بحران‌های مالی بسیاری روبه‌رو شد و حجم واردات خود را کاهش داد. این امر به‌صورت مستقیم بر حوزه صادرات فولاد ایران اثر گذاشت. موارد دیگری نیز مانند ورود روسیه به بازارهای هدف ایران، اخذ سیاست‌گذاری‌های غیر کارشناسانه و ... نیز بر روند نزولی صادرات فولاد کشور موثر بوده و هستند. با این شرایط، بهترین راهکار این است که دولت دخالت‌های مستقیم خود را در حوزه صادرات صنایع کشور کاهش دهد و در اخذ سیاست‌های مرتبط با این حوزه از نظرات کارشناسان و فعالان این عرصه بهره‌مند شود. همچنین در نظر گرفتن مشوق‌های صادراتی، معافیت‌های مالیاتی، سرمایه‌گذاری‌های مناسب در راستای شناخت بازارهای هدف، تحقیقات بازار حرفه‌ای، اجرای سیاست تولید رقابتی و سیاست‌هایی ازاین‌دست می‌تواند به رفع موانع حوزه صادراتی کشور کمک‌های شایانی کند. دولت می‌تواند با اخذ این تدابیر از صادرکنندگان و تولیدکنندگان خود حمایت‌های لازم را انجام دهد تا بازارهای هدف کشور حفظ شوند و افزایش یابند.

◉ فناوری استخراج معادن کشور در چه وضعیتی است؟

فناوری استخراج و بهره‌برداری معادن ما با استانداردهای جهانی فاصله بسیار دارد و عدم سرمایه‌گذاری لازم در حوزه فناوری را می‌توان علت اصلی این فاصله دانست. از طرف دیگر دولت بزرگ‌ترین معدن‌دار کشور ما محسوب می‌شود و معادن کوچک‌مقیاس ما از بهره‌وری لازم در این زمینه برخوردار نیستند. به همین جهت این دست از معادن ما از دانش روز مانند هوشمند سازی، مکانیزه بودن، علوم ماهواره‌ای در اکتشافات، استفاده از هوش مصنوعی و .... بهره‌مند نیستند. درمجموع، دو عامل عدم دسترسی به دانش روز و نبود سرمایه کافی سبب عقب‌ماندگی ما در حوزه فناوری استخراج و بهره‌برداری معادن شده است.

◉ سیاست‌گذاری و عملکرد دولت سیزدهم در حوزه صنعت فولاد قابل قبول است؟

برای عارضه‌یابی و بررسی عملکرد یک بنگاه باید شاخص‌هایی که در حوزه سنجش عملکرد ارزشمند هستند را شناخت. به‌عبارت‌دیگر باید برای بررسی عملکرد دولت شاخصی خط‌کش مانند در دست داشته باشیم تا بتوانیم به نتیجه درستی دست یابیم. سال‌هاست برنامه‌ای جامع برای صنعت فولاد تدوین شده و در چشم‌انداز ۱۴۰۴ دستیابی به ظرفیت تولید ۵۵ میلیون تن فولاد مدنظر قرار داده شده است. برنامه توسعه و چشم‌انداز ۱۴۰۴ صنعت فولاد با جزئیات تمام تدوین شده و عملکرد تمامی صنایع در این زمینه سالانه با دقت در وزارتخانه موردبررسی قرار می‌گیرد. به همین جهت می‌توان گفت ما در حوزه سیاست‌گذاری و چشم‌انداز موفق عمل کرده‌ایم اما نکته اصلی دیگری وجود دارد که ما باید آن را موردبررسی قرار دهیم و از خاطر نبریم؛ آن این است که هنگام پایش و بررسی عملکرد صنعت فولاد باید موانع و خلأها را به‌خوبی شناسایی کنیم تا بتوانیم با اخذ تدابیر لازم آنها را برطرف سازیم. برای مثال یکی از خلأهایی که در پایش‌های سال‌های گذشته نمایان شده است این است که سرمایه‌گذاری‌های لازم برای زیرساخت این صنعت انجام نمی‌شود.

◉ یعنی این موارد را می‌توان یکی از ضعف‌های وزارت صمت تلقی کرد؟

می‌توان گفت بزرگ‌ترین ضعف وزارتخانه صمت این در این سال‌ها این بوده است که صرفاً به سیاست‌گذاری و ارائه پروانه‌های مختلف و مازاد بر ظرفیت پرداخته و موانع را آن‌طور که بایدوشاید موردبررسی قرار نداده و در راستای رفع آنها اقدامات لازم را انجام نداده است. گذر زمان در این سال‌ها به ما نشان داده است که کشور ما به لحاظ منابع مورد نیاز سنگ‌آهن، گاز، قدرت رقابت‌پذیری و بازاریابی در عرصه صادرات از توانمندی‌های لازم برخوردار نیست و این موارد، موانعی هستند که باید به آنها توجه بیشتری نشان داد و بازنگری جدی در خصوص آنها انجام شود. درمجموع می‌توان گفت دولت یا باید بر اساس ظرفیت‌های کنونی کشور سیاست‌گذاری‌های لازم را انجام دهد یا اگر چشم‌اندازی فراتر از ظرفیت موجود کشور در نظر دارد، موانعی که در مسیر تحقق آن وجود دارند را از میان بردارد. سیاست‌گذاری خام بدون فراهم ساختن زیرساخت‌های لازم مربوطه نمی‌تواند موفق باشد و چشم‌انداز مدنظر را تحقق بخشد. به‌طورکلی در حوزه سیاست‌گذاری، اقتصادهای مختلف در دنیا رویکردهای متفاوتی دارند. کشورهایی که مبنای سیاست‌گذاری خود را اقتصاد آزاد در پیش گرفته‌اند با حداقل دخالت دولت مواجه هستند و شاهد بیشترین سطح سرمایه‌گذاری توسط بخش خصوصی هستند. در نقطه مقابل کشورهایی با اقتصاد کمونیستی هستند که با بیشترین سطح دخالت دولت‌ها مواجه‌اند و کمترین سطح فعالیت بخش خصوصی را دارند. حال باید دید کشور ما در کدام‌یک از دسته‌بندی‌ها قرار می‌گیرد و تفکرات سیاست‌گذاران کشور ما در حوزه فولاد کدام روش را می‌پسندد و دولتمردان چه نگاهی به اقتصاد و حوزه فولاد دارند.

◉ در طول سالیان اخیر نقش بخش خصوصی را در صنعت فولاد چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ازآنجاکه بخش خصوصی کشور ما در قسمتی از صنعت فولاد این سرزمین فعالیت دارند نحوه تولید آنها از نظر مقیاس تولید با شرکت‌هایی که زیر نظر مؤسسات دولتی فعالیت می‌کنند بسیار متفاوت است. بنابراین بسیار ضروری است که نگاه دولتمردان ما نسبت به فعالیت بخش خصوصی در حوزه فولاد مشخص باشد. باید دید که آیا دولت از حضور و استمرار فعالیت این بخش در این حوزه استقبال می‌کنند یا قصد دارند این فعالیت را محدود کنند.

◉ کم و کیف حمایت دولت در بخش صنعت و معدن را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

پیش از انقلاب دولت برای کمک به صنایع کشور، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) را تاسیس کرد. این سازمان با دیدگاهی درست و راهبردی و در راستای حمایت از صنایع کشور شکل گرفت. در اوایل دهه ۹۰ سازمانی مشابه با نام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) نیز تاسیس شد. اکنون ایمیدرو بزرگ‌ترین حامی صنایع کشور است اما قوانین تصویب‌شده در چند وقت اخیر، توان حمایتی این سازمان را محدود کرده است. امروزه ایمیدرو همانند یک شرکت دولتی عادی، کار خود را انجام می‌دهد و از حالت یک سازمان توسعه محور، خارج شده و از هدف اصلی خود فاصله گرفته است. فاصله‌گیری از هدف، به اختیار نبوده و همین امر سبب شده که حمایت سازمان به کمترین مقدار برسد. طبق اساسنامه، ایمیدرو باید در گستره وسیعی، از صنایع حمایت کند اما قوانینی که بعدها وضع شد عرصه حمایت را تنگ کرد.

◉ چند سالی است که محصولات فولادی از گذرگاه بورس کالا باید عرضه شود، به اعتقاد شما بورس کالا بستر مناسبی برای عرضه فولاد به بازار است؟

بورس کالا از جهتی می‌تواند بستری مناسب برای شفاف‌سازی قیمت، عرضه و تقاضا باشد اما از طرفی دیگر در دوره‌های گذشته ما شاهد مهندسی عرضه بوده‌ایم. درواقع، مهندسی‌های پشت پرده‌ای در این بازار وجود دارد زیرا شرکت‌ها در این بستر می‌توانند خریدار محصول خود باشند و با اعلامیه میزان عرضه خود می‌توانند بازار را دستخوش تغییرات بسیار کنند؛ هرچند این موارد به لحاظ فنی برای بورس کالا قابل نظارت و بررسی است و می‌تواند مانع وقوع این دست از اتفاقات باشد. به‌طورکلی می‌توان گفت اگر تدابیر لازم در این زمینه اخذ شود، بورس کالا می‌تواند بازاری برای شفاف‌سازی قیمت‌ها باشد. امید می‌رود بورس کالا با توجه به اینکه روابط خوبی با شرکت‌ها دارد، بتواند این مشکلات را حل کند و بیش‌ازپیش بستری مناسب برای معاملات فولادی و سایر صنایع فراهم سازد.

◉ یعنی بورس کالا از سیاست قیمت گذاری دستوری به دور است؟

همواره تعارض منافع بین بخش‌های مختلف زنجیره فولاد وجود داشته است. با فرض اینکه دولت تمایل دارد از سیاست‌های اقتصاد کمونیستی پیروی کند و با کنترل بیشتر در ریزترین موضوعات قیمت‌گذاری و سیاست‌گذاری ورود کند نیازمند این هستیم که نگاه دولت نسبت به فعالیت بخش خصوصی بسیار شفاف و مشخص بیان شود. در غیر این صورت با تقویت بخشی از فعالان حوزه صنعت مواجه خواهیم بود. این موضوع موجب نارضایتی و خروج سرمایه‌گذاران بخش‌های دیگر مخصوصاً بخش خصوصی از این حوزه خواهد شد. به‌طورکلی بهتر است که سیاست‌گذاری دستوری به حداقل ممکن برسد و دولت تلاش کند با تعیین رهنمودهای کلان فقط شرایط بازار را جهت‌دهی کند؛ نه اینکه در کوچک‌ترین مسائل مربوط به صادرات و یا قیمت‌گذاری دخالت داشته باشد.

◉ دور نمای صنعت فولاد را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

شکی نیست که تا اینجای کار صنعت فولاد ایران توانسته است موفقیت‌های بی‌شماری به دست آورد، اما ادامه حیات و حرکت در مسیر تحول در محیط بسیار متغیر کنونی اقتصاد بین‌الملل جزء با توجه به ترندهای روز صنعت و نیازهای جدید مشتریان امکان‌پذیر نیست.به‌منظور تحقق اهداف عالیه کشور، صنعت فولاد ایران می‌تواند یکی از نمادهای تولید دانش‌بنیان باشد. حرکت در مسیر توسعه تولید ارقام با ارزش‌افزوده بالا در مقطع کنونی نه یک انتخاب که ضرورتی است حیاتی برای تداوم مسیر رشد. ازآنجاکه این تحول می‌تواند گاهی درآمد و ارزآوری صنعت فولاد را تا ۱۰برابر ارقام کنونی به دست آمده جهت صادرات شمش فولاد عاید کشور کند، لازم است سیاست‌گذاران به‌خوبی از وضعیت کنونی صنعت فولاد و دامنه متنوع محصولات این بخش اطلاع کافی داشته باشند. شناخت دقیق از رده‌بندی تولیدات صنعت فولاد در این زمینه گره‌گشاست.آخرین آماری که به دست من رسیده حکایت از آن دارد که در سال گذشته تولید فولاد در کشور با رشد ۱۹ درصدی مواجه شده است. این در حالی است که در بازارهای جهانی بیشتر تولیدکنندگان فولاد با کاهش تولید روبه‌رو بوده‌اند و به دلیل شرایط خاص ازنظر افت نرخ‌ها، غیراقتصادی بودن تولید و کاهش تقاضای جهانی دورنمای تولید فولاد در بسیاری از کشورها رو به افول است. اما در خصوص ایران به نظر نمی‌رسد که ما چنین شرایطی داشته باشیم. چراکه بیشتر تولیدکنندگان ما در شرایط فعلی نیز سودآور هستند و از آنچه بیشتر فولادسازان در بازارهای جهانی از آن رنج می‌برند دور هستند. خبر افزایش تولید فولاد کشور اتفاق بسیار خوبی است ولی چنانچه نتوانیم با توجه به فضای انقباضی که در حوزه صادرات وجود دارد، بازار داخلی مناسبی برای محصولات ایجاد کنیم با مازاد عرضه و کاهش بیشتر قیمت‌ها در بازار داخل مواجه خواهیم شد. درمجموع می‌توان گفت ما با چالش‌های متعددی در صنعت فولاد مانند کمبود مواد اولیه، مازاد عرضه، قیمت‌گذاری دستوری در این حوزه و ... مواجه هستیم. بدون تردید کارشناسان این حوزه موانع رشد و ترقی این صنعت را موردبررسی قرار داده‌اند و در حال حاضر فعالان این عرصه با چالش‌های این صنعت آشنایی کامل دارند؛ به همین جهت اکنون در برهه‌ای قرار داریم که باید وارد عرصه عمل شویم و درصدد رفع این چالش‌ها برآییم. درواقع راهکارهای لازم برای عبور از این دست از چالش‌ها مشخص و پیشنهاد داده شده‌اند، امید می‌رود که روزی شاهد عملیاتی شدن این دست از راهکارها و ترقی نعت فولاد کشور باشیم.

◉ شما به رو به افول بودن صنعت فولاد در جهان اشاره کردید اما اخیرا شرکت نیوکور که ایالت متحده قرار دارد تولید فولاد سبز را در دستور کار خود قرار داده و مدیران این شرکت اعتقاد دارند که تولید فولاد سبز آینده جهان را رقم می‌زند. نظر شما در این مورد چیست؟

تولید فولاد سبز با استفاده از هیدروژن پاک معنا پیدا می‌کند، در واقع مهم‌ترین تحول در مسیر جایگزینی فولاد سیاه با سبز، استفاده از روش‌های تولید مبتنی بر هیدروژن است. لذا در بحث تولید فولاد مهم‌ترین مسئله توجه به صرفه‌جویی انرژی و حفظ محیط زیست است. فولاد سبز به این معنی است که فولادی سازگار با محیط‌زیست تولید شود تا کمترین عوارض و آلودگی را برای هوا، خاک و آب ایجاد کند. در ایران عمده تولید فولاد به روش احیای مستقیم انجام می‌شود که نسبت به تولید با کوره بلند آلودگی کمتری دارد. از آنجا که در احیای مستقیم از گاز طبیعی استفاده می‌شود، آلودگی چندانی ندارد، اما در کوره بلند از کک و زغال‌سنگ استفاده می‌شود و آلودگی بیشتر برای هوا ایجاد می‌کند. بنابراین شرکت‌هایی همچون فولاد خوزستان، هرمزگان، فولاد مبارکه و فولاد خراسان از فناوری احیای مستقیم استفاده می‌کنند.در کشورهای توسعه‌یافته واحدهای فولادسازی، حداقل میزان آلودگی را دارند، در آمریکا و کشورهای اروپایی هرچند ممکن است که از فناوری کوره بلند استفاده کنند، اما به‌واسطه استفاده از فیلتراسیون‌های مناسب میزان آلودگی‌های خود را به حداقل ممکن رسانده‌اند.

موج معدن

احیای ۵۴ واحد راکد در استان سیستان و بلوچستان

سیستان و بلوچستان با قرار داشتن بر روی کمربند فلزی و معدنی جهان در حالی یکی از استان‌های بزرگ معدنی کشور محسوب می‌شود که در سال گذشته علاوه بر احیای ۵۴ واحد راکد در بخش صنعت و معدن؛ با ایجاد طرح‌های جدید در این بخش زمینه اشتغال برای سه هزار نفر فراهم شده است.

صنایع در حالی به عنوان یکی از مهمترین بخش‌های اشتغالزایی محسوب می‌شوند که علاوه‌بر اشتغالزایی، توسعه و رشد اقتصادی را به دنبال دارند.

در این زمینه سیستان و بلوچستان با قرار داشتن بر روی کمربند فلزی و معدنی جهان که از صربستان تا پاکستان ادامه دارد یکی از استان‌های بزرگ معدنی کشور محسوب می‌شود.

معادن سیستان و بلوچستان به دلیل ظرفیت‌های بالای ذخایر در رتبه‌های اول و دوم کشوری قرار گرفتند که این نشان‌دهنده ظرفیت، رشد و رونق اقتصادی در منطقه است، این معادن حاوی ذخایر غنی از فلزات و کانسارهای معدنی از قبیل کرومیت، مس، منگنز، سرب و روی، قلع، تنگستن، طلا و همچنین عناصر و کانسارهای غیرفلزی نظیر تالک، منیزیت، گل‌سفید و سنگ‌های ساختمانی و تزئینی بویژه گرانیت و مرمر است. با این وجود سیستان و بلوچستان یکی از استان‌های بزرگ معدنی کشور محسوب می‌شود به طوریکه از ۶۰ نوع ماده معدنی شناسایی شده در کشور، ۲۸ نوع آن به طور قطع و در شرایط کنونی در این استان وجود دارد؛ همچنین از حیث داشتن عناصر معدنی فلزی از کم‌نظیرترین استان‌های کشور محسوب شده و بیشترین میزان آهن پلاسری، مس و آنتیموان و طلای کشور را با پراکندگی وسیع به خود اختصاص داده است.

در این میان وجود معادن غنی و متنوع و سهم بالای سیستان و بلوچستان در برخورداری از این معادن و امکان توسعه فعالیت‌های معدنی توسعه و پیشرفت اقتصادی این نقطه از ایران اسلامی را رقم زد، به عقیده کارشناسان؛ این استان در دوران بعد از انقلاب یکی از استان‌های مستعد در زمینه سرمایه‌گذاری به‌ویژه در بخش معدن بوده است.

شناخت مزیت‌های سرمایه‌گذاری در بخش معدن می‌تواند علاوه‌بر هدایت سرمایه‌ها و منابع به سمت بهره‌برداری توان رقابتی در بازارهای بین‌المللی ایجاد کند که این امر در سیستان و بلوچستان به عنوان رنگین کمانی از معادن دور از انتظار نیست و در دولت سیزدهم نیز شاهد اتفاقات بی‌نظیری در این عرصه هستیم.

▣ نگاهی به عملکرد صنعت و معدن سیستان و بلوچستان

با توجه به اهمیت حمایت از بخش صنعت در سیستان و بلوچستان، وجود ۳۰ شهرک و ناحیه صنعتی با مساحت چهار هزار و ۵۳۶ هکتار بستر مناسبی را همراه با مشوق‌های لازم برای جذب سرمایه گذار در حوزه‌های مختلف صنعتی، صنایع تبدیلی معدنی،کشاورزی و شیلاتی فراهم آورده است.

علاوه بر و جود سه کارخانه تولید سیمان و تعداد هشت واحد تولیدی شناور سازی، ۸۰ درصد از تور ماهیگیری مورد نیاز کشور، ۳۰ درصد کنسرو ماهی، ۳۰ درصد پاکت سیمان، ۴۰ درصد پای بند ریل آهن و ۱۲ درصد سموم دفع آفات مورد نیاز کشور نیز در سیستان و بلوچستان تولید می‌شود.

در همین راستا در سالی که گذشت ۴۰ واحد تولیدی در بخش صنعت با ایجاد اشتغال برای ۴۹۵ نفر و ۱۴ واحد معدنی با ایجاد اشتغال برای ۱۶۳ نفر احیا و وارد مدار تولید شدند. همچنین ۱۰۶ طرح جدید در حوزه صنعت با اشتغال یک‌هزار و ۹۳۲ نفر و ۳۹ طرح معدنی جدید با اشتغال یک‌هزار و ۶۴ نفر در سال ۱۴۰۲ در سیستان و بلوچستان در حوزه صنایع و معادن به بهره برداری رسید.شرکت تأمین آب صنایع و معادن ایمواسکو اقدام به اجرای خط انتقال آب از دریای عمان کرد، این طرح به طول ۸۲۰ کیلومتر و با ظرفیت انتقال سالانه ۲۸۰ میلیون مترمکعب آب دریا با سرمایه گذاری مبلغ ۳۹۰ هزار میلیارد ریال انجام شد.

همچنین سرمایه گذاری شرکت پارسیان، تولید کنسانتره مس در نیمروز با سرمایه گذاری ۲ هزار و ۸۰۰ میلیارد ریال و اشتغال ۲۵۰ نفر و پیشرفت فیزیکی ۱۵ درصد، سرمایه گذاری صنایع نساجی پرستو آبی هامون شامل ریسندگی، بافندگی و پوشاک در زاهدان با سرمایه گذاری ۱۰ هزار میلیارد ریال و اشتغال ۲۰۰ نفر و پیشرفت فیزیکی ۱۲ درصد، سرمایه گذاری قرارگاه خاتم با عنوان طرح کنسانتره مس و کاتد مس در زاهدان با اشتغال ۲۰۰ نفر و سرمایه گذاری هفت هزار میلیارد ریال با پیشرفت ۱۲ درصد، سرمایه گذاری و مشارکت سازمان همیاری شهرداری‌ها در طرح های سرمایه گذاری واحد تولید هیدرو کربن از ضایعات لاستیک، طرح تولید نایلون و نایلکس، طرح تولید لوله های اسپیرال و مشارکت در طرح های سرمایه گذاری فولاد پارس و مشارکت در طرح ریسندگی و بافندگی زابل، مشارکت با شرکت نو آتی در احداث نیروگاه خورشیدی ۲۰ مگا واتی در گوهر کوه از دیگر اقدامات انجام شده در بخش صنعت و معدن سیستان و بلوچستان در سال گذشته به شمار می‌رود.

با این وجود سیستان و بلوچستان با قرار داشتن بر روی کمربند فلزی و معدنی جهان، رنگین کمانی از معادن را در خود جای داده و احیای ۵۴ واحد معدنی و صنعتی راکد استان در دولت سیزدهم تنها در سال ۱۴۰۲ نشان از نگاه ویژه دولتمردان برای بهره‌گیری از این ظرفیت خدادادی در جهت ایجاد اشتغال و توسعه همه جانبه این نقطه از ایران اسلامی است.شناخت مزیت‌های سرمایه گذاری در بخش معدن می‌تواند علاوه‌بر هدایت سرمایه‌ها و منابع به سمت بهره‌برداری توان رقابتی در بازارهای بین‌المللی ایجاد کند که این امر در سیستان و بلوچستان به عنوان رنگین کمانی از معادن دور از انتظار نیست.سیستان و بلوچستان با توجه به ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های فراوانی که در حوزه ذخایر معدنی دارد در صورت ایجاد زیرساخت‌های مناسب می‌تواند به عنوان موتور محرکه کشور عمل کند که این امر در دولت سیزدهم با ورود بسیاری از شرکت‌های بزرگ معدنی در این استان در حال تحقق است.توجه به ظرفیت‌های بی‌نظیر سیستان و بلوچستان بویژه در بخش معدن علاوه‌بر توسعه و پیشرفت این استان سبب شکوفایی و پویایی اقتصاد کشور نیز خواهد شد؛ بنابراین حضور شرکت‌ها و بنگاه‌های بزرگ اقتصادی در این نقطه از ایران اسلامی به تحقق این امر کمک شایانی خواهد کرد.

امکان ترانزیت سنگ آهن افغانستان با خط آهن خواف - هرات فراهم شد

امکان ترانزیت سنگ آهن و مواد معدنی منطقه هرات افغانستان از طریق خط آهن خواف-هرات به بنادر جنوبی کشور و سپس انتقال به دیگر کشورها فراهم شده است.مدیرکل راه آهن خراسان گفت: با راه اندازی حمل و بارگیری سنگ آهن از ایستگاه "روزنک" استان هرات افغانستان به بنادر ایران می‌توان حجم قابل توجه‌ای سنگ آهن در قالب این گذرگاه ریلی در طول سال جابجا کرد. مصطفی نصیری افزود: اکنون محصولاتی از طریق جاده و کامیون از ترکیه تا افغانستان و بالعکس حمل می‌شود که می‌توان این کالاها را از طریق گذرگاه و کریدور ریلی شرق به غرب در مسیر ایستگاه‌های باری راه آهن روزنک و شمتیق افغانستان تا مرز ریلی رازی با ترکیه و بالعکس حمل کرد.مدیرکل راه آهن خراسان اظهار داشت: این مسیر ریلی تازه ساخته شده و هنوز حمل‌ونقل ترانزیتی آن فعال نشده است.نصیری ورگ بیان داشت: راه آهن خواف- هرات در قالب ایستگاه خواف تا ایستگاه "روزنک" افغانستان به طول ۱۴۰ کیلومتر ساخته شده است که در مجموع ۳۶۴ پل کوچک و یک پل بزرگ به علاوه ایستگاه مرزی شمتیق در ۲ بخش ایرانی و افغانستانی این مسیر ساخته شده است. وی گفت: ۸۰ درصد این مسیر دشت، ۱۵ درصد تپه ماهور و پنج درصد نیز کوهستانی است.مدیرکل راه آهن خراسان اظهار داشت: ادامه این خط آهن از ایستگاه "روزنک تا غوریان» نیز در حال احداث است، اما از آنجایی که ایستگاه روزنک در مجاورت جاده هرات به مرز اسلام قلعه/دوغارون قرار دارد امکان تخلیه و بارگیری درون افغانستان از طریق جاده با خط ریلی بین‌المللی فراهم شده است.نصیری ورگ اظهار داشت: با راه اندازی نهایی و تکمیل خط آهن خواف - هرات، پیش بینی می‌شود در سال نخست سه میلیون تن بار و ۳۰۰ هزار مسافر از طریق این خط ریلی جابجا شود.طرح راهبردی راه‌آهن خواف در شرق ایران به هرات در غرب افغانستان تکه‌ای مهم از پازل ارتباطی میان کشورهای منطقه است که اجرای آن از سال ۱۳۸۶ کلید خورد تا مسیر ریلی میان خواف واقع در ۲۶۷ کیلومتری جنوب شرقی مشهد را در قالب خط آهنی به طول حدود ۲۲۰ کیلومتر به شهر هرات واقع در شمال غرب افغانستان ایجاد کند.

طرح راه آهن خواف - هرات نه تنها موجب اتصال ریلی ایران و افغانستان شده بلکه تکمیل کننده مسیری دو هزار کیلومتری در کریدور ریلی شرق به غرب جهان از چین، ازبکستان، افغانستان، ایران، ترکیه و اروپا است همچنین افغانستان به عنوان کشوری محصور در خشکی بدون دسترسی به آب‌های آزاد جهان، با اتصال به شبکه ریلی ایران و بنادر جنوبی کشورمان از مسیری امن برای ارتباط با اروپا برخوردار می‌شود.این خط ریلی برای تجارت ایران و افغانستان راهبردی است و سالانه ظرفیت جابجایی ۶ میلیون تن کالا را میان دو کشور ایجاد می‌کند.

روزگار معدن
شنبه
۱۸فروردین ۱۴۰۳ • ۲۶ رمضان ۱۴۴۵ • ۶ آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۷۸

یادداشت

ضرورت به‌روزرسانی تکنولوژی معدنی در کشور

آرش فرشیدفر
فعال صنعتی

ایران از جمله کشورهای غنی و ثروتمند جهان به لحاظ بهره‌مندی از ذخایر و پتانسیل‌های معدنی به شمار می‌آید؛ به نحوی که در حال حاضر در میان ۱۵ کشور برتر معدنی جهان قرار گرفته است. در حال حاضر میزان ذخایر سنگ‌آهن جهان به عنوان مهم‌ترین ماده معدنی مورد استفاده در تولید فولاد، حدود ۱۸۰ میلیارد تن تخمین زده می‌شود و ایران با سهم حدود دو میلیارد و ۷۰۰ میلیون تنی، ۵/۱ درصد از ذخایر سنگ‌آهن جهان را در اختیار دارد. بیشترین ذخایر سنگ‌آهن کشور در استان‌های خراسان رضوی، یزد و کرمان واقع شده که از جمله می‌توان به منطقه سنگان در جنوب استان خراسان رضوی اشاره کرد. با توجه به اهمیت تامین پایدار سنگ‌آهن و در ادامه تولید کنسانتره و گندله مورد نیاز شرکت‌های فولادی در راستای تحقق تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴ و همچنین ارتقای جایگاه ایران در میان ۱۰ تولیدکننده برتر فولاد جهان در ماه‌های پیش رو، احداث کارخانجات تولید کنسانتره و گندله در مناطق آهن‌خیز کشور به ویژه سنگان در دستور کار قرار گرفته است. شرکت فولاد شرق کاوه، یکی از شرکت‌های فولادی کشور به شمار می‌آید که هم‌اکنون با هدف تولید ۵/۲ میلیون تن کنسانتره در فاز اول و افزایش ظرفیت تولید کنسانتره به پنج میلیون تن در فاز دوم و همچنین تولید پنج میلیون تن گندله، در منطقه سنگان در حال فعالیت است.

از جمله مهم‌ترین چالش‌های پیش روی تمامی تولیدکنندگان کنسانتره در کشور، می‌توان به نبود محلی برای جمع‌آوری و دپوی اسلاری باطله اشاره کرد. به منظور رفع این معضل، ما سد باطله‌ای به ظرفیت ۵/۲ میلیون تن احداث کرده‌ایم و باطله موجود را در این سد رها می‌کنیم. در ادامه باطله جمع‌آوری شده در داخل سد پس از تبخیر آب باقیمانده، به محل‌هایی که برای دپوی باطله در نظر گرفته شده است، حمل می‌شود. همچنین به منظور برگشت آب اضافی به چرخه تولید، محلی را برای ذخیره آب در نظر گرفته‌ایم و از این طریق، حدود ۵۰ درصد آب را پس از ته‌نشین شدن گل‌ولای به چرخه تولید برمی‌گردانیم. در همین راستا، با توجه به مشکل کم‌آبی در سال‌های اخیر و استقرار صنایع آب‌بر در مجموعه معادن سنگ‌آهن سنگان، با هدف بهینه‌سازی مصرف آب و بازیافت آب همراه باطله و جلوگیری از مصرف بی‌رویه منابع زیرزمینی و جلوگیری از آلودگی‌های زیست‌محیطی، پروژه احداث سالن آبگیری از باطله جهت برگشت حدود ۹۵ درصد آب به چرخه تولید را در دست اقدام داریم و هم‌اکنون در حال تهیه اسناد مناقصه جهت انتخاب پیمانکار این پروژه زیست‌محیطی هستیم.

محدودیت تامین انرژی در روزهای مختلف سال، یکی دیگر از معضلاتی است که نه تنها تولیدکنندگان کنسانتره و گندله بلکه تمامی شرکت‌های فولادی با آن مواجهند؛ در همین راستا، احداث نیروگاه‌های خودتامین، می‌تواند نقش بسزایی در رفع این معضل ایفا کند.

در راستای تحقق تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴، حدودا به ۸۰ میلیون تن کنسانتره نیاز داریم که در حال حاضر، ظرفیت تولید حدود ۶۰ میلیون کنسانتره در کشور ایجاد شده است. با توجه به توسعه نامتقارن در زمینه تولید گندله و آهن اسفنجی و اختلاف چشمگیری که با اهداف تعیین شده وجود دارد، ضرورت توسعه در این بخش در راستای تحقق افق ۱۴۰۴ بیش از پیش احساس می‌شود. یکی دیگر از چالش‌های مهم منطقه صنعتی سنگان، پایین بودن ظرفیت حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی است که با توجه اهمیت بالای این منطقه در زمینه تامین خوراک مورد نیاز شرکت‌های بزرگ فولادی همچون فولاد مبارکه و فولاد خوزستان، توسعه حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی باید در دستور کار دولت و مسئولان قرار بگیرد.

در حال حاضر بخش معدن و صنایع معدنی به عنوان یکی از شاخصه‌های مهم اقتصادی کشور، نقش مهمی در توسعه و رشد سرمایه‌گذاری ایفا می‌کند.

در این راستا، دولت می‌تواند نقش مهمی در توسعه و رشد این بخش همگام با تصویب قوانین و مقررات کارشناسانه، تسهیل در اخذ مجوزهای لازم، ارائه تسهیلات مالی و اعتباری و تشویق به سرمایه‌گذاری در بخش معدن و صنایع معدنی به ویژه فولاد داشته باشد. همچنین، دولت باید با ایجاد یک بستر مناسب برای صادرات محصولات معدنی و فلزی، زمینه حضور هرچه بیشتر فعالان این بخش در بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی را فراهم سازد. یکی دیگر از اقدامات مهم و ضروری که بنابر تاکید مقام معظم رهبری باید در دستور کار دولت قرار گیرد، کاهش تصدی‌گری و واگذاری امور به بخش خصوصی است؛ چراکه سرمایه‌گذاری فعالان بخش خصوصی در حوزه معدن و صنایع معدنی، توسعه اشتغال‌زایی و ایجاد ارزش افزوده بیشتر و در نهایت رشد اقتصادی راه به همراه خواهدداشت.

در حال حاضر فرسودگی ماشین‌آلات و عدم به‌روزرسانی تکنولوژی، یکی از مهم‌ترین چالش‌های بخش معدن به ویژه در حوزه اکتشاف و استخراج محسوب می‌شود. از این رو، به‌روزرسانی تکنولوژی و واردات ماشین‌آلات جدید در حوزه اکتشاف و استخراج سنگ‌آهن و در ادامه تولید کنسانتره و گندله، می‌تواند بهبود قابل‌توجهی در کیفیت و کمیت استخراج و تولید ایجاد کند.

به علاوه، با بهره‌گیری از تکنولوژی‌های پیشرفته، دسترسی دقیق‌تر و سریع‌تری به معادن ایجاد شده و فرایند استخراج و تولید بهینه‌سازی خواهد شد. همچنین، استفاده از ماشین‌آلات جدید و پیشرفته، می‌تواند به کاهش هزینه‌های تولید و افزایش بهره‌وری کمک کند.

با این حال، برای ارزیابی دقیق تاثیر به‌روزرسانی تکنولوژی و واردات ماشین‌آلات جدید، باید به شرایط خاص هر معدن و شرکت تولیدی نیز توجه کرد.

احداث فاز دوم کارخانه کنسانتره‌سازی با ظرفیت ۵/۲ میلیون تن در سال، مهم‌ترین طرح توسعه شرکت فولاد شرق کاوه محسوب می‌شود و با راه‌اندازی این کارخانه، ظرفیت تولید کنسانتره شرکت به پنج میلیون تن در سال خواهد رسید. در حال حاضر اسناد مناقصه این پروژه تهیه شده و در مرحله برگزاری است؛ همچنین کارخانه گندله‌سازی با ظرفیت پنج میلیون تن در سال در دست احداث قرار دارد که با بهره‌برداری از این پروژه، نام فولاد شرق کاوه در میان برترین تولیدکنندگان گندله مورد نیاز شرکت‌های بزرگ فولادی کشور قرار خواهد گرفت.

زنگ خطر عمان و عربستان برای بازار فولاد ایران

رئیس انجمن سنگ آهن ایران گفت که در حال حاضر خطر عمده در عمان و عربستان است که در حال تبدیل به کشورهای فولادی بزرگ هستند و اگر این موضوع محقق شود، شاهد فشار بیشتر در بخش فولاد خواهیم بود. ایران در حال ایجاد ظرفیت تولید ۵۵ میلیون تن فولاد است، اما به بازار آینده آن فکر نشده و اگر هوشمندانه عمل نکنیم، ممکن است این همه تلاش برای تکمیل زنجیره فولاد بی‌نتیجه بماند.

مهرداد اکبریان درباره عوارض ۳۰ درصدی واردات فولاد ایران به عراق که از اواخر سال گذشته اعمال شده، اظهار کرد: سال ۱۳۹۱ ایران برنامه جامع فولاد را تهیه کرد که آن زمان عراق یکی از بازارهای نزدیک برای صادرات مواد فولادی ایران بود؛ بنابراین از ۵۵ میلیون تنی که در طرح جامع فولاد هدف‌گذاری شده بود، حدود ۲۰ میلیون تن صادرات در نظر گرفته شده بود که بخشی از آن مربوط به عراق بود.

اکبریان با بیان اینکه در مواردی قیمت میلگردی که به عراق صادر می‌شد کمتر از قیمت شمشی بود که در داخل استفاده می‌شد، اظهار کرد: حتی در مواردی میلگرد به صورت ضایعات به عراق صادر شده است. این معامله صحیح نیست و حالا هم عواقب آن را می‌بینیم.رئیس انجمن سنگ آهن ایران اعمال عوارض را کاری منطقی در راستای منافع عراق دانست تا محصولات پایین دستی مشابه به راحتی وارد این کشور نشود، گفت: این رویه عادی است تا عراق کارخانه‌های خود را به سمت تقویت تولید و افزایش واردات مواد اولیه و افزایش اشتغال سوق دهد، اما زنگ خطری برای ایران است. البته این زنگ خطر فقط مربوط به عراق نیست، بلکه در سایر کشورهای عربی هم وجود دارد.

به گفته وی خطر عمده در عمان و عربستان است که در حال تبدیل به کشورهای فولادی بزرگ هستند و اگر این موضوع محقق شود، شاهد فشار بیشتر در بخش فولاد خواهیم بود. ایران در حال ایجاد ظرفیت تولید ۵۵ میلیون تن فولاد است، اما به بازار آینده آن فکر نشده و اگر هوشمندانه عمل نکنیم، ممکن است این همه تلاش برای تکمیل زنجیره فولاد بی‌نتیجه بماند.

اکبریان در پایان گفت: متنوع کردن بازارهای صادراتی، تقویت بازارهای صادراتی فعلی و حمایت دولت را از جمله راهکارهای شرایط فعلی عنوان کرد و گفت که کشورهای همسایه بازارهای همسایه همیشه بازارهای خوب و با ثباتی در بخش فولاد نبودند، بنابراین باید روی بازاریابی بیشتر فکر شود. از طرف دیگر موانع داخلی مثل سیاست‌های ارزی، سیاست‌های بانکی و ... که توان رقابتی محصولات ایرانی در بازارهای جهانی را کاهش می‌دهد، هم باید رفع شود.

یک فعال صنعتی مطرح کرد:

واحدهای صنعتی کوچک‌مقیاس را دریابید

گروه معدن

عضو هیئت مدیره شرکت تولیدی ذوب کاوان، تولیدکننده فروسیلیکومنگنز گفت: دولت و وزارتخانه‌های ذی‌ربط در حالی ذهنیت خود را بر حمایت از واحدهای صنعتی و معدنی بزرگ‌مقیاس متمرکز کرده‌اند که واحدهای کوچک‌مقیاس با انبوهی از مشکلات اعم از کمبود مواد اولیه، افزایش قیمت حامل‌های انرژی، رشد چندبرابری قیمت قطعات یدکی و... مواجهند و اگر شرایط در سال جاری به همین روال ادامه پیدا کند، باید در انتظار تعطیلی روزافزون این واحدها باشیم.حمیدرضا اویسی در گفت‌وگو با پایگاه خبری و تحلیلی فلزات آنلاین اظهار داشت: پروانه بهره‌برداری شرکت تولیدی ذوب کاوان در سال ۱۳۷۴، صادر و هم‌زمان عملیات احداث کارخانه فروسیلیکومنگنز در زمینی به مساحت ۳۰ هزار متر آغاز شد اما به دلیل مشکلات زیرساختی که به ویژه در زمینه تامین برق در شهرک صنعتی اشتهارد وجود داشت، راه‌اندازی خط تولید این محصول با یک وقفه ۱۲ ساله مواجه شد و نهایتا در سال ۱۳۸۶ به بهره‌برداری رسید. در حال حاضر این مجموعه از دو کوره قوس الکتریکی سه مگاواتی برای تولید فروسیلیکومنگنز استفاده می‌کند و زمینه اشتغال ۵۰ نفر را فراهم کرده است.

وی در خصوص ماده اولیه تولید فروسیلیکومنگنز، عنوان کرد: سنگ منگنز، ماده اولیه اصلی تولید این محصول است که به دلیل عیار پایین سنگ‌های داخلی، ما سنگ مورد نیاز خود را از بازارهای خارجی تامین می‌کنیم. بخش عمده معادن منگنز کشور در حوالی سبزوار و سیستان و بلوچستان واقع شده‌اند که متاسفانه از عیار مناسب و کافی برای تولید فروسیلیکومنگنز برخوردار نیستند. از این رو، سنگ منگنز پرعیار از طریق بندر دارالسلام و از کشورهای آفریقایی همچون تانزانیا خریداری و وارد می‌شود. این در حالی است که پیش از اعمال تحریم‌ها علیه کشور، واردات سنگ منگنز به وسیله کشتی‌های تجاری از برزیل نیز صورت می‌پذیرفت اما اکنون تنها از طریق کشورهایی که ایران با آن‌ها روابط تجاری دوسویه دارد، تامین می‌شود. با توجه به اهمیت فرومنگنز در تولید فولاد، این محصول باید با استفاده از سنگ منگنز با عیار «Mn» بالای ۴۰ درصد، «Mn/Fe» بالای ۷ درصد و «Si» حداکثر ۶ درصد تولید شود که متاسفانه ذخایر منگنز داخلی از این میزان عیار برخوردار نیستند و به همین علت چاره‌ای جز واردات سنگ منگنز وجود ندارد. تنها معدن منگنز با عیار تقریبا مناسب در کشور، ونارچ است که آن هم در اختیار یکی از شرکت‌های بزرگ معدنی قرار دارد و بنابراین می‌توان گفت تامین سنگ منگنز، به عنوان یکی از مهم‌ترین چالش‌های کنونی فعالان این بخش محسوب می‌شود.

▣ پروانه بهره‌برداری از معادن منگنز صادر نمی‌شود!

عضو هیئت مدیره شرکت تولیدی ذوب کاوان ضمن انتقاد از سخت‌گیری‌های دولت و سازمان‌های ذی‌ربط در زمینه صدور پروانه اکتشاف و بهره‌برداری معادن منگنز در کشور، مطرح کرد: طبق تبصره ۲ ماده پنج و همچنین ماده ۱۰ قانون معادن کشور، اکتشاف و بهره‌برداری از ذخایر معدنی همچون منگنز توسط سازمان‌های دولتی، صرفا در صورت نبود متقاضی از بخش غیردولتی می‌تواند صورت پذیرد و دولت و وزارت صنعت، معدن و تجارت، مکلفند تنها نسبت به مالکیت پهنه‌های معدنی که هیچ متقاضی حقیقی و حقوقی برای اجرای عملیات اکتشاف و بهره‌برداری در آنجا وجود ندارد، اقدام کنند. با این وجود، مشخص نیست که به چه علت پروانه اکتشاف و بهره‌برداری معادن منگنز برای سرمایه‌گذاران بخش خصوصی صادر نمی‌شود و ما با سابقه حدود ۳۰ ساله در صنعت فروآلیاژ، هنوز متوجه پاسخ این سوال مهم نشده‌ایم!اویسی در ادامه به واردات حدود ۵۰۰ هزار تن فرومنگنز و فروسیلیکومنگنز به کشور طی پنج سال اخیر اشاره کرد و گفت: هم‌اکنون فعالان این بخش نه تنها ناچار به واردات ماده اولیه مورد نیاز خود شده‌اند بلکه از سوی دیگر، شاهد واردات بی‌رویه محصول نهایی به داخل نیز هستند؛ این در حالی است که دانش تولید فرومنگنز و فروسیلیکومنگنز در کشور توسط فعالان صنعت فروآلیاژ بومی شده و این محصول برای نخستین بار در سال ۱۳۷۲ در مقیاس صنعتی و به همت متخصصان داخلی تولید شده است. مادامی که می‌توانیم زمینه اشتغال بالغ بر ۱۰۰ نفر نیروی انسانی را ضمن احداث یک کارخانه تولیدی در مناطق کمتر توسعه‌یافته فراهم کنیم، به چه علت باید فرومنگنز و فروسیلیکومنگنز با متوسط قیمت یک هزار دلار به ازای هر تن از هند به کشور وارد شود؟ طبیعتا در چنین شرایطی، یک رقابت نابرابر در سطح بازار شکل می‌گیرد و تولیدکنندگان داخلی که توان فروش محصولات خود را به شرکت‌های بزرگ فولادی ندارند، ناچار به تعدیل نیروی انسانی و یا تعطیلی واحد تولیدی در گذر زمان به دلیل عدم تامین نقدینگی لازم خواهند شد.وی با اشاره به استفاده از کوره‌های ساخت داخل در مجموعه ذوب کاوان، افزود: در حال حاضر کوره‌های قوس الکتریکی موجود در اکثر کارخانه‌های تولید فرومنگنز و فروسیلیکومنگنز بومی‌سازی شده‌اند و تنها بخشی از ترانسفورمرهای مورد نیاز این واحدها به کشور وارد می‌شوند؛ البته اخیرا یکی از شرکت‌های معتبر و بزرگ داخلی، اقدام به بومی‌سازی این ترانسفورمرها با کیفیت بهتر و قیمت کمتر نسبت به نمونه‌های مشابه خارجی کرده است که می‌تواند به طور کامل نیاز تولیدکنندگان فروآلیاژ را تامین کند.

▣ ادامه تولید؛ هر روز، دشوارتر از دیروز

عضو هیئت مدیره شرکت تولیدی ذوب کاوان در ادامه به اهمیت انرژی برق در کارخانه‌های تولید فروآلیاژ اشاره کرد و یادآور شد: واحدهای صنعتی که میزان مصرف برق آن‌ها بالاتر از یک مگاوات است، ملزم به خرید انرژی برق از نیروگاه‌های بخش خصوصی در بورس انرژی با قیمتی در حدود ۹۷ هزار تومان به ازای هر مگاوات هستند. در کمال تعجب، شرکت برق منطقه‌ای تهران از دی ماه ۱۴۰۲، اقدام به اخذ حق ترانزیت برق به میزان بیش از یک هزار و ۸۰۰ تومان از کارخانه‌های صنعتی کرده است که به هیچ وجه توجیه قانونی ندارد و مشخص نیست که بر چه اساسی این رقم تعیین شده است. از طرفی، وزارت نیرو به جای آنکه تامین پایدار برق بخش صنعتی به جای بخش خانگی طی روزهای مختلف سال را در اولویت قرار دهد، اقدام به قطعی برق واحدهای صنعتی در زمان‌های پیک مصرف می‌کند. واقعیت امر این است که اگر شرایط به همین روال در سال جاری ادامه پیدا کند، باید در انتظار تعطیلی بسیاری از کارخانه‌های صنعتی و در نتیجه افزایش بیکاری در کشور باشیم؛ چراکه تولیدکنندگان از یک سو قادر به پرداخت هزینه‌های هنگفت انرژی اعم از برق و گاز نیستند و از سوی دیگر واردات بی‌رویه کالاهای مشابه ساخت داخل نیز میزان فروش و درآمدزایی کارفرمایان را به شدت کاهش داده است.اویسی با اشاره به افزایش بیش از ۱۰ برابری قیمت برخی قطعات یدکی، تصریح کرد: در حال حاضر قیمت بلبرینگ‌های مورد نیاز کارخانه‌های تولید فروآلیاژ به حدود ۱۳ میلیون تومان رسیده است؛ در حالی که همین بلبرینگ‌ها را می‌توان با قیمتی حدود سه میلیون تومان در کشور ترکیه خریداری کرد. از این رو علاوه بر کمبود سنگ منگنز و اخذ حق ترانزیت برق، رشد بیش از حد قیمت قطعات یدکی را هم باید به چالش‌های فعالان این صنعت اضافه کرد.وی در پایان ضمن تاکید بر اهمیت حمایت دولت از واحدهای کوچک‌مقیاس، خاطرنشان کرد: کشورهای پیشرفته و اقتصادی جهان همچون ژاپن، حمایت روزافزون از واحدهای کوچک تولیدی را در دستور کار خود قرار داده‌اند؛ در حالی که دولت ما و وزارتخانه‌های مرتبط، تمام ذهنیت خود را بر حمایت از واحدهای بزرگ‌مقیاس متمرکز و سایر تولیدکنندگان را به حال خود رها کرده‌اند. باید این واقعیت را بپذیریم که اگر به دنبال رشد تولید و پیشرفت اقتصادی در کشور هستیم، باید زمینه اشتغال‌زایی در مشاغل خرد به ویژه در بخش صنعت و معدن را با حمایت‌های همه‌جانبه فراهم کنیم تا واحدهای کوچک و حتی متوسط مقیاس صنعتی و معدنی بتوانند همپای واحدهای بزرگ در مسیر توسعه حرکت کنند.

دولت بی‌توجه به بخش خصوصی

در سال گذشته بزرگ‌ترین چالش بخش معدن کشور بی‌هدفی و دشمنی دولت نسبت به این حوزه بوده است. متاسفانه این نهاد نسبت به مسائل صنعت و تولید طوری رفتار کرده که گویی عملا علیه صنعت فولاد و بخش معدن قدم برمی‌دارد.از سیاست‌های مختلف می‌توان به عوارض صادراتی اشاره کرد؛ موضوعی که یک خیانت بزرگ اقتصادی تعبیر و باعث شد که صادرات فولاد تحت خطر قرار گیرد و به شدت کاهش یابد. موضوع الزام صادرکنندگان زنجیره فولاد برای بازگرداندن ۱۰۰ درصد ارز به سامانه نیما نیز از جمله مشکلاتی بود که حاشیه ضرر ۴۰ درصدی را به فعالان این عرصه تحمیل می‌کند.مساله بخش خصوصی این است که دولت با شاخص قرار دادن برخی شرکت‌ها تصور می‌کند کل صنعت همانقدر سود می‌کنند و در نتیجه برای تامین بودجه به روش‌های مختلف برداشت سرمایه معدنی‌ها دست می‌زند؛ موضوعی که دغدغه امروز فعالان این عرصه شده و همه یکصدا تاکید دارند که دولت قصد کمک به فعالان این حوزه را ندارد.کامران وکیل در ارتباط با مشکلات و دغدغه‌های حوزه معدن به «جهان‌صنعت» گفت: یکسری دغدغه‌ها از گذشته باقی مانده که تا به امروز نه‌تنها حل نشده است، بلکه هر سال هم برای فعالان بخش معدن آزاردهنده‌تر می‌شود. از جمله آنها می‌توان به واگذاری معادن متروک اشاره کرد؛ معادنی که دارای سابقه فعالیت بوده‌اند ولی در چند سال اخیر با مشکل روبه‌رو شده‌اند و دولت تصمیم گرفته یک دفعه آنها را خلع ید یا واگذار کند.در ادامه سازوکار غلط شورای عالی معادن و عدم وجود آیین دادرسی در این شوراست. گرفتاری‌های فعالان معدن با سازمان حفاظت محیط‌زیست و منابع طبیعی و میراث فرهنگی و انرژی اتمی همه جزو دغدغه‌های سنتی هستند که از دو دهه قبل باقی مانده‌اند. او با اشاره به بی‌نتیجه بودن سیاست‌ها ادامه داد: چیزی که به این گرفتاری‌ها اضافه می‌شود وعده‌های بی‌سرانجام مسوولان دولتی است. به طور مثال قرار بود نرم‌افزار حقوق دولتی فعال شود و محاسبه آن به صورت یک فاکتور قابل پیش‌بینی شود، چراکه در حال حاضر معدنی‌ها نمی‌دانند چقدر باید بابت برداشت ماده معدنی به دولت پرداخت کنند، اما این مساله هنوز به سرانجامی نرسیده است! بحث آزادسازی واردات ماشین‌آلات معدنی هم مورد دیگر است که این مساله هم مثل مساله خودروی سواری که چندین سال است تنها بحثش مطرح است اما عملیاتی نشده به صورت قطره‌چکانی پیگیری می‌شود.

▣ مساله‌ای که از پایه غلط بود

نایب‌رییس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران به مساله عوارض صادراتی اشاره و تصریح کرد: بحث عوارض صادراتی در سال گذشته مشکلات زیادی را ایجاد کرد، در حالی که مجلس در قانون بودجه این رقم را نیم درصد تصویب کرده بود ولی دولت آن را به ۲۰ تا ۴۰ درصد در برخی از محصولات پایه و فلزات رنگی تعمیم داد! از تیرماه که این ماجرا ابلاغ شد تا پایان اسفند که دوباره جدولش تغییر کرد، ضرر زیادی را برای معدنی‌ها ایجاد کرد، به این صورت که بسیاری از کشتی‌ها در بنادر معطل شدند و بسیاری از صادرکنندگان قراردادهای خود را لغو کردند.

هنوز هم این بحث است که این مساله از پایه غلط بوده و مسوولان مطرح کردند که قرار است اصلاح شود، ولی متاسفانه کل فعالیت حوزه معدن را با مخاطرات جدی مواجه کردند، چراکه نشان دادند بیشتر از سودی که قرار است به دست فعال اقتصادی برسد باید مبالغ هنگفتی را به دولت پرداخت کنند. در کنار این موضوع بحث الزام صادرکنندگان زنجیره فولاد برای بازگرداندن ۱۰۰ درصد ارز به سامانه نیما بود که همین مساله حاشیه ضرر ۴۰ درصدی را ایجاد خواهد کرد.

▣ دولت مردود است

وکیل در پاسخ به این سوال که با توجه به شرایط فعلی چه نمره‌ای به دولت می‌دهید، گفت: این سوال برای کشور ما محلی از اعراب ندارد، زیرا اصولا دولت‌ها خیلی توجهی نمی‌کنند که چه نمره‌ای را قرار است بگیرند.

هر نمره‌ای بگیرند اظهار رضایت می‌کنند و از خود تعریف می‌کنند که چه دستاوردهایی داشته‌اند! بنابراین این سوال برای جوامعی است که در آنها شاهد توسعه دموکراسی هستیم، به این صورت که فعالان اقتصادی به دولت مالیات می‌دهند و از طرف دیگر از دولت انتظاراتی دارند.اما اگر بخواهم به این سوال پاسخ دهم باید بگویم که آنها نمره قبولی نخواهند گرفت؛ نمره‌ای که از میانگین هم پایین‌تر است و به طور حتم مردود خواهند شد. نایب‌رییس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران تاکید کرد: انتظاراتی که از قدیم بود هیچ‌کدام انجام نشد. حتی برنامه‌هایی که خود دولت اعلام کرده بود که در سال گذشته اعمال می‌کند از جمله ورود میزان مشخصی ماشین راهسازی و معدنی هم محقق نشد. بنابراین مسوولان دولتی هم نمی‌توانند به خود نمره قبولی بدهند چه برسد به فعالان بخش خصوصی که از تصمیمات عجیب و غریب و خلق‌الساعه دولت به شدت متاثر شده‌اند.او در ارتباط با اینکه چه انتظاری از دولت دارید، خاطرنشان کرد: هیچ انتظاری از مسوولان نداریم فقط امیدواریم شرایط را بدتر از این نکنند! ما انتظار بهبود، تحول یا تغییر در بخش معدن نداریم، چراکه این مساله سال‌هاست کمرنگ شده و بی‌پاسخ مانده است. ضمن اینکه با این سازوکارهایی که ایجاد شده بعید می‌دانم دولت خیلی بتواند موجب تغییر و توسعه شود.

احیا و توسعه معادن با تامین زیرساخت‌ها در دولت سیزدهم

طبق گفته زمین شناسان ایران بهشت زمین‌شناسی و رنگین کمان مواد معدنی است که در همین راستا سیاست‌های دولت سیزدهم در بخش معادن منجر به احیا و توسعه معادن و تامین زیرساخت‌ها شده که دستاوردهای این حوزه به رشد اقتصادی کمک شایانی کرده است.

به گزارش بیرونیت به نقل از ایرنا، ۷ درصد ذخایر معدنی جهان در کشورمان وجود دارد، بر اساس داده‌های منتشر شده از سوی منابع رسمی، ۸۱ ماده معدنی در کشورمان شناسایی شده است که طبق گفته زمین شناسان «ایران بهشت زمین‌شناسی و رنگین کمان مواد معدنی» است از این رو باید از ظرفیت‌های این بخش بهره برد.

حوزه معدن و صنایع معدنی ظرفیت‌های بسیار خوبی برای کشورمان دارد که نه‌تنها ثروت پایدار را برای دولت تامین می‌کند؛ بلکه منجر به اشتغال و ارزآوری برای کشورمان می‌شود. بهره‌برداری از حوزه معادن منجر به تقویت و توسعه سایر صنایع وابسته می‌شود ضمن اینکه صادرات در این بخش نیز به بهبود اقتصاد و ارزآوری در کشور خواهد شد.

بخش معدن به قدری در اقتصاد کشور مهم است که در برنامه توسعه هفتم این بخش باید به رشد ۱۳ درصدی دست پیدا کند از این رو سازمان‌های مربوطه بایستی در این زمینه برنامه‌ریزی کنند.

احیا و توسعه ۳۵۷ معدن کوچک‌مقیاس در سال گذشته بر اساس آخرین آمار از سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی، ۳۵۷ معدن کوچک مقیاس در سال گذشته احیا، فعال‌سازی و توسعه پیدا کرد که از این تعداد ۲۷۳ معدن احیا و ۸۴ معدن نیز توسعه یافت. احیا و توسعه این معادن منجر به اشتغال‌زایی بیش از یک هزار و ۴۰۰ نفری به صورت مستقیم شد.در راستای رفع موانع تولید از واحدهای معدنی اقداماتی از جمله شناسایی و رفع موانع تولید برای ۱۹ واحد معدنی در استان گیلان، پذیرش ۳۶ پرونده در روند صندوق بیمه سرمایه‌گذاری و پایش ۲۲۲ معدن احیاشده سال ۱۴۰۱ در ۱۱ استان است.در راستای رفع موانع معادن و صنایع معدنی، معرفی ۵۹ بسته پیشنهادی سرمایه‌گذاری شامل ۳۲۹ محدوده در اختیار ادارات کل صمت استان‌ها برای طرح احیا، فعال‌سازی و توسعه معادن کوچک مقیاس قرار گرفته است.سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی اقدامات زیرساختی شامل ۱۸ طرح «در حال اجرا»، یک طرح «در دست مناقصه پیمانکار» و نیز ۲۴ طرح «در حال مطالعه» دارد.

۱۰ طرح بزرگ معدن و صنایع معدنی با سرمایه‌گذاری ۵۰ هزار میلیارد تومان

یکی دیگر از اقدامات دولت سیزدهم در حوزه معادنی که سال گذشته به مرحله اجرا رسی، تکمیل و راه‌اندازی ۱۰ طرح بزرگ معدن و صنایع معدنی به ارزش سرمایه‌گذاری ۵۰ همت (هزار میلیارد تومان) بود که برای سه هزار و ۵۰۰ نفر اشتغال‌زایی ایجاد کرد.

تعدادی از این طرح‌ها شامل ابَر پروژه آهن اسفنجی (زمزم۳) فولاد خوزستان به ظرفیت تولید یک میلیون و ۷۶۰ هزار تن، کنسانتره مس دره آلو به ظرفیت تولید ۱۱۰ هزار تن، واحد دوم آهن اسفنجی فولاد بافت به ظرفیت تولید ۸۰۰ هزار تن بافت، ابر پروژه آهن اسفنجی طوبی توسعه آهن و فولاد گل‌گهر به ظرفیت تولید یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن، فلوتاسیون سرباره مس سرچشمه به ظرفیت تولید ۷۰ هزار تن، تولید تختال (شمش) فولاد سفیددشت به ظرفیت تولید ۸۰۰ هزار تن بود.

همچنین بخش دیگر این طرح‌های معدنی، تجهیز معدن و راه‌اندازی بزرگ‌ترین طرح تولید کنسانتره روی خاورمیانه در "مهدی‌آباد" به ظرفیت تولید ۲۰۰ هزار تن، کارخانه فولادسازی نی‌ریز به ظرفیت تولید ۸۰۰ هزار تن و همچنین طرح‌های هیدرات ویژه به ظرفیت تولید ۳۵۰۰ تن و راه‌اندازی مرحله اول فیلتراسیون گل قرمز شرکت آلومینای ایران به ظرفیت تولید ۳۴۰۰ تن بود.

▣ ۱۶ هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری در توسعه زیرساخت‌های معدنی

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی در راستای تامین زیرساخت‌های معدنی در سال گذشته بیش از ۱۶ هزار میلیارد ریال برای ایجاد، تکمیل و توسعه زیرساخت‌های معدن و صنایع معدنی کشور صرف کرد که از این مبلغ، ۱۴ هزار میلیارد ریال آن از محل منابع داخلی این سازمان بوده و مابقی هزینه‌های صرف شده از منابع عمومی و حقوق دولتی معادن تامین شده است.

این طرح در ۱۶ طرح در ۱۱ استان کشور شامل سمنان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویراحمد، مازندران، فارس، یزد، آذربایجان غربی، خراسان شمالی، خراسان رضوی، زنجان و بوشهر در حال اجراست.

طبق گزارش این سازمان، طرح ایجاد زیربناهای لازم در مناطق معدنی شامل هفت طرح برق‌رسانی به طول ۱۴۸.۷ کیلومتر در مربوط به استان‌های خراسان جنوبی، لرستان، یزد و کهگیلویه و بویراحمد و چهارمحال و بختیاری است که این طرح‌ها نیز در دست اجراست.

روزگار معدن
شنبه
۱۸فروردین ۱۴۰۳ • ۲۶ رمضان ۱۴۴۵ • ۶ آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۷۸

تلاش‌های اروپا برای تولید فولاد سبز

در یک سایت آزمایش صنعتی در نزدیکی شهر متز در شمال شرقی فرانسه، دستگاهی به اندازه یک خانه کوچک دو طبقه در حال تولید صفحات آهنی است.

با این روند، اروپا در حال برداشتن گامی کلیدی در مبارزه با تغییرات آب و هوایی است. آنچه در حال وقوع است، تولید فولاد از طریق الکترولیز است، روشی جدید که از استفاده زغال‌سنگ آلوده جلوگیری می‌کند و انتشار گازهای گلخانه‌ای از جمله CO_2 را کاهش می‌دهد.

با استفاده از این فناوری‌های جدید، شرکت‌های فولادی امیدوارند صنعت خود را کربن‌زدایی کنند.

کارخانه آزمایشی فرانسوی ArcelorMittal مستقر در لوکزامبورگ، دومین تولیدکننده بزرگ فولاد جهان، از طریق پروژه SIDERWIN با بودجه اتحادیه اروپا پدید آمد.

والنتاین وبر زولینگر، مهندس ArcelorMittal که SIDERWIN را هماهنگ می‌کند، گفت: در طول سال‌های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۴، ما اولین کارخانه کوچک صنعتی خود را توسعه خواهیم داد.

جاه طلبی ما این است که این کارخانه آزمایشی را در سال ۲۰۲۷ راه اندازی کنیم. پس از آن، ما باید اندازه یک کارخانه فولاد در مقیاس کامل را افزایش دهیم که تا سال ۲۰۳۰ به طور کامل اتفاق بیافتد.

انتشارات گازهای صنعتی از جمله تولید فولاد به طور قابل توجهی به گرمایش جهانی در سراسر جهان و در اروپا کمک می‌کند. فولاد که برای همه چیز، از ماشین‌ها و یخچال‌ها گرفته تا پل‌ها و راه‌آهن‌ها حیاتی است، مسئول حدود ۷ درصد از انتشار CO_2 جهانی و ۵ درصد از انتشار CO_2 در اروپا است.

در مقایسه، هواپیمایی حدود ۲٫۵ درصد CO_2 در سراسر جهان را تشکیل می دهد.

تولیدکنندگان فولاد از سال ۲۰۰۵، زمانی که اتحادیه اروپا شروع به محدود کردن گازهای گلخانه‌ای از کارخانه‌ها و همچنین نیروگاه‌ها از طریق بزرگترین سیستم تجارت آلاینده‌های آلاینده جهان یا ETS کرد، مورد توجه قانون‌گذاران آب و هوای اروپا قرار گرفتند.

از آن زمان، گازهای گلخانه‌ای تحت ETS به طور پیوسته با محدودیت‌های سالانه سخت تر مواجه شده‌اند زیرا اتحادیه اروپا تا سال ۲۰۵۰ عدم آلودگی آب و هوا را دنبال می کند. مقررات سختگیرانه‌تر به نوبه خود باعث شده است که تولیدکنندگان فولاد در اروپا به دنبال روش‌های تولید سبزتر باشند.

در سایه سیاست گذاری‌های اقتصادی رخ داد؛

عرضه لیتیوم آمریکای جنوبی در هاله‌ای از ابهام

مهدی نجفی

بر اساس بررسی‌های صورت گرفته از سوی موسسه «Fastmarkets»، به نظر می‌رسد قاره آمریکای جنوبی همزمان با روی کار آمدن دولت‌های جدید، در راه‌اندازی پروژه‌های لیتیوم که در گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر در سطح جهانی تاثیرگذار خواهد بود، به بن‌بست رسیده است.

تعدادی از فعالان بازار و کارشناسان صنعت لیتیوم در جریان سفر اخیر به کشورهای شیلی، آرژانتین و برزیل، نگرانی‌های خود را در خصوص روند کند وضع و اجرای سیاست‌گذاری‌های جدید در آمریکای جنوبی که می‌تواند فضا را برای رشد فرایند تولید باز کند، ابراز کردند.

این افراد همچنین افزودند: در رابطه با اقداماتی که در صنعت لیتیوم هم‌زمان با بر سر کار آمدن دولت‌های جدید باید انجام شود، تردیدهایی وجود دارد.

در عین حال، کاهش حجم فروش خودروهای الکتریکی (EV) و حجم تقاضا برای مواد اولیه به‌کاررفته در تولید باتری همراه با سرمایه‌گذاری‌های چند ساله انجام شده که منجر به راه‌اندازی چندین واحد تولید شده است، سبب شده بازار لیتیوم به وضعیت مازاد در عرضه برسد و به طبع آن قیمت‌های این فلز حیاتی کاهش پیدا کند. طبق پیش‌بینی انجام شده توسط تحلیلگران موسسه «Fastmarkets»، انتظار می‌رود روند نزولی قیمت لیتیوم ادامه یابد.

▣ ادامه روند نزولی قیمت لیتیوم به دلیل وضعیت مازاد عرضه

بر اساس ارزیابی‌های صورت گرفته موسسه «Fastmarkets» برای قیمت لیتیوم هیدروکسید مونوهیدرات با خلوص حداقل ۵۶/۵ درصد مورد استفاده در تولید باتری، با شرط تحویل محموله در بنادر چین، ژاپن و کره‌جنوبی و تقبل هزینه ارسال توسط خریدار (cif) جهت عرضه در بازار فیزیکی، رقم ۱۲/۵ تا ۱۴ دلار به ازای هر کیلوگرم را در روز پنج‌شنبه هفتم مارس ۲۰۲۴ نشان داد که در مقایسه با قیمت ۱۴/۵ تا ۱۶/۵ دلار به ازای هر کیلوگرم ثبت شده در روز ۲۹ دسامبر ۲۰۲۳، حدود ۱۴/۵۲ درصد و نسبت به قیمت ۷۰ تا ۷۵ دلار به ازای هر کیلوگرم گزارش شده در روز هفتم مارس ۲۰۲۳، حدود ۸۱/۷۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

در همین حال، موسسه مذکور قیمت کربنات لیتیوم با خلوص حداقل ۹۹/۵ درصد مورد استفاده در تولید باتری، با شرط تحویل محموله‌ها در بنادر چین، ژاپن و کره‌جنوبی و تقبل هزینه ارسال توسط خریدار (cif) را رقمی حدود ۱۲/۴ تا ۱۴ دلار به ازای هر کیلوگرم در روز پنج‌شنبه هفتم مارس ۲۰۲۴ ارزیابی کرد که نسبت به قیمت ۱۴/۵ تا ۱۶ دلار به ازای هر کیلوگرم تعیین شده در پایان سال ۲۰۲۳، حدود ۱۳/۴۴ درصد و نسبت به قیمت ۵۸ تا ۶۵ دلار به ازای هر کیلوگرم اعلام شده در مدت مشابه سال ۲۰۲۲، حدود ۷۸/۵۴ درصد کاهش را تجربه کرد.

بر اساس آخرین ارزیابی انجام شده در بازار مواد اولیه به‌کاررفته در تولید باتری توسط موسسه «Fastmarkets» که در روز سه‌شنبه پنجم مارس ۲۰۲۴ منتشر شد، انتظار می‌رود حجم مازاد عرضه بازار جهانی لیتیوم در سال ۲۰۲۴ به ۱۳ هزار و ۳۵۰ تن و در سال ۲۰۲۵، به ۳۰ هزار و ۵۰ تن مازاد افزایش یابد.

با در نظر گرفتن سیگنال‌های مثبت اخیر در بازار لیتیوم، موسسه «Fastmarkets» پیش‌بینی می‌کند که قیمت هیدروکسید و کربنات به طور متوسط به ۱۸/۹۲ دلار در هر کیلوگرم در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۴ برسد و سال جاری میلادی را با قیمت ۱۶ دلار در هر کیلوگرم به پایان برساند. قیمت پیش‌بینی شده موسسه مذکور برای سال ۲۰۲۵، رقم ۱۵ دلار به ازای هر کیلوگرم ارزیابی شده است.

همزمان با وضعیت مازاد ایجاد شده در روند عرضه لیتیوم، پروژه‌های جدیدی قرار است که فرایند تولید خود را در ماه‌های آینده به خصوص در قاره آمریکای جنوبی آغاز کنند. بر اساس بررسی‌های انجام شده از سوی موسسه مذکور، چهار پروژه بعدی تولیدی لیتیوم در آرژانتین و برزیل قرار دارند و تخمین زده می‌شود که ظرفیت تولید سالانه آن‌ها بیش از ۱۰۰ هزار تن کربنات لیتیوم معادل (LCE) باشد.اهمیت این پروژه‌های جدید به حدی بالاست که طبق تحقیقات موسسه «Fastmarkets» پیش‌بینی می‌شود آرژانتین تا سال ۲۰۳۱ به سومین کشور بزرگ تولیدکننده لیتیوم در جهان تبدیل شود؛ همچنین انتظار می‌رود میزان تولید کربنات لیتیوم معادل در این کشور از سالانه ۵۰ هزار و ۵۵۰ تن در سال ۲۰۲۳، به حدود ۳۸۰ هزار و سه تن در سال ۲۰۳۱ افزایش یابد. طبق پیش‌بینی‌های صورت گرفته، میزان تولید کربنات لیتیوم معادل در شیلی از سالانه ۲۲۵ هزار تن در سال ۲۰۲۳، به ۳۴۵ هزار و ۴۱۸ تن در سال ۲۰۳۱ خواهد رسید و این کشور رتبه چهارم بزرگ‌ترین تولیدکننده لیتیوم در جهان را از آن خود خواهد کرد.

▣ پیش‌بینی میزان تولید کربنات لیتیوم معادل در برزیل، شیلی و آرژانتین

شیلی به عنوان اولین کشور در آمریکای جنوبی که به تولید لیتیوم از آب نمک در شورهزار آتاکاما در سطح تجاری دست یافت، در حال حاضر دومین تولیدکننده این فلز در دنیا به شمار می‌رود.

به دنبال اعتراضات ناشی از نارضایتی از خدمات عمومی و افزایش هزینه‌های عمومی زندگی در شیلی در سال ۲۰۲۳، دولت این کشور صنعت لیتیوم را ملی اعلام کرد. به دنبال اعلام ملی‌سازی صنعت لیتیوم گابریل بوریک، رئیس‌جمهور شیلی بیان کرد از این به بعد دولت بر روی اکتشاف لیتیوم در این کشور نظارت خواهد کرد.

▣ تمرکز شیلی برای جلوگیری از ایجاد رکود در رشد تولید لیتیوم

بر همین اساس، شرکت‌های «SQM» و «Albemarle» برای ادامه فعالیت خود در شیلی باید با دولت این کشور پس از پایان زمان قراردادهای فعلی خود مجددا تفاهم‌نامه جدیدی امضا کنند. شرکت «SQM» از قبل این کار را انجام داده است و بر اساس قرارداد جدید با سرمایه‌گذاری مشترک با شرکت «Codelco» می‌تواند به فعالیت خود در معادن لیتیوم شیلی ادامه دهد.در همین راستا، دولت شیلی قصد دارد فهرستی از شورهزارهایی که باید تحت نظارت دولت این کشور قرار بگیرد را اعلام کند. بر همین مبنا، دولت در نظر دارد حدود ۳۰ درصد از نمکزارهای شیلی را منطقه حفاظت شده اعلام کند. با این حال، هنوز جزئیاتی از طرح نامبرده و اینکه استخراج از کدام شوره‌زارها ممکن و کدام یک امکان‌پذیر نیست، ارائه نشده است.

یکی از فعالان بازار شیلی بیان کرد: انتظار می‌رفت جزئیات این طرح در ماه نوامبر ۲۰۲۳ یا در ابتدای سال ۲۰۲۴ ارائه شود. با این حال، احتمال ارائه آن در پایان ماه مارس ۲۰۲۴ وجود دارد.

در همین راستا و در پایان ماه فوریه ۲۰۲۴ آرورا ویلیامز، وزیر معادن شیلی به رسانه‌ها اعلام کرد که جزئیات طرح مذکور در پایان ماه آوریل سال جاری میلادی ارائه خواهد شد.

یکی دیگر از مشارکت‌کنندگان بازار در شیلی اظهار داشت: مشکلات زیادی در این زمینه همچون امکان یا عدم امکان مشارکت شرکت‌های خصوصی در فرایند اکتشاف وجود دارد.

هم‌اکنون برخی از شرکت‌های نوپا در حال مطالعه بر روی اکتشاف برخی از ذخایر لیتیوم در تعدادی از شوره‌زارهای کشور شیلی هستند و در صورتی که دولت شیلی این شوره‌زارها را منطقه حفاظت شده اعلام کند، ممکن است موجب افزایش اختلاف میان دولت و شرکت‌ها شده و کار به دادگاه کشیده شود.

بسیاری از مدیران عامل و کارشناسان بر این باورند که شفافیت در ارائه طرح‌ها از سوی دولت شیلی در راستای رشد تولید لیتیوم، از پروژه‌های فعلی مهم محسوب می‌شود. آن‌ها همچنین تاکید کردند که در انتخابات ریاست جمهوری شیلی در سال ۲۰۲۵، جناح راست‌گرا ممکن است پیروز شود و سیاست‌های در نظر گرفته شده در راستای ملی‌سازی صنعت لیتیوم دوباره تغییر پیدا کند.

یکی دیگر از مشارکت‌کنندگان بازار عنوان کرد: تلاش دولت فعلی از قبل در راستای تصویب بندی در قانون اساسی جدید با شکست مواجه شده و به همین دلیل از محبوبیت دولت کاسته شده است.

به گفته یکی دیگر از مشارکت‌کنندگان بازار در شیلی، هنوز نقش شرکت «Enami»، دیگر شرکت معدنی با مالکیت دولتی شیلی در سیاست‌گذاری‌های اعلام شده در راستای ملی‌سازی صنعت لیتیوم مشخص نیست.

وی تصریح کرد: پس از اینکه فرایند مراقبت و نگهداری در واحد ذوب مس «Paipote» متعلق به شرکت «Enami» در ماه فوریه ۲۰۲۴ به دلیل مشکلات مالی آغاز شد، نیاز شرکت مذکور به یافتن منبع درآمد جدید بیشتر شده است.در حال حاضر، شرکت «Codelco» قصد دارد در کنار فعالیت خود در صنعت مس و تقویت حضور خود در بازار آن، وارد عرصه صنعت لیتیوم شود.

در همین راستا، انتظار می‌رود قرارداد نهایی دولت شیلی با شرکت «SQM» در پایان ماه مارس ۲۰۲۴ به امضا برسد. یکی از مقامات دولت استرالیا در روز دوشنبه چهارم مارس ۲۰۲۴ بیان کرد: مجوز نهایی خرید سهام شرکت «Lithium Power International» برای شرکت «Codelco» صادر شده است.گفتنی است در حال حاضر شرکت «Lithium Power International» مدیریت پروژه «Salar de Maricunga» در شیلی و شرکت «Codelco» نظارت بر دارایی‌هایی مجاور این پروژه را بر عهده دارند.

طبق بررسی‌های انجام شده، امکان اکتشاف در این پروژه در آینده و احتمالا در پایان سال ۲۰۳۰ برای شرکت «Codelco» فراهم می‌شود اما تا آن زمان، شرکت «Codelco» به دنبال یک شریک استراتژیک دیگر نیز خواهد بود.

▣ چشم‌انداز صنعت لیتیوم آرژانتین تحت تاثیر وعده‌های ریاست جمهوری

اگرچه ملی‌سازی صنعت لیتیوم در شیلی با وضعیت مبهمی مواجه است و امکان سرمایه‌گذاری‌های جدید در آن در هاله‌ای از ابهام قرار دارد اما با این حال برخی از فعالان بازار معتقدند سرمایه‌گذاری در صنعت لیتیوم آرژانتین، علی‌رغم نوسانات موجود در وضعیت کلان اقتصادی گزینه بهتری خواهد بود.

اخیرا شرکت چینی «Gangfeng Lithium» حدود ۱۵ درصد از سهام پروژه آب نمک لیتیوم «Pastos Grandes» در آرژانتین را به ارزش ۷۰ میلیون دلار خریداری کرده است.

جان کانلیتزاس، مدیر اجرایی شرکت «Lithium Argentina» طی اطلاعیه‌ای در روز سه‌شنبه پنجم مارس ۲۰۲۴ مطرح کرد: معامله با شرکت چینی «Gangfeng Lithium» نشان‌دهنده تعهد بلندمدت این شرکت بر توسعه پایدار صنعت لیتیوم آرژانتین است.

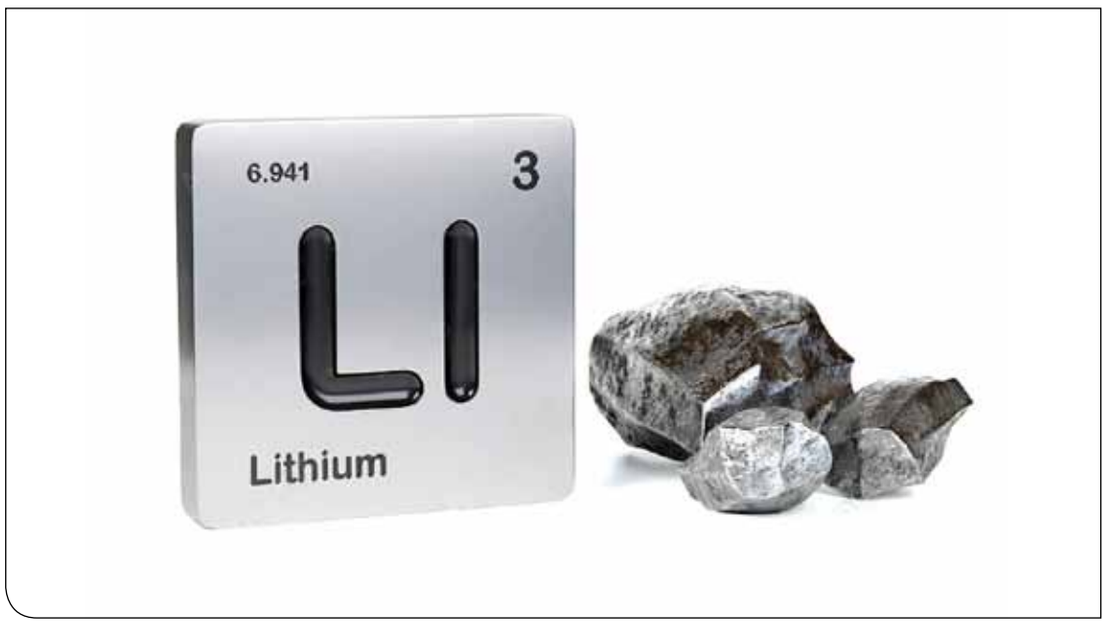
بر اساس گزارش موسسه ملی آمار و سرشماری آرژانتین «INDEC»، در حال حاضر این کشور با نرخ تورم بسیار بالا دست و پنجه نرم می‌کند؛ نرخ تورم در آرژانتین در ماه ژانویه ۲۰۲۴، بیش از ۲۵۰ درصد نسبت به سال ۲۰۲۳ افزایش یافته است.

در همین رابطه خاویر مایلی، رئیس جمهور جدید آرژانتین وعده داد که دلار آمریکا را به عنوان پول ملی خواهد پذیرفت و در عین حال بانک مرکزی در این کشور را منحل می‌کند.

یکی از فعالان بازار در آرژانتین عنوان کرد: سرمایه‌گذاری‌ها در آرژانتین بدون توجه به وعده‌های رئیس جمهور جدید این کشور در حال انجام بوده و به نظر می‌رسد سرمایه‌گذاری‌ها در پروژه‌های این کشور روند صعودی به خود گرفته است.آن‌ها افزودند که علی‌رغم بلاتکلیفی وضعیت اقتصاد کلان در کشور آرژانتین، سیستم‌های حقوقی و سیاسی این کشور همچنان در جذب سرمایه‌گذاری‌ها موفق عمل می‌کنند.به گفته یکی دیگر از فعالان بازار در آرژانتین، در حال حاضر می‌توان اثرات منفی سیاست ملی‌سازی منابع معدنی را در بولیوی و همچنین شیلی مشاهده کرد. با این حال، آرژانتین در این بین یک استثنا خواهد بود زیرا قانون اساسی در این کشور از توسعه این صنعت حمایت خواهد کرد. لازم به ذکر است که مالکیت منابع معدنی در آرژانین به صورت استانی مدیریت می‌شود.

طبق ساختار فدرالیستی و بر اساس قانون اساسی آرژانتین، بهره‌برداری از معادن معدنی در این کشور به صورت استانی بوده و مدیریت آن‌ها بر عهده مقامات دولت‌های محلی است.

چنین چارچوب قانونی به عنوان مانعی در برابر ملی‌سازی منابع معدنی در آرژانتین عمل خواهد کرد.

بازار اروپا جایگزین چین در فروش گندله آهن شرکت «Ferrexpo» شد

شرکت «Ferrexpo» سومین صادرکننده عمده گندله آهن در جهان است. در سال ۲۰۲۲ به دلیل وقوع جنگ اوکراین و از بین رفتن بخشی از زیرساخت‌های تولید برق اوکراین، میانگین تولید کل محصولات این شرکت در این سال در حدود ۳۸ درصد نسبت به سال ۲۰۲۱ کاهش یافت. با بسته شدن مسیر دسترسی این شرکت به دریای سیاه به دنبال جنگ اوکراین و عدم امکان صادرات محصولات از راه دریا، فروش این شرکت به چین با ۶۳ درصد کاهش نسبت به سال ماقبل خود مواجه شد. بدین ترتیب فروش محصولات در بازار اروپا به عنوان جایگزین بازار چین و کشورهای جنوب شرقی آسیا با ۴۳ درصد افزایش نسبت به سال ۲۰۲۱ همراه شد.به گزارش پایگاه خبری و تحلیلی «فلزات آنلاین» و به نقل از روابط عمومی شرکت مشاوره اقتصادی آرمان آتورپات، شرکت «Ferrexpo» سومین صادرکننده عمده گندله آهن در جهان است که با ارائه گندله آهن با عیار بالا، علاوه بر بهبود بهره‌وری تولید فولاد از کوره بلند، امکان کاهش انتشار کربن تا ۴۰ درصد را در صنایع تولید فولاد فراهم کرده است. شرکت «Ferrexpo»، مالک سه معدن سنگ آهن «Yeristovo»، «Poltava» و «Belanovo» در اوکراین است. معدن «Polvata» بزرگ‌ترین معدن روباز این گروه به شمار می‌آید و ذخیره این معدن بالغ بر یک میلیارد تن سنگ آهن است.

انواع محصولات تولیدی این مجموعه شامل سنگ‌آهن معدنی استخراج شده، سنگ‌آهن فرآوری شده، کنسانتره آهن، گندله مورد استفاده در احیا مستقیم با عیار ۶۷ درصد آهن، گندله مورد استفاده در کوره بلند با عیار ۶۵ درصد و کنسانتره تجاری است. همان‌طور که در نمودار ۲ مشخص است، میزان تولید کل محصولات در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۱ به دلیل وقوع جنگ اوکراین کاهش یافته است.مقدار این کاهش برای سنگ‌آهن استخراج شده و سنگ‌آهن فرآوری شده به میزان ۴۴ درصد، کنسانتره آهن ۴۲ درصد، گندله مورد استفاده در فرایند احیا مستقیم ۱۸ درصد و گندله مورد استفاده در کوره‌بلند و کنسانتره تجاری ۴۷ درصد بوده است. در اواخر سال ۲۰۲۲ به دنبال وقوع جنگ در اوکراین و از بین رفتن بخشی از زیرساخت‌های تولید برق در این کشور، عرضه برق در اوکراین با چالشی بزرگ مواجه شد؛ به‌گونه‌ای که مجموعه «Ferrexpo» به مدت ۱۰ هفته نتوانست به تولید پایدار دست یابد.به منظور کاهش ریسک عملیاتی کمبود برق، این مجموعه در حال افزایش موجودی گندله در مناطق استراتژیک و همچنین بررسی گزینه‌های مربوط به تولید برق توسط خود شرکت است. در سال ۲۰۲۲ در مقایسه با سال ۲۰۲۱ نوسانات قیمت کاهش یافت. در این سال در حالی که قیمت سنگ‌آهن ۲۵ درصد افت پیدا کرد، قیمت پرمیوم گندله مورد استفاده در کوره بلند ۲۰ درصد افزایش یافت که این موضوع نشان‌دهنده رشد تقاضا برای محصولات با کیفیت بالا است. درآمد و بازار فروش محصولات شرکت «Ferrexpo»در نمودار ۲، درآمد و حاشیه سود «EBITDA» برای شرکت «Ferrexpo» طی سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ ارائه شده است.همان‌طور که در نمودار ۲ مشاهده می‌شود، میزان درآمد و حاشیه سود شرکت «Ferrexpo» طی سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ نوساناتی را تجربه کرده است. درآمد این مجموعه طی سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۱، روند افزایشی را طی کرده است. در سال ۲۰۲۰ با شروع همه‌گیری کرونا، شرکت «Ferrexpo» از موقعیت جغرافیایی مرکزی خود بین اروپا، خاورمیانه و آسیا به‌عنوان یک محافظ طبیعی در برابر ریسک در دوره تحولات بازار استفاده کرد. به موجب این موقعیت، بازار فروش محصولات این شرکت در این سال به سمت چین و جنوب شرقی آسیا تغییر یافت. در این سال، تقریبا ۵۶ درصد از محصولات این گروه در بازار چین و جنوب شرقی آسیا به فروش رسید.در سال ۲۰۲۱ با افزایش درآمد به میزان ۴۸ درصد نسبت به سال پیش از آن، بیشینه درآمد این شرکت طی سال‌های مورد بررسی با مقدار دو میلیارد و ۵۱۸ میلیون دلار رقم خورد. در این سال با پایان همه‌گیری کرونا و رفع محدودیت‌های تولید و حمل‌ونقل، میزان تولید این مجموعه افزایش قابل‌توجهی نسبت به سال پیشین خود داشت. در سال ۲۰۲۲ تحت تاثیر جنگ اوکراین و ایجاد مانع در دسترسی این کشور به دریای سیاه، میزان درآمد مجموعه «Ferrexpo» با کاهش چشمگیر ۵۰ درصدی به یک میلیارد و ۲۴۸ میلیون دلار رسید. این موضوع در حالی بود که حاشیه سود با افزایش هفت درصدی نسبت به سال پیشین خود، به ۶۳.۳ درصد تا پایان سال ۲۰۲۲ رسید.در سال ۲۰۲۲ با کاهش چشمگیر صادرات به چین و جنوب شرقی آسیا، سبد فروش شرکت «Ferrexpo» به خریداران اروپایی اختصاص یافت؛ به طوری که فروش به بازار اروپا ۴۳ درصد افزایش و فروش محصولات به چین با ۶۳ درصد کاهش همراه شد. این موضوع نشان‌دهنده آن است که اگرچه بازار اروپا تا حدودی جایگزین افت فروش به بازار چین و جنوب شرق آسیا شد اما در مجموع تقاضای محدود اروپا در قیاس با بازار جنوب شرق آسیا، افت محسوس تولید و فروش شرکت «Ferrexpo» را در سال ۲۰۲۲ به همراه داشته است.همان‌طور که در نمودار ۳ مشخص است، هزینه‌های مربوط به برق، بیشترین سهم از کل هزینه‌های عملیاتی را به خود اختصاص داده‌اند. سهم موارد مختلف از هزینه‌های عملیاتی در این سال به دلیل کاهش چشمگیر میزان تولید نسبت به سال پیشین خود تغییراتی داشته است؛ به نحوی که هزینه‌های ثابت در این سال سهم بیشتری را نسبت به کل هزینه‌ها در قیاس با سال ۲۰۲۱ به خود اختصاص داده‌اند. تغییرات مهم هزینه‌های عملیاتی در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۱ شامل افزایش ۱۸ درصدی در هزینه‌های گاز و سوخت زیستی، افزایش ۳۲ درصدی در سوخت شامل گازوئیل، کاهش ۲۶ درصدی در مواد مصرفی، افزایش ۸۰ درصدی هزینه‌های تعمیرات و نگهداری و افزایش ۴۹ درصدی هزینه‌های مربوط به حقوق دولتی بوده است

.اهداف زیست‌محیطی شرکت «Ferrexpo» تا سال ۲۰۵۰در سال ۲۰۲۲، در حالی سهم بیشتری از تولید گندله این مجموعه متعلق به گندله با عیار ۶۷ درصد مورد استفاده در احیا مستقیم بوده که انتشار گاز کربن در این روش پایین‌تر است. ردپای کربن این مجموعه در درجه اول به سه فعالیت کلیدی مربوط می‌شود؛ مصرف گازوئیل در ناوگان معدنی گروه «Scope ۱»، مصرف برق در کارخانه فرآوری «Scope ۲» و گاز طبیعی جهت تولید گندله «Scope ۳».در مجموع این سه ماده مصرفی ۸۰ تا ۹۰ درصد از انتشار کربن گروه «Scope ۱» و «Scope ۲» را تشکیل می‌دهند. این سه حوزه، تمرکز اصلی شرکت «Ferrexpo» جهت کاهش انتشار گاز کربن است. انتشارات گازکربن در شرکت «Ferrexpo» در «Scope ۱» و «Scope ۲» در سال ۲۰۲۲ در هر تن، به میزان یک درصد کاهش یافت. با توجه به اختصاص سهم ۸۹ درصدی صنایع تولید فولاد از کل انتشار، میزان انتشار گاز کربن شامل «Scope ۳» در سال ۲۰۲۲ در نتیجه افزایش تولید گندله احیا مستقیم، یک درصد کاهش یافت.

برمدار جهان

جایگاه بورس فلزات لندن «LME» تثبیت شد

بورس فلزات لندن طی اطلاعیه‌ای که روز سه‌شنبه پنجم مارس ۲۰۲۴ منتشر شد، اعلام کرد که جایگاه خود را در زمینه ارائه مکانیزم‌های تعیین پریمیوم و سیستم‌های قیمت‌گذاری نیکل کم‌کربن مستحکم کرده است. در این اطلاعیه، به چالش‌های مربوط به مقیاس و تعریف جزئیات در محدوده بازار نیکل اشاره شده است.تعداد درخواست‌ها برای ایجاد اصلاحات در سیستم ثبت قرارداد نیکل بورس فلزات لندن «LME» و ارائه مکانیزم‌های قیمت‌گذاری جداگانه برای نیکل سبز یا کم‌کربن طی ماه‌های اخیر به طور قابل‌توجهی افزایش یافته است. در همین راستا، شرکت «BHP» از بورس فلزات لندن در خواست کرده است تا تعریف خود از خط مشی یافتن مسئولانه منابع را اصلاح کند.

این درخواست‌ها درست در زمانی مطرح شده است که برخی از تولیدکنندگان نیکل به دلیل افت قیمت این فلز، ظرفیت تولید خود را کاهش داده‌اند. لازم به ذکر است که قیمت‌های نیکل عمدتا به دلیل افزایش میزان تولید آن در اندونزی تحت فشار قرار گرفته‌اند.علاوه‌براین، حجم زیادی از محموله‌های جدید نیکل با برندهای مختلف در صف تحویل به انبارهای ذخایر بورس فلزات لندن قرار دارند و تعداد بیشتری در انتظار دریافت تاییدیه جهت تحویل به انبارهای مذکور هستند.گفتنی است بورس فلزات لندن، فهرستی از برندهای جدید پرمتقاضی نیکل را در ماه مارس ۲۰۲۳ به منظور افزایش نقدینگی در سیستم ثبت قراردادهای فلز مذکور ارائه کرد. لازم به ذکر است که سیستم ثبت قرارداد نیکل بورس فلزات لندن پس از افزایش بی‌سابقه قیمت این فلز با چالش مواجه شد و به همین دلیل بورس مذکور تصمیم به تعلیق سیستم نامبرده در ماه مارس ۲۰۲۲ گرفت.در همین راستا، بورس فلزات لندن ظرفیت حجم ذخایر انبار نیکل خود را سالانه ۹۱ هزار و ۶۰۰ تن اعلام کرد و افزود که ۸۰ هزار تن فلز نیکل در انتظار دریافت تاییدیه جهت تحویل به انبارهای این بورس قرار دارند. بر همین مبنا، حجم کل ذخایر نیکل در انبارهای بورس فلزات لندن در سراسر جهان در روز پنجم مارس سال ۲۰۲۴، حدود ۷۳ هزار و ۹۴۴ تن اعلام شد.

بورس مذکور در اطلاعیه اخیر خود اعلام کرد که معرفی فهرست برندهای جدید پرمتقاضی نیکل نه تنها موجب افزایش حجم ذخایر نیکل انبار بورس فلزات لندن شده بلکه در ایجاد همگرایی قیمت‌ها در بازار نیکل با خلوص ۹۹/۸ درصد یا بیشتر (نیکل کلاس یک) و نیکل با خلوص کمتر از ۹۹/۸ درصد (نیکل کلاس ۲) نقشی اساسی داشته است.

فهرست برندهای جدید به طور کامل با الزامات ارائه شده از سوی بورس فلزات لندن در رابطه با کیفیت متالورژیکی و سیاست‌گذاری یافتن مسئولانه منابع مطابقت دارد. رشد تعداد برندهای واجد شرایط تحویل به انبارهای بورس فلزات لندن، منجر به افزایش اعتماد و حجم نقدینگی در سیستم ثبت قرارداد نیکل بورس مذکور شده است.در همین رابطه، اگرچه حجم نقدینگی و تعداد ثبت قراردادهای نیکل بورس فلزات لندن افزایش یافته است اما شرکت «BHP» نگرانی‌های خود را در خصوص ارتباط بسیاری از برندهای جدید به مواد اولیه تولید شده در اندونزی ابراز کرده است. گفتنی است در حال حاضر طیف وسیعی از چالش‌های مشخص شده از جمله عدم به‌کارگیری از شاخص محیطی، اجتماعی و حاکمیتی (ESG) و خط مشی یافتن مسئولانه منابع در رابطه با فرایند تولید نیکل در اندونزی وجود دارد.یکی از تولیدکنندگان نیکل در مصاحبه خود با موسسه «Fastmarkets» عنوان کرد: تفاوت‌های قابل‌توجه و معناداری در بازار بین تامین‌کنندگان، تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان با دریافت تاییدیه و الزامات ارائه شده از سوی بورس فلزات لندن وجود دارد.

به گفته وی، تعداد مصرف‌کنندگانی که متقاضی مصرف نیکل تولید شده مبتنی بر شاخص محیطی، اجتماعی و حاکمیتی (ESG) هستند، در حال افزایش بوده و این مسئله باید مورد توجه قرار بگیرد؛ چراکه تولید نیکل با برندهای مختلف و ویژگی و ظاهر یکسان در حال کاهش است.

با این حال، برخی دیگر از فعالان بازار معتقدند که اکنون تقاضای معنادار و گسترده‌ای برای ارائه سیستم قیمت‌گذاری جدید نیکل کم‌کربن یا سبز وجود ندارد. یکی دیگر از تولیدکنندگان نیکل به موسسه «Fastmarkets» گفت: قیمت‌گذاری نیکل بیش از هر عامل دیگری بر تصمیم مصرف‌کنندگان تاثیرگذار است؛ تا جایی که می‌توان عامل قیمت‌گذاری را مهم‌ترین رکن در روند عرضه و تقاضای نیکل در بازار دانست.یکی از چالش‌های کلیدی که بورس فلزات لندن برای ارائه سیستم قیمت‌گذاری در روند عرضه جداگانه محصولات نیکل کم‌کربن شناسایی کرده، محدوده و مقیاس بازار است. بورس فلزات لندن در اطلاعیه منتشر شده خود اعلام کرد که بازار نیکل سبز هنوز به اندازه کافی گسترده نیست که بتوان برای آن و در راستای پویایی در ثبت قراردادها، یک مکانیزم قیمت‌گذاری اختصاصی ارائه داد.

در ادامه اطلاعیه مذکور، به ابراز نگرانی برخی از مشارکت‌کنندگان در رابطه با وجود اختلافات قابل‌توجه در بازار در خصوص چگونگی تعریف نیکل سبز اشاره شده است. علاوه‌براین، وجود چنین سیستم ثبت قراردادی در بورس فلزات لندن با توجه به حجم و تعداد پایین محموله‌ها و ذخایر انبار نیکل سبز، تنها محدوده‌ای کوچک از بازار را تحت پوشش قرار می‌دهد.

بر همین اساس می‌توان بیان کرد که فقدان تعریف جزئیات، مسلما مهم‌ترین چالش پیش روی ارائه مکانیزم‌های قیمت‌گذاری جدید برای نیکل سبز از سوی بورس فلزات لندن است.

موسسه «Fastmarkets» در دیگر بازارها همچون فولاد و آلومینیوم توانسته است سطوح مبنایی از میزان انتشار کربن را در محصولات تولید شده در این دو صنعت تعیین کند که بر اساس آن‌ها ارزش‌گذاری و قیمت‌گذاری‌ها انجام می‌شود. یکی از چالش‌های فعلی، تعیین سطوح مبنای مشابه در قالب محصولات و ابعاد آن‌ها در صنعت نیکل است که هرکدام روند عرضه و تقاضای مختص به خود را دارند.موسسه «Fastmarkets» معتقد است که برخی توافقات صورت گرفته در راستای تعریف استانداردها و معیارها در بازار مبتنی بر شیوه‌های معاملات شرکت‌ها، امکان قابلیت رصد محموله‌های عرضه شده و شفافیت در سیستم قیمت‌گذاری و همچنین تعیین سقف میزان کربن تولیدی در حال انجام است.گفتنی است برخی از مکانیزم‌های قیمت‌گذاری محصولات کم‌کربن در صنعت آلومینیوم و فولاد در برخی بازارها از سوی بورس فلزات لندن از قبل ارائه شده است.

روزگار معدن
شنبه
۱۸فروردین ۱۴۰۳ • ۲۶ رمضان ۱۴۴۵ • ۶ آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم • شماره ۱۲۷۸

یادداشت

الزامی برای فولادسازی

مهران امینی تهرانی
فعال صنعتی

فناوری‌هـای نوین و جدید از جمله هوش مصنوعی و اینترنت اشـیا، به مرور توانسـته‌اند بر بخش‌های مختلف به ویژه صنعت و معدن اثرگذار واقع شـده و با توجه به سـرعت بالای توسعه و پیشرفت دانش و تکنولوژی، روزبه‌روز بر نقش آن‌ها افزوده می‌شود. صنعت فولاد نیز به عنوان یکی از صنایع پراهمیت و اسـتراتژیک از این قاعده مسـتثنی نبوده و آثار تکنولوژی‌های روز دنیا جهت تولید محصولات جدید و ارزش‌افزا به خوبی در آن دیده می‌شود. اسـتفاده از هوش مصنوعی در صنعت فـولاد، می‌تواند به بهبود کیفیت، کارایی تولید و همچنین پایداری و توسـعه این صنعت کمک کند. در حال حاضر توسعه و بهره‌برداری از این فناوری به دلیـل تاثیر مثبتی که در بهبود عملکرد و افزایش بهره‌وری دارد، به یک امر حیاتی برای شرکت‌های فولادی تبدیل شده است و بر همین اساس ضرورت دارد این شرکت‌ها، همکاری با فعالان حوزه هـوش مصنوعی را بیش از پیش در دسـتور کار خود قرار دهند. شرکت کهن بازار قرن، یکی از شرکت‌های مطرح و شناخته‌شده کشـور در حـوزه بازاریابی دیجیتال و هوش مصنوعی به شـمار می‌آید که به منظور توسـعه و به‌کارگیری فناوری‌های جدید در این عرصه، نسبت به سرمایه‌گذاری در کشورهای خارجی همچون عمان اقدام کرده است. این شرکت در تلاش است ضمن استفاده از فناوری‌های نوین و روز دنیا، همکاری گسـترده و اثرگذاری با شرکت‌های بزرگ فولادی کشـور داشته باشد و نقش اثرگذاری در توسـعه و پیشـرفت صنعت فولاد ایفا کند.صادرات و واردات مـواد معدنی و فلـزی، از بخش‌های مهمی اسـت که می‌توان با استفاده از روش‌های هوش مصنوعی آن‌ها را بهبود بخشید. برخی از راهکارهایی که می‌توان برای بهبود وضعیت واردات و صادرات مواد معدنی و فلزی ارائه کرد، شـامل پیش‌بینی قیمت‌های بازار، بهینه‌سازی زنجیره تامین، بهبود کیفیت محصولات، بهبود امنیت و حفاظت از محصولات و بهبود مدیریت ریسک است. با استفاده از الگوریتم‌هـای هـوش مصنوعی، می‌توان بـه پیش‌بینی دقیق قیمت‌هـای بـازار برای مواد معدنی و فلزی دسـت یافت که این کار می‌توانـد به کاهش هزینه‌هـای واردات، صادرات و در نتیجه افزایش سـودآوری کمک کند. همچنین با به‌کارگیری این مهم، می‌تـوان به بهبود مدیریت زنجیره تامیـن در صادرات و واردات مواد معدنی و فلزی دست پیدا کرد که این امر می‌تواند به کاهش هزینه‌های لجسـتیک و تامین مواد اولیه کمک کند. با اسـتفاده از الگوریتم‌های یادگیری ماشـین و تحلیـل داده‌ها، می‌توان به بهبـود کیفیت محصولات و افزایش اعتبار برنـد در بازار جهانی رسـید. به‌کارگیری روش‌های هوش مصنوعی، به بهبود امنیت و حفاظت از محصولات در مسـیر واردات و صادرات مواد معدنی و فلزی منجر خواهد شـد. ضمن اینکه با استفاده از الگوریتم‌های هوشـمند، می‌توان به بهبود مدیریت ریسـک در مسـیر واردات و صـادرات مـواد معدنی و فلزی و کاهـش هزینه‌های مربوط به بیمه‌های ناشـی از ریسک‌های مربوطه دست پیدا کرد.استفاده از هوش مصنوعی در صنعت فولاد می‌تواند منجر به بهبود کیفیت و کارایی فرایندهای تولید، بهینه‌سازی هزینه‌های تولید و مدیریت کارخانه‌های فولادی شـود. با اسـتفاده از الگوریتم‌های یادگیری عمیق و شـبکه‌های عصبی، می‌توان به پیش‌بینی دقیق ترک‌ها، ناهمواری‌هـا و عیوب دیگر در محصولات فـولادی پرداخت که ایـن امر می‌تواند منجـر به بهبود کیفیت محصـولات و کاهش هزینه‌های بازرسـی شود. همچنین با اسـتفاده از الگوریتم‌های بهینه‌سازی و یادگیری تقویتی، می‌توان به بهبود کارایی فرایندها و کاهـش هزینه‌های تولید در صنعت فولادی دسـت پیدا کرد. همچنین استفاده از دیاگرام‌های سیستم خودکار مبتنی بر هوش مصنوعـی، بهبود عملکرد سیسـتم‌های کنترل و مانیتورینگ در کارخانه‌هـای فولادی را به همراه خواهد داشـت؛ ضمن اینکه با اسـتفاده از هـوش مصنوعی می‌توان به بهبـود مدیریت زنجیره تامین در صنعت فولاد و کاهش هزینه‌های مربوط به لجسـتیک و تامین مـواد اولیه پرداخت. این مهم منجـر به بهبود مدیریت تعمیر و نگهداری دسـتگاه‌ها و تجهیزات در کارخانه‌های فولادی و کاهـش هزینه‌های مربوط به تعمیر و نگهداری خواهد شـد.ما از الگوریتم‌های متنوعی برای ارائه پاسـخ‌ها اسـتفاده می‌کنیم؛ شـبکه‌های عصبی که بر پایه سـاختار عصبی مغز انسان ساخته شـده‌اند و برای پردازش داده‌های پیچیده و مدل‌سازی الگوهای پیچیده استفاده می‌شـوند. در این الگوریتم، داده‌های ورودی از طریق لایه‌های مختلف شـبکه‌ای که شامل گره‌های محاسباتی هسـتند، پردازش می‌شـوند و در نهایت خروجی تولید می‌شود. یادگیـری عمیـق، یک روش هـوش مصنوعی به شـمار می‌آید کـه بر پایه شـبکه‌های عصبی عمیق اسـتوار اسـت. این روش برای تشـخیص الگوها و ویژگی‌هـای پیچیده در داده‌های بزرگ و پیچیده مانند تصاویر و ویدئو اسـتفاده می‌شـود. الگوریتم‌های یادگیـری تقویتی، بر پایه یادگیری از تجربه اسـتوار هسـتند و برای تصمیم‌گیری در شـرایط تصادفی و پویا استفاده می‌شوند. در این الگوریتم، یک عامل هوشمند در یک محیط تصادفی عمل می‌کند و با اسـتفاده از سیگنال‌های پاداش و تنبیه، یاد می‌گیرد که در شـرایط مختلف چـه تصمیماتـی را بگیرد.الگوریتم‌های خوشـه‌بندی برای دسته‌بندی داده‌های بزرگ و پیچیده استفاده می‌شـوند. در این الگوریتم، داده‌ها بر اسـاس ویژگی‌های خاص خود به خوشه‌های مجزا تقسـیم می‌شوند. الگوریتم‌های تحلیل مسـیر برای پـردازش داده‌های مکانی و تحلیـل رفتار و حرکت افـراد و اشـیا در محیط‌هـای مختلف اسـتفاده می‌شـوند. این الگوریتم‌ها با اسـتفاده از داده‌های جمع‌آوری شده از سامانه‌های مبتنـی بر مکان، الگوهـای حرکت و رفتـار را تحلیل می‌کنند. وجه تمایز بهترین شـرکت‌های فعـال در عرصه هوش مصنوعی با سـایر شرکت‌ها در چندین جنبه متفاوت قابل تشخیص است؛ بهترین شـرکت‌های فعال در این زمینه از برتری‌های محسوسی در توانایـی پردازش داده‌های بزرگ، تحلیل زبان طبیعی، بینایی ماشـین، تعامل با کاربران و اختراع و تولیـد فناوری‌های جدید برخوردارند. بهترین شرکت‌های هوش مصنوعی از الگوریتم‌های پیشـرفته مبتنی بر یادگیری عمیق و شبکه‌های عصبی استفاده می‌کنند تا به دقت بیشـتری در تحلیل داده‌ها برسـند. آن‌ها از الگوریتم‌های پیشـرفته بـرای تحلیل متن‌های زبـان طبیعی و اسـتخراج اطلاعات اسـتفاده می‌کنند. همچنین این شـرکت‌ها از شـبکه‌های عصبی و الگوریتم‌های پیچیده برای تشـخیص و تفکیک اجسـام مختلف و روش‌های پیشرفته برای تحلیل رفتار کاربران و پیش‌بینـی نیازهای آن‌ها اسـتفاده می‌کنند. بهترین شـرکت‌های هوش مصنوعی قادر به اختراع و تولید فناوری‌های جدید هستند که قابلیت رقابت با رقبای خود را دارند و به دنبال ایجاد راهکارهای نوین و بهبود محصولات خود هستند. به جرات می توان گفت در صنعت فولاد ایران، کهن بازار قرن تنها شرکتی به شمار می‌آید که توانسته است اقدامات گسترده و اثرگذاری را در این حوزه انجام دهد.

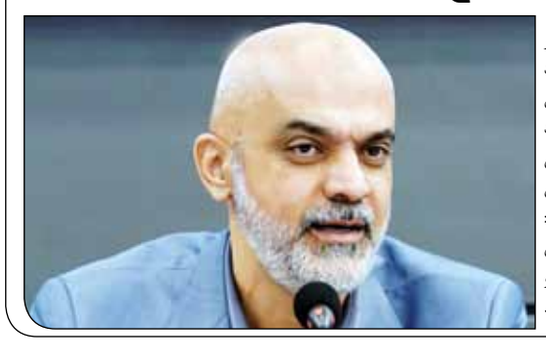
مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران مطرح کرد:

توسعه، مهم‌ترین هدف «فملی» در مجتمع سونگون

مدیرعامل شـرکت ملی صنایع مس ایران اجرای طرح‌های توسـعه مجتمع مس سـونگون را مقدم‌تر از دیگر بخش‌ها در سـونگون دانسـت و گفت: مهم‌ترین موضـوع در این مجتمع توسـعه اسـت و اگر به آن توجه لازم را نداشته باشیم، مسیر طی شده در سالیان گذشته ادامه خواهد یافت.امیر خرمی‌شاد در مراسـم معارفـه مدیر جدید مجتمع مس سـونگون ضمن قدردانی از زحمات شـبانه‌روزی معبود عباس‌زاده، مدیر سابق مس سـونگون بیان کرد: در ۲۱ ماه گذشته اتفاقات خوبی در این مجتمع افتاد که جا دارد از زحمات مدیر سابق و همکاران تلاشگر وی تشکر و قدردانی کنیم.

وی همچنین با اشـاره به سـوابق فنی و اجرایی مدیر جدید مجتمع مس سـونگون، عنوان کـرد: محمدجعفر عظمایی دو دوره در سازمان صمت استان بودند که یکی از نقاط قوت وی محسـوب می‌شود و چهار سال نیز مدیرعامل فولاد آذربایجان بودنـد که با اصـول شـرکت‌داری و اجرای پـروژه و اقدامات توسـعه‌ای آشنا هسـتند. این فرصتی است که برای مجتمع و منطقه ایجاد شده و باید به نحو احسن از آن استفاده کرد.

مدیرعامـل شـرکت ملی صنایع مس ایـران مطرح کرد: در مجتمع مس سونگون توسعه نسبت به دیگر مجموعه‌ها، بسیار عقب افتاده اسـت و حتما باید این عقب‌ماندگی جبران شـود.

کل بودجه‌ای که برای توسـعه مجتمع مس سـونگون در سـال ۱۴۰۱ تزریق شـد، حدود ۷۰۰ میلیارد تومان بود که رقم بسـیار پایینی است.خرمی‌شاد ادامه داد: در سال ۱۴۰۲ و به خصوص در هشت ماه گذشته، ۱۰ هزار میلیارد تومان برای توسعه مجتمع مس سونگون نقدینگی تزریق کرده‌ایـم که ۱۵ برابر سـال پیش از آن اسـت و با همین قدرت و سـرعت پیش خواهیم رفت.وی خاطرنشان کرد: برای بهره‌برداری طرح‌های توسـعه مس سونگون موعدی که پیش‌بینی کرده‌ایم، از دیگر مجتمع‌ها جلوتر هستیم و سعی داریم این روند را حفظ کنیم و به سرانجام برسانیم.

یک تولیدکننده شمش و قطعات ریختگی مسی عنوان کرد:

شرط رشد صنایع

گروه خبر

یـک تولیدکننـده شـمش و قطعـات ریختگی مسـی گفت: تولید همـواره مقولـه‌ای پویا و فعال اسـت که با پیاده‌سـازی روش‌های جدید، می‌توان سـرمایه‌گذاری‌های بیشـتری در این حـوزه انجام داد. بـدون اغراق باید گفت که تولیدکنندگان افراد خلاق و مبتکری هسـتند که با نوآوری و ایده‌های نو، گام‌های بزرگی در راستای رشد اقتصادی کشور برمی‌دارنـد. با این وجود زمانی که خطوط تولید به دلیل وجود چالش‌های متعدد و غیرقابل حل فعال نباشـند، نمی‌توان انتظار رشـد و توسعه داشت؛ به همین دلیل دولت باید با ریشـه‌یابی مسائل و رفع موانع مسیر تولید، زمینه پیشرفت صنایع در کشور را به وجود آورد.

علی فرهادی با اشاره به بزرگ‌ترین چالش فعالان صنعت مس، بیان کرد: در حال حاضر این مجموعه که در شـهرک صنعتی خرمدشت واقع شده است، غیرفعال بوده و فعالیت تولیدی ندارد. علت اصلی آن را می‌توان به کمبود سوخت مورد نیاز و محدودیت مصرف انرژی گاز نسـبت داد. برای رفع این چالش مقرر شـد تا شرکت نفت، سـوخت به مقدار کافی در اختیـار مجموعه قرار دهد اما همکاری‌های لازم از سـوی این شـرکت به عمل نیامد. مجددا اعلام شـد که لوله‌کشـی گاز برای کارگاه انجام می‌شود که متاسـفانه فشار گاز، استاندارد لازم برای صنایع ذوب فلزات را نداشـت و نیاز ما برطرف نمی‌شد؛ به همیـن دلیل چالش تامین سـوخت همچنان باقی ماند و مـا به ناچار خط تولیـد را غیرفعال کردیم. در حال حاضر برای فعال‌سـازی مجدد دستگاه‌ها، به سـوخت مازوت نیاز داریم کـه در این خصوص حمایتی از سـوی شرکت نفت و سـازمان صنعت، معـدن و تجارت به عمل نمی‌آیـد؛ به عنوان مثال اگر نیاز مجموعه ۶۰ هزار لیتر در روز باشد، ما برای فعال‌سازی مجدد حاضر به دریافت این مقدار در ماه هستیم اما اقدامات لازم انجام نمی‌شود و این مقدار سـوخت برای شـرکت نفت عدد زیادی محسـوب نمی‌شود. گفتنی است که پس از غیرفعال شدن این کارگاه، در مجموعه دیگری که در استان تهران واقع شده به فعالیت خود در صنعت مس ادامه می‌دهیم؛ این در حالی اسـت که سـرمایه‌گذاری‌های زیادی در شـهرک صنعتی خرمدشـت انجـام داده بودیم و به دلیل اینکه در اسـتان تهران سـاکن هستیم، زمـان زیادی را برای رسـیدن بـه مجموعه صرف می‌کردیم. چندین سال است که تغییری در شرایط این مجموعه ایجاد نشـده و حتی رسـانه‌ای کردن چالش‌های تولیدکنندگان نیز راهی از پیش نمی‌برد زیرا مسئولان امر به وعده‌های خود عمل نمی‌کنند و حمایت‌هـای کافـی از فعـالان صنایـع صورت نمی‌گیرد. متاسفانه باید اذعان کنم، شرایط شهرک صنعتی خرمدشت که در گذشته خودروهای حمل سـوخت و محصولات نهایی و کارکنان برای ورود و خروج از آن باید در صف انتظار قرار می‌گرفتند، به دلیل غیرفعال شدن اکثر واحدهای تولیدی مطلوب نیست.

▣ دو راهی انتخاب

وی در پاسـخ بـه این سـوال که آیا بـرای رفع چالش تامین سـوخت مـورد نیـاز مجموعه اقدام به خریـد آن از منابع دیگری کردیـد، عنوان کرد: خرید سـوخت از بـازار آزاد، موضوعـی غیرقانونی بوده و اگر تولیدکنندگان سـوخت مـورد نیاز را از این طریـق تامین کنند با جرایـم نقدی و قضایی مواجه خواهند شـد. ما همواره سعی بر این داشته و داریـم که در چهارچـوب قوانین عمل کرده و در مسـیرهای درسـتی حرکت کنیم زیرا برای تداوم فعالیـت مجموعـه و جلوگیری از خسـارات مالی، هیچ تمایلی بـه انجام اقدامـات غیرقانونی نداریم. شـایان ذکر اسـت که خط تولید بایـد دائما فعال بوده و وقفـه‌ای میان فعالیت‌هـای کارکنان ایجاد نشده اسـت، به همین دلیل ریسک خرید سوخت از این طریق که ممکن اسـت به صورت پایدار نیاز تولیدکنندگان برطرف نشـود، بسـیار بالاسـت. از سوی دیگر تامین سوخت مقطعی باعث می‌شود که کارفرمـا توانایی رفع نیـاز کارکنان به طور کامل را نداشته باشد. ضمن اینکه با در نظر گرفتن اختلاف چشمگیر قیمت سوخت در بازار آزاد و قیمت اعلام شده از سوی شـرکت نفت، خرید آن با قیمت‌های بالا برای تولیدکنندگان مقرون به صرفه نیست. در نتیجه به جای انجام چنین اقداماتی، ترجیح دادیم که مجموعـه را غیرفعال کـرده و فعالیت تولیدی نداشته باشیم.

این تولیدکننده شـمش و قطعات ریختگی مسی با تاکید بر حفظ نیـروی کار باتجربه، تصریح کرد: اگر تولیدکنندگان به دلایل مختلف موفق به تولید و یا فروش محصولات به صورت متداوم نشوند، باید حقوق نیـروی کار خود را به طـور کامل بپردازند زیـرا این افراد از تجربه و مهـارت بالایی برخوردار هسـتند و جذب افراد جدید با وجود چالش کمبود نیروی انسانی متخصص، آموزش آن‌ها و توافق برای انعقاد قـرارداد، زمان‌بر بوده و هزینـه زیادی برای واحدهای تولیدی به همراه دارد. ضمن اینکه تغییر کادر مجموعه در فواصل زمانی کوتاه هم امکان‌پذیر نیسـت و هم به نفع سیسـتم نبوده و فعالیت تمام بخش‌هـا از تامیـن مـواد اولیه تا تولیـد و فروش محصولات به یکدیگر وابسته است. به همین دلیل زمانی که اخلالی در فعالیت یک واحد به وجود آید، کل مجموعه دچار مشکل شده و ممکن است دیگر قادر به ادامه مسیر نباشد. شایان ذکر است که این واحد تولیدی در زمان فعالیت خود، زمینه اشـتغال حدود ۲۵ نفر را فراهم کرده بود.

▣ صورت خود را با سیلی سرخ نگه داشتیم

فرهادی در ادامه افزود: علی‌رغم اعمال تحریم‌های ظالمانه علیه کشور از سال ۱۳۹۳ به هر نحوی بود تا سـال ۱۳۹۷ بـه فعالیت خود ادامـه دادیم و در دو سـال نهایی از هر حیث تحت فشـار حداکثری بودیـم اما بعد از آن با وجود چالش‌های ذکر شـده دیگر امکان ادامه تولید توجیه نداشـت. شایان ذکر اسـت که به دلیل تقاضای دائمی مشتریان، مسئله خاصـی در زمینه فـروش محصولات نداشـتیم و میزان تولیـدات بر طبق نیاز بازار تعیین می‌شـد؛ ضمن اینکه با به‌روزرسـانی طراحی‌ها و تغییر نیاز مشـتریان، تولیدکنندگان به راحتـی می‌توانند با اجرای ایده‌های نو و متنوع‌سـازی سبد محصولات، سـهم خود را از بازار مصـرف حفظ کرده و افزایش دهند اما به شـرطی که در زمینه تولید با چالشـی روبه‌رو نباشند. لازم به ذکر است که اکنون برخی از افراد بر این باورند که با فعالیت کارگاه‌های غیرمجاز، امکان ادامه مسیر از تولیدکنندگان مجاز سلب شده و یا بسـیار دشـوار اسـت. در صورتـی که صنعت ریخته‌گری یکی از صنایع مادر محسـوب می‌شود و بسـیاری از واحدهای تولیـدی به محصولات این صنعت وابسـته هسـتند؛ به همین دلیل باز هم به این نتیجه می‌رسیم که اگر تولیدکنندگان به خوبی از تجـارب خود در این زمینه بهره ببرند، می‌توانند نظـر مشـتریان را جلـب کننـد.وی در خصوص استراتژی‌های تولیدکنندگان در زمینه افزایش کمی و کیفی محصـولات، ابراز کرد: اتخـاذ راهبردهای کمی و کیفی در این زمینه مسـئله مهمی به شمار می‌آید اما تا زمانی که صنعتگران قادر به فعال‌سازی ماشین‌آلات و دسـتگاه‌های خطوط تولید نیستند، نمی‌تـوان آن را در اولویت قرار داد؛ به همین دلیل تاکید می‌کنـم که افزایش قـدرت رقابت‌پذیری و رقابت با سایر رقبا از طریق انجام اقداماتی در زمینه بازاریابی، زمانی معنا پیدا می‌کند که تولیدکنندگان آماده به کار باشـند. در همین راسـتا دولت باید با عیب‌یابی و تشخیص ریشه مشکلات تولیدکنندگان و رفع چالش‌های موجود، زمینه فعال‌سـازی مجدد واحدهای تولیدی را فراهم کند تا شاهد رشد بیش از پیش اقتصاد کشـور و گردش چرخ تولید باشیم. شایان ذکر است که سرمایه‌گذاران با هدف اعتلای صنعـت و امید به آینده، به حـوزه تولید ورود پیدا می‌کنند و درصدد اخذ مجوزهای لازم برای احداث واحدهای تولیدی هسـتند؛ زمانی که ما نسبت به تاسیس این مجموعه در شهرک صنعتی خرمدشت استان قزوین اقدام کردیم، در ابتدای مسیر چالشی وجود نداشت و حمایت‌های لازم از ما صورت گرفت اما به مرور زمان این مسـئله کمرنگ‌تر شـد تا به امروز که مجموعه غیرفعال شـده اسـت. در نتیجه استمرار و تداوم اقدامات حمایتی از تولیدکنندگان بسـیار مهم بوده و کارشناسان سازمان‌های دولتی باید از وضعیت واحدها مطلع باشند.

تولید ۳۵ تن هیدرات ویژه با استاندارد جهانی در آلومینای ایران

مجری طرح تولید هیدرات ویژه شرکت آلومینای ایران از تولید ۳۵ تن از این محصول با کیفیت اسـتاندارد بین‌المللی در کارخانه جدیدالاحداث تولید محصولات ویژه شرکت آلومینای ایران طی یک ماه گذشـته خبر داد و گفت: با توجه به ارزش افزوده قابل‌توجه اجـرای طـرح، انتظار می‌رود ایمیـدرو با تامین مالی تکمیل احداث فـاز دوم خط تولید همکاری لازم را به عمل آورد.محمدتقی شـادلو بیان کرد: از زمان آغاز راه‌اندازی کارخانه تولید هیدرات ویژه (ATH) تاکنون، حدود ۳۵ تن محصول با کیفیت استاندارد جهانی، تولید، بسـته‌بندی و آماده فروش شـده اسـت.وی تصریح کرد: برای سال آینده در نظر است تا با رفع موانع و مشکلات برخی از تجهیزات، ظرفیت واحد به اندازه ظرفیت اسمی خود که یک تن در سـاعت تولید محصول است، برسد و در کنار آن ضمن حفظ کیفیت رقابتـی محصول، با توجه به نیاز بـازار زمینه ورود به طبقات دیگر محصولات قابل تولید نیز فراهم شـود. همچنین در نظر اسـت در سال ۱۴۰۳، فاز دوم پروژه که در حال حاضر زیرساخت‌ها و برخی از تجهیزات آن نیز تامین شده است، تکمیل و به بهره‌برداری برسد. مجری طرح تولید هیدرات ویژه شـرکت آلومینای ایران با تاکید بر اینکه در سال ۱۴۰۳ مذاکراتـی که جهت ورود به بازارهای بین‌المللی و خاصـه انحصاری عرضه و فروش این دسـته از محصولات از سال جاری آغاز شـده ادامه خواهد یافت، گفت: با توجه به اینکه ارائه محصولاتی در محدوده کیفیتی بسیار بالای مورد نیاز بازار از شرایط اصلی رقابت با تولیدکنندگان منحصربه‌فرد این مواد در جهان به شـمار می‌آید، در نظر اسـت با اتکا به کیفیت قابـل رقابت محصولات تولیدی در کارخانه «ATH» جاجرم، برند این محصول که به نام «JAPHY» ثبت رسمی شده و عرضه جهانی خواهد شد، جایگاهی درخور این صنعت بیابد و به سرعت بازار عرضه و مصرف خود را در عرصه رقابت بین‌المللی پیدا کند. شادلو یکی از بازارهای هدف برای صادرات این محصول را کشور چین اعلام کرد و افزود: در خصوص مصرف‌کنندگان داخلی نیز با در نظر داشـتن نیاز و کیفیت مورد درخواست شرکت‌های مصرف‌کننده این مواد در کشور، سعی بر این است تا در سال آینده نیازهای بازار داخلی تامین شـده و مواد مورد نیاز این بازار نیز در حد مقدور ارائه شـود.وی ابراز امیدواری کرد که در سال آینده و سال‌های آتی ارزش افزوده‌ی قابل‌توجه عرضه مستمر این محصولات به بازارهای هدف و آورده نقدی حاصل، کام همکاران را شیرین و اقتصاد شرکت را شـکوفاتر از پیش کند.مجری طرح تولید هیدرات ویژه شرکت آلومینای ایران ظرفیت تولید این کارخانه را در وضعیت فعلی و در کمترین میزان ممکن، دو هزار تن در سـال اعلام کرد و گفت: محصولات آن تماما در زمره مواد وارداتی بوده و در حال حاضر به سختی و به صورت انحصاری از برخی کشورهای اروپایی تهیه می‌شود که ارزش اسمی ارائـه این تولیدات به بازار مصرف، در حدود حداقل چهار میلیون یورو خواهد بود. بر این اساس، صرفه‌جویی ارزی سالانه حاصل از احداث این کارخانه با توجه به قیمت تمام شده محصول برای مصرف‌کننده داخلی بر مبنای قیمت عرضه واردکنندگان فعلی در کشـور حدود حداقل ۱۲ میلیون یورو است.شادلو در ادامه به برخی از موانع پیش رو اشاره کرد و افزود: کمبود نیروی انسانی متخصص برای ادامه فعالیت‌های تولیدی و اجرای تغییرات فنی مورد نیاز در کارخانه، از جمله مشـکلات عمده افزایـش ظرفیت این واحد تولیدی اسـت که انتظار می‌رود مسـئولان مربوطه با فراهم کردن مقدمات و تسـهیل در جذب نیروهـای مورد نیاز، بسـتر حفظ کیفیت و زمینه افزایش ظرفیـت این کارخانه را فراهم سـازند.وی خاطرنشـان کرد: با توجه به اینکه ماده اولیه اصلی کارخانه مذکور از محلول فوق اشباع تولیدی در کارخانه آلومینای جاجرم تهیه می‌شود، در زمینه تامین مواد اولیه مشکل خاصی پیش‌بینی نشده و تنها انتظار است ایمیدرو با تامین مالی در تکمیل احداث فاز دوم طرح همکاری لازم را به عمل آورد.

درخشش مجتمع فروکروم جغتای در سال ۱۴۰۲

مدیر مجتمع فروکروم جغتای از ثبت دو رکورد در تولید و حضور درخشـان این مجتمـع در حوزه «HSEE» به عنوان دسـتاوردهای این واحد در سـال ۱۴۰۲ خبر داد.

احسان عزیزی در خصوص عملکرد این مجتمع در سال ۱۴۰۲، عنوان کرد: مجتمع فروکروم جغتای با تولید حدود سـه هزار و ۲۰۰ تن فروکروم پرکربن، موفق به ثبت رکورد جدید تولید در اردیبهشـت ماه سال گذشته شد که این میزان ۱۳.۷ درصد نسبت به رکورد قبلی افزایش داشت.

وی افزود: مجتمع فروکروم جغتای در سـال ۱۴۰۲، رکورد تولید ماهیانه در بخش ریخته‌گری را در خرداد ماه با تولید دو هزار و ۶۲۸ تن فروکروم پرکربن شکسـت که این رقم تولید از ابتـدای فعالیت مجتمع تاکنون بی‌سـابقه بوده است.

مدیر مجتمع فروکروم جغتای خاطرنشـان کرد: با رشد بـی‌سـابقه تولید در سـه ماهه اول سـال ۱۴۰۲، برای اولین بار بالاترین تناژ حق‌السهم از ابتدای واگذاری مجتمع به بخش خصوصی از سـال ۱۳۹۶ تاکنون را با دریافت بیش از یک هزار و ۱۰۰ تن فروکروم به ثبت رساندیم.

عزیزی ادامه داد: با توجه بـه واگذاری مجتمع به بخـش خصوصی و تولید مسـتمر از زمان این واگذاری، انجام تعمیرات اساسـی به منظور حفظ شرایط مطلوب فنی در کارخانـه، در تیر ماه اورهال اساسـی کـوره و تجهیزات فنی مجتمع در دسـتور کار قرار گرفت که با پیگیری‌های دسـتگاه نظارت در بازه زمانی کمتر از سه ماه اورهال اساسـی کارخانه انجام شد و مجتمع مجدد در مدار تولید قرار گرفت.

وی تصریح کـرد: سـال ۱۴۰۲، یکی از بهترین و شـاخص‌ترین سـال‌های عملکرد مجتمع از زمان راه‌اندازی تاکنون در حـوزه ایمنی و «HSEE» بوده است که از شـاخص‌ترین اقدامات صورت گرفته می‌توان به اخذ مجوز تاسیس اولین مرکز بهداشـت کار و افتتاح آن در شهریور ماه، معرفی مجتمع فروکروم جغتای به عنوان شـرکت برتر در حـوزه کمیته حفاظت فنی و بهداشـت کار در استان خراسان رضوی، کسـب عنوان نایب قهرمانی مسـابقات آتش‌نشانی شرکت‌های وابسته به ایمیدرو در شـانزدهمین دوره این مسابقات و همچنین اخذ مجوز تاسـیس اولین مرکز آموزشـی جوار کارگاهـی از اداره کل فنی و حرفه‌ای استان جهت ارتقای سطح علمی کارکنان مجتمع اشاره کرد.

مدیر مجتمع فروکروم جغتای در پایان خاطرنشـان کرد: به علاوه در سـال گذشـته، موفق به کسـب عنوان واحد صنعتی سبز شایسـته تقدیر در بیست و چهارمین همایش ملی واحدهـای صنعتی و معدنی و خدمات سـبز از بین ۳۵۰ واحدی صنعتی و معدنی در کل کشـور، معرفی مجتمع فروکروم جغتای به عنوان یکی از واحدهای برتر ایمنی کشـور و اخذ نشان عالی تک ستاره در هفتمین همایـش ممیزی عملکرد مدیران در حـوزه «HSEE» هم در بخش راهبری و هم در بخش نظـارت از بین ۵۲ مجموعه صنعتی و معدنی کشـور شدیم.

حرکت رو به جلوی مجتمع پتاس در مسیر توسعه

مدیر مجتمع پتاس خور و بیابانک گفت: با توجه به عملکرد روشـن و رو به جلوی مجتمع پتاس در سـال گذشـته و عبـور از تولید ۵۰ هزار تنی که ظرفیت اسـمی مجموعه اسـت، باید ایـن مجتمع را تجلی سیاسـت‌گذاری صحیح در اسـتفاده از توانمندی بخش خصوصی بدانیم.

سـید حسین شـهامی بیان کرد: در سال گذشته موفق شـدیم به ظرفیت اسمی کارخانه پتاس دست یابیم. شایان ذکر است که ظرفیت اسمی کارخانه فرآوری پتاس با اقدامات گسترده در زیرساخت‌های تولید، افزایش راندمان، نصب تجهیزات جدید، توسـعه اسـتخرهای تبخیر خورشیدی و ایسـتگاه پمپاژ، همت و تلاش شبانه‌روزی کارگران و مهندسـان بومی از ۵۰ هزار تن در سال عبور کرده و تولید سال جاری به فراتر از این رقم رسیده است.

وی ادامه داد: این دسـتاورد مهم از جمله ثمرات اجرای صحیح سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ابلاغی توسط مقام معظم رهبری است. با توجه به این قانون و نیز بند ت ماده ۳۵ قانون رفع موانع تولید، شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران به منظور استفاده از توانمندی بخش خصوصی، راهبری و سرمایه‌گذاری مجتمع پتاس خـور و بیابانک را ضمن حفظ مالکیت ۱۰۰ درصدی دولت، با یک برنامه زمان‌بندی عملیاتـی و دقیق جهـت افزایش ظرفیت تولید همگام با افزایش ظرفیت اسـتخراج ماده معدنی و همچنین هدف‌گذاری جهت توسـعه ارزش افزوده، به بخش خصوصی محول کرده است.

مدیر مجتمع پتاس خور و بیابانک تصریح کرد: میزان تولید کلرید پتاسیم در این مجتمع از زمان سرمایه‌گذاری بخش خصوصی طی یک برنامه جامع و مدون ابلاغی از ۱۶ هزار تن در سـال، آغاز شـده و با رفع موانع و مشـکلات و اقدامات توسعه‌ای بخش خصوصی به صورت پلکانی افزایش یافته است که در اسفند ماه سال ۱۴۰۲ به دستاوردی بزرگ دست یافت.

شـهامی در پایان خاطرنشـان کرد: مطابق با این برنامه، دستاورد تولید ۱۰۰ هزار تن پتاس در سـال در افق ۱۴۰۶ محقق خواهد شد. به همین منظور در حال حاضر توسـعه استخرهای تبخیر خورشیدی جدید، احداث خط لوله انتقال، ایستگاه پمپاژ، توسعه معدن و دیگر پروژه‌ها در سال ۱۴۰۳ نیز ادامه خواهد یافت.

روزگار معدن
شنبه
۱۸فروردین ۱۴۰۳ • ۲۶ رمضان ۱۴۴۵ • ۶ آوریل ۲۰۲۴
• سال هفتم • شماره ۱۲۷۸

افت تولید نفت اوپک

تولید نفت‌خام اعضای سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در ماه مارس ۲۰۲۴ میلادی کاهش یافته‌است. به گزارش «شانا»، نظرسنجی رویترز روز دوشنبه (۱۳ فروردین‌ماه) نشان‌داد در شرایطی که برخی اعضای ائتلاف تولیدکنندگان عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش (اوپک‌پلاس) برای کاهش داوطلبانه عرضه توافق کرده‌اند، با کاهش تولید نفت‌خام عراق و نیجریه تولید نفت اوپک در ماه مارس کاهش یافت. این نظرسنجی که بر اساس داده‌های مربوط به رصد کشتی‌ها و اطلاعات به‌دست‌آمده از منابع صنعتی انجام‌شده، نشان‌داد اوپک در ماه گذشته میلادی روزانه ۲۶میلیون و ۴۲۰هزار بشکه نفت‌خام تولید کرد که نسبت به ماه فوریه ۵۰هزار بشکه کاهش داشت. شماری از اعضای اوپک‌پلاس در ماه ژانویه برنامه‌های خود را برای کاهش عرضه داوطلبانه نفت به‌منظور مقابله با اقتصاد ضعیف و افزایش عرضه از سوی تولیدکنندگان خارج از این ائتلاف اعلام کردند، آنها ماه گذشته میلادی توافق کردند برنامه کاهش عرضه خود را تا پایان ماه ژوئن امسال ادامه دهند.

نشست وزارتی نظارت بر توافق اوپک‌پلاس (JMMC) روز چهارشنبه (۱۵ فروردین‌ماه) به‌منظور بررسی بازار و تولید اعضا برگزار خواهد شد و پیش‌بینی می‌شود تا پیش از نشست وزیران نفت و انرژی اوپک که در یکم ماه ژوئن (شنبه، ۱۲ خردادماه) برگزار می‌شود، سیاست‌ها بدون تغییر بماند. بر اساس نظرسنجی رویترز، بیشترین کاهش تولید نفت در ماه مارس مربوط به کشورهای عراق و نیجریه بوده‌است.

بنا بر داده‌های بعضی از شرکت‌های رصد حمل‌ونقل کشتی‌ها و نفتکش‌ها، به‌دلیل ورود محموله‌های نفتی بیشتر به پالایشگاه دانگوت، صادرات نفت‌خام نیجریه نیز به‌شدت کاهش یافت. این نظرسنجی نشان‌داد تولید نفت اوپک در ماه مارس حدود ۱۹۰هزار بشکه در روز و کمتر از مقدار هدف‌گذاری‌شده بود که دلیل اصلی آن، تولید بیشتر نفت در کشورهای عراق، نیجریه و گابن بود. بر اساس این نظرسنجی، عربستان، کویت و امارات‌متحده‌عربی، تولیدکنندگان حوزه خلیج‌فارس و الجزایر نیز نزدیک به مقدار هدف‌گذاری‌شده داوطلبانه خود تولید کرده‌اند. بر اساس این نظرسنجی، افزایش قابل‌توجهی در تولید هیچ‌یک از کشورهای عضو اوپک در ماه گذشته مشاهده نشد. تولید لیبی که از سهمیه‌بندی معاف است نیز با بازگشت تولید به حالت عادی پس از اختلال در ماه فوریه، ۲۰هزار بشکه در روز افزایش یافت.هدف نظرسنجی رویترز رصد عرضه نفت در بازار است که براساس داده‌های مربوط به رفت و آمد کشتی‌ها ازسوی منابع خارجی، داده‌های شرکت ال‌اس‌ئی‌جی، اطلاعات شرکت‌های رصد حمل‌ونقل کشتی‌ها مانند شرکت پترولجیستیکس و کپلر و اطلاعات ارائه‌شده ازسوی منابع شرکت‌های نفتی، اوپک و مشاوران انجام می‌شود.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران خبر داد:

توسعه همکاری‌های برون‌مرزی پالایشی در سال ۱۴۰۳

مهدی کاوه‌ای

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران از تمرکز بر توسعه همکاری و پروژه‌های برون‌مرزی در سال ۱۴۰۳ در صنعت پالایش کشور خبر داد و گفت: در این باره توافق‌هایی خواهیم داشت تا بتوانیم از ظرفیت شرکت‌های داخلی برای اجرای پروژه‌های تعمیرات اساسی و از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و تولیدکننده‌ها در بازار بیرونی استفاده کنیم.

جلیل سالاری مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران اظهار کرد: تولید بنزین کشور در ابتدای سال ۱۴۰۲، روزانه ۱۰۴ میلیون لیتر بود که این عدد با تلاش همکاران من با رشد ۷ درصدی به روزانه ۱۱۲ میلیون لیتر در پایان سال ۱۴۰۲ رسید.

وی حجم ظرفیت پالایشی کشور را روزانه ۲ میلیون و ۲۵۰ هزار بشکه اعلام کرد و گفت: به‌طور میانگین روزانه ۱۱۲ میلیون لیتر بنزین، ۱۱۱ میلیون لیتر نفت‌گاز، ۶۵ میلیون لیتر نفت کوره، ۶ هزار و ۵۰۰ تن گاز مایع و حدود ۸ تا ۹ میلیون لیتر نفت سفید و سوخت هواپیما در کشور تولید می‌شود.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به انتقال ۳۴۵ میلیون لیتر فرآورده در بخش‌های مختلف تجاری، صنعتی، حمل‌ونقل و هوایی تنها در یک روز در اسفندماه سال ۱۴۰۲ تصریح کرد: در سال ۱۴۰۲ به‌ویژه در ایام زمستان و روزهای پایانی سال با حجم بالای سوخت‌رسانی روبرو بودیم و روزانه تا ۱۰۰ میلیون لیتر سوخت مایع به نیروگاه‌ها تحویل دادیم که معادل تحویل ۳ میلیارد لیتر سوخت مایع ماهانه به نیروگاه‌های کشور است که عدد بسیار بزرگی است.

سالاری همچنین از تحویل روزانه ۹۴ میلیون لیتر نفت‌گاز در چرخه حمل‌ونقل خبر داد و افزود: به‌صورت میانگین روزانه در سال ۱۴۰۲، ۱۱۷ میلیون لیتر بنزین در کشور توزیع شده است، همچنین در این مدت به‌طور میانگین روزانه ۴ میلیون لیتر سوخت هوایی و ۲۱ میلیون لیتر سی‌ان‌جی در کشور توزیع شده است که همه اینها حاصل زحمات طاقت‌فرسای همکاران من به‌ویژه در روزهای پایانی سال است.

■ آغاز عملیات اجرایی طرح جامع ارتقای کیفی نفت‌کوره

بر اساس اعلام وزارت نفت، وی در تشریح تازه‌ترین وضع طرح‌های توسعه‌ای این شرکت گفت: سال ۱۴۰۲ طبق تکالیف قانون بودجه سال ۱۴۰۱، اجرای طرح‌های کیفی‌سازی در همه پالایشگاه‌ها در دستور کار قرار گرفت و طرح جامع ارتقای کیفی نفت کوره نیز طراحی و با برگزاری ۱۱ نشست ماهانه در همه پالایشگاه‌ها، روند اجرایی آن بررسی و نهایی شد و امسال وارد مرحله اجرایی این طرح‌ها خواهیم شد.

معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش با اشاره به بومی‌سازی دانش فنی واحدهای ارتقای کیفی نفت کوره در کشور در سال ۱۴۰۲ افزود: در این بخش از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان استفاده کردیم و برای نخستین بار در کشور، دانش فنی کیفی‌سازی نفت کوره بومی شد و هم‌اکنون در اولویت طرح‌های توسعه‌ای در ۹ پالایشگاه قرار گرفته است.

■ آغاز عملیات اجرایی پتروپالایشگاه شهید سلیمانی در سال ۱۴۰۳

سالاری همچنین با اشاره به پیگیری اختصاص ۴۰ درصد از سود واحدهای پالایشی به طرح‌های توسعه‌ای در سال ۱۴۰۲ بیان کرد: حرکت از سوخت‌محوری به سمت سودمحوری و تکمیل زنجیره ارزش در صنایع پالایشی از جمله اهداف توسعه این صنعت در دولت سیزدهم بوده است که در طرح‌های تازه پالایشی از جمله پتروپالایشگاه شهید سلیمانی، با تغییر الگوی فرآیندی و استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان، تولید ۲۸ درصدی محصولات پتروشیمی در حوزه زنجیره پایین‌دست مدنظر قرار گرفته است.

وی در تشریح وضع پیشرفت پروژه احداث پتروپالایشگاه شهید سلیمانی گفت: مجمع سهامداری با حضور صندوق‌ها، بانک‌ها و هلدینگ خلیج‌فارس تشکیل شده و نزدیک به ۲۰۰ هکتار زمین در بندرعباس نیز استحصال شده است. افزون بر آن مجوزهای زیست محیطی و پدافند غیرعامل اخذ و مطالعات بنیادی طرح نیز آغاز شده است.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران تأکید کرد: واحدهای تحت لیسانس این پروژه تعیین تکلیف شده است و امیدواریم از ابتدای سال ۱۴۰۳، مراحل عملیات اجرایی را آغاز کنیم.

■ بومی‌سازی دانش فنی و تجهیزات مهم صنایع پالایشی در ۱۴۰۲

سالاری در تشریح نحوه تعامل با شرکت‌های دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۲ اظهار کرد: برای نخستین بار در حوزه نفت کوره از توانمندی سه شرکت دانش‌بنیان و پژوهشگاه صنعت نفت استفاده و کاتالیست‌های موردنیاز صنایع پالایشی را بومی‌سازی کردیم.

وی با اشاره به استفاده از توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی در پروژه‌های برون‌مرزی گفت: با حمایت از شرکت‌های سازنده ایرانی، بیش از ۱.۶ قلم کالای ایرانی به پروژه فراسرزمینی ال‌پالیتو منتقل و جایگزین کالاهای آمریکایی شد. در قالب این پروژه همچنین بخشی از کاتالیست ایرانی و کمپرسور ساخت یک شرکت دانش‌بنیان ایرانی به این کشور صادر شد.

■ افزایش ۳۰ و ۱۶ میلیون لیتری تولید بنزین و نفت‌گاز کشور تا پایان ۱۴۰۵

معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش از تکمیل طراحی بنیادی طرح تولید کک سوزنی و آغاز فرآیندهای اجرایی آن خبر داد و افزود: امیدواریم با اجرای طرح‌های کیفی‌سازی در پالایشگاه‌های نه‌گانه و راه‌اندازی پالایشگاه مهر خلیج فارس و آدیش تا پایان سال ۱۴۰۵، روزانه ۳۰ میلیون لیتر به ظرفیت تولید بنزین کشور و ۱۶ میلیون لیتر به نفت‌گاز تولیدی روزانه کشور افزوده شود.

سالاری تأکید کرد: پیگیری تأمین منابع مالی و ایجاد هماهنگی با وزارت صمت برای ایجاد گمرک اختصاصی به‌منظور سرعت گرفتن عملیات اجرایی این طرح‌ها در دستور کار قرار گرفته است.

■ صرفه‌جویی ۲۹ درصدی با توزیع الکترونیکی گاز مایع در کشور

وی همچنین با اشاره به اجرای طرح توزیع الکترونیکی گاز مایع در کشور اظهار کرد: هم‌اکنون نزدیک ۱۰۰ درصد گاز مایع کشور به‌صورت الکترونیک توزیع می‌شود که اجرای این طرح، سال ۱۴۰۲ به صرفه‌جویی ۲۹ درصدی در توزیع ال‌پی‌جی انجامید که وارد سبد صادراتی کشور و ایجاد ارزش افزوده شد که شرکت‌های پالایشی می‌توانند از این ارزش افزوده در اجرای طرح‌های توسعه‌ای بهره‌مند شوند.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران همچنین با اشاره به دستیابی این شرکت به مقام نخست کشور در حوزه حقوق شهروندی در سال ۱۴۰۲ گفت: در حوزه شرکت‌های تولیدی نیز جایگاه نخست را در جشنواره رجایی کسب کردیم.

سالاری همچنین از اجرای هزاران پروژه مسئولیت اجتماعی در شرکت‌های پالایشی و اجرای طرح‌های فرهنگی مانند راهیان پیشرفت در سال ۱۴۰۲ خبر داد و افزود: در قالب پروژه راهیان پیشرفت در برخی پالایشگاه‌ها تا ۱۰ هزار نفر از اقشار مختلف کشور از طرح‌های پالایشی کشور بازدید کردند و با روند توسعه این صنعت در شرایط تحریم آشنا شدند.

توسعه زیرساخت‌های توزیع سوخت در کشور

وی همچنین با اشاره به فعالیت حدود ۲ هزار و ۵۵۰ جایگاه سی‌ان‌جی و ۴ هزار و ۳۰۰ جایگاه عرضه سوخت مایع در کشور بیان کرد: در سال ۱۴۰۲، توسعه زیرساخت‌های زنجیره توزیع سوخت در کشور با استفاده از بومی‌سازی دانش فنی تجهیزات و فناوری داخلی را در دستور کار قرار دادیم؛ کارتخوان‌های جایگاه‌های عرضه سوخت که قبلاً از خارج کشور وارد می‌شد، از طریق دو شرکت دانش‌بنیان داخلی بومی‌سازی و انبوه‌سازی شد و هم‌اکنون در برخی جایگاه‌های سوخت کشور در حال استفاده است.معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش با تأکید بر حرکت به سمت بومی‌سازی و استفاده از فناوری داخلی در این حوزه گفت: در حوزه افزایش ارتقای ایمنی تجهیزات اتفاق‌های خوبی افتاده و میزان خرابی نازل‌های جایگاه‌های سوخت نیز در دو سال گذشته به کمتر از ۵ درصد رسیده است، همچنین با راه‌اندازی یک سامانه، وضع جایگاه‌های سوخت به‌منظور تداوم عرضه به‌صورت لحظه‌ای پایش می‌شود.سالاری افزود: در حوزه همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان به‌منظور توسعه زیرساخت‌های توزیع سوخت کشور و سامانه هوشمند سوخت، برنامه‌ریزی‌های خوبی انجام شده که ظرفیت آن نیز در شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی موجود است.

وی با اشاره به نقش بارنامه‌های صوری در افزایش آمار قاچاق سوخت در کشور گفت: به‌منظور جلوگیری از صدور بارنامه‌های صوری، سامانه‌ای را طراحی کرده‌ایم که به‌صورت آزمایشی شروع به‌کار کرده است و آمادگی داریم این سامانه را به‌صورت کامل در همه مبادی ذخیره کشور اجرایی کنیم.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران اتصال کارت سوخت به خودرو و ثبت آنلاین درخواست کارت سوخت المثنی را از دیگر برنامه‌های این شرکت برای بهبود خدمت‌رسانی در حوزه سامانه هوشمند سوخت اعلام و تصریح کرد: در این زمینه نیاز است اطلاعات مربوط به خودروها در اختیار وزارت نفت قرار گیرد و امیدواریم با جلسات انجام‌شده با نهادهای ذی‌ربط، دسترسی به اطلاعات به‌سرعت انجام شود.

■ افزایش سهم خطوط لوله در انتقال نفت خام و فرآورده کشور

سالاری از افزایش طول خطوط لوله انتقال نفت و فرآورده کشور از ۱۳ هزار و ۵۰۰ کیلومتر به ۱۶ هزار و ۵۰۰ کیلومتر با اجرای برنامه‌های توسعه‌ای خبر داد و گفت: دو خط لوله مهم بندرعباس - سیرجان - رفسنجان و خط لوله تبریز - خوی - ارومیه در آخرین مراحل عملیاتی قرار دارد و به‌زودی به بهره‌برداری می‌رسد.

■ جلوگیری از مصرف روزانه ۵۰ میلیون لیتر بنزین با استانداردسازی در بخش حمل‌ونقل

وی همچنین با اشاره به خدماتی بودن و ارتباط مستقیم شرکت ملی پالایش و پخش با مردم بیان کرد: سوخت‌رسانی زمستانی بسیار حیاتی بود و در شرایطی که مصارف در حوزه خانگی بسیار افزایش یافته و ناترازی ایجاد شده و برخی جایگاه‌های سی‌ان‌جی از مدار خارج شدند، بیش از ۱۸ میلیارد لیتر سوخت مایع را به نیروگاه‌ها ارسال کردیم.

معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش با اشاره به مصرف بالای سوخت در کشور تأکید کرد: امروز بخش زیادی از نفت خام تولیدی کشور را به سوخت تبدیل می‌کنیم، در حالی که با تنوع‌بخشی و توسعه سبد سوخت و استانداردسازی در بخش حمل‌ونقل، می‌توانیم در مصرف روزانه ۵۰ میلیون لیتر بنزین در کشور صرفه‌جویی کنیم که با احتساب هر لیتر بنزین به قیمت یک دلار، روزی ۵۰ میلیارد تومان منابع نصیب کشور خواهد شد که عدد قابل‌توجهی است و می‌توان آن را در بخش‌های دیگر سرمایه‌گذاری کرد.

سالاری با اشاره به انرژی‌بر بودن صنایع کشور گفت: یکی از موضوعات در حوزه افزایش تولید بنزین، متانول است که ظرفیت خوبی در این باره در کشور وجود دارد و با قیمت ناچیزی صادر می‌شود.

اگر از دانش فنی تبدیل متانول به بنزین برخوردار شویم، می‌توانیم روزانه ۱۸ میلیون لیتر بنزین تولید کنیم.

وی تأکید کرد: نشست‌های متعددی در این زمینه برگزار شده است و در تلاش هستیم با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و شرکت‌های دانش‌بنیان، بتوانیم دانش فنی تبدیل متانول به بنزین را به‌منظور تکمیل زنجیره ارزش و ایجاد ارزش افزوده در کشور، بومی‌سازی کنیم.

■ توسعه همکاری‌های برون‌مرزی پالایشی در سال ۱۴۰۳

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران از تمرکز بر توسعه همکاری و پروژه‌های برون‌مرزی در سال ۱۴۰۳ در صنعت پالایش کشور خبر داد و گفت: در این باره توافق‌هایی خواهیم داشت تا بتوانیم از ظرفیت شرکت‌های داخلی برای اجرای پروژه‌های تعمیرات اساسی و از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و تولیدکننده‌ها در بازار بیرونی استفاده کنیم. تمرکز ما بر ادامه مذاکرات با کشورهای همجوار خواهد بود تا بتوانیم به‌عنوان یک محور اصلی و حلقه واسط، میان شرکت‌های توانمند داخلی، شرکت‌های پالایشی و شرکت‌های خارجی عمل کنیم.

سالاری همچنین از پیگیری جدی اجرای طرح‌های کاهش نفت کوره مطابق برنامه هفتم توسعه در سال ۱۴۰۳ خبر داد و افزود: منابع مالی موردنیاز این پروژه‌ها پیش‌بینی و پروژه‌ها تعریف شده است و عملیات اجرایی نیز در برخی مجموعه‌ها آغاز شده است. پارسال ۱۲ نشست ماهانه با همه شرکت‌های پالایشی برگزار کردیم و در سال نو وارد فرآیند اجرایی خواهیم شد.

وی با اشاره به نیاز به حدود ۹ میلیارد دلار نقدینگی برای اجرای این پروژه‌ها گفت: فاز به فاز حرکت و تأمین منابع خواهیم کرد و از ظرفیت سرمایه‌گذار خارجی و مشوق‌ها نیز استفاده خواهیم کرد.

■ پیگیری پروژه‌های بهینه‌سازی و تنوع‌بخشی به سبد سوخت

معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی تمرکز اساسی بر حوزه بهینه‌سازی مصرف در سال نو را از دیگر برنامه‌های این شرکت برشمرد و بیان کرد: همکاری با ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز به‌منظور اجرای طرح‌هایی برای پایش دقیق عرضه خارج از شبکه، تقویت حوزه بهینه‌سازی با اجرای برنامه‌هایی برای جایگزینی خودروهای فرسوده از جمله برنامه‌های سال جدید خواهد بود. ۹۰۰ هزار خودروی فرسوده سنگین در کشور داریم که در هر ۱۰۰ کیلومتر، ۶۵ لیتر گازوئیل مصرف می‌کنند، در صورت جایگزینی با خودروهای جدید، این میزان به ۳۰ لیتر کاهش می‌یابد و وارد سبد صادراتی کشور خواهد شد.سالاری همچنین افزود: هم‌اکنون ظرفیتی معادل ۳۵ تا ۴۰ میلیون مترمکعب در توزیع روزانه سی‌ان‌جی وجود دارد که تنها ۲۱ میلیون مترمکعب آن مورد استفاده قرار می‌گیرد. در صورت تولید کارخانه‌ای خودروهای گازسوز و جایگزینی خودروهای فرسوده حمل‌ونقل عمومی و تبدیل به گازسوز و دوگانه‌سوز، می‌توانیم از این ظرفیت خالی استفاده کنیم و سهم سی‌ان‌جی را در سبد سوخت کشور افزایش دهیم.وی تأکید کرد: تولید خودروهای گازسوز باید در کارخانه‌ها اتفاق بیفتد که در این زمینه تفاهم‌هایی با خودروسازها داشته‌ایم که امیدواریم در سال ۱۴۰۳ وارد مرحله عملی شود.

■ گشایش ۲ پروژه پالایشی در ۱۴۰۳

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی از گشایش دو پروژه پالایشی در خردادماه امسال در آبادان و شیراز خبر داد و گفت: امسال یک واحد ۴۳ هزار بشکه‌ای در آبادان را به بهره‌برداری خواهیم رساند که با راه‌اندازی آن تولید بنزین پالایشگاه آبادان روزانه ۹ میلیون لیتر و تولید گازوئیل آن، روزانه ۵ میلیون لیتر افزایش خواهد یافت، همچنین با راه‌اندازی یک واحد دیگر در پالایشگاه شیراز، کیفیت بنزین این پالایشگاه یورو ۴ خواهد شد.

تحول شگرف در حوزه انرژی با تحقق شعار سال

دیر زمانی‌است که طی سالیان متوالی رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای شعار سال را به درستی بر اساس جهت‌گیری رشد تولید و شکوفایی اقتصادی تعیین فرموده‌اند. این امر اتفاقی نیست بلکه نشات گرفته از عمق استراتژیک بحث اقتصاد در تامین منافع ملی و اقتدار کشور است که مقام معظم رهبری با درایت به آن پرداخته است. غلامرضا دهقان ناصرآبادی، منتخب مردم کازرون و کوه‌چناردر مجلس شورای اسلامی، درگفت‌وگو با خبرنگار «تعادل» اظهار داشت: شعار تعیین شده در سال‌های گذشته هرچند با رویکرد رونق تولید و شکوفایی اقتصاد بود لیکن عمدتاً سمت و سوی دولتی داشت. بدین معنا که رهبر معظم انقلاب، یک هدف‌گذاری مشخص را تعیین می‌فرمودند که ارکان دولت و سیاست‌گذاران کشور موظف به رعایت آن در تدوین قوانین بالادستی و جاری نمودن آن در عرصه تدوین و اجرای پروژه‌های توسعه کشور بودند.وی تصریح کرد: اما آنچه شعار سال ۱۴۰۳ خورشیدی یعنی "جهش تولید با مشارکت مردم" را نسبت به شعار سال‌های پیشین متمایز می‌سازد، توجه به نقش محوری آحاد مردم در تحقق این شعار است که برای نخستین بار توسط رهبر معظم انقلاب اسلامی مطرح شده است. دهقان ناصرآبادی بیان کرد: براساس این شعار در سال جاری این مهم نه تنها بر عهده مسوولان دولتی بلکه بر دوش یکایک آحاد مردم ایران نهاده شده که این مشارکت و همدلی می‌تواند نویدبخش تحولات بزرگی در عرصه شکوفایی اقتصاد کشور باشد. وی با اشاره به اینکه یکی از عرصه‌های مهم جهت مشارکت مردم به عنوان بخش خصوصی در زمینه جهش تولید، حوزه انرژی و به خصوص توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر است، گفت: از آنجا که بخش خصوصی برای ورود به عرصه مشارکت نیاز به ثبات قوانین دارد، در اینجا نقش دولت اعم از قوه مقننه و قوه مجریه در تدوین سیاست‌های کلان با ثبات و بلندمدت برجسته می‌گردد تا بتواند زمینه حضور مردم و مشارکت ایشان را فراهم نماید. دهقان ناصرآبادی بیان کرد: بدیهی‌است که تدوین چنین قوانینی در کنار هدفمندسازی هوشمند یارانه‌ها در کشور و همچنین اتخاذ سیاست پولی انقباضی، زمینه‌ساز تشویق و جذب حداکثری مردم در ورود به حوزه تولید انرژی و به خصوص انرژی‌های تجدیدپذیر خواهد بود که این امر جهش تولید در این بخش و محقق شدن منویات رهبر معظم انقلاب در تبیین شعار سال ۱۴۰۳ و همچنین کاهش تورم را به همراه خواهد داشت. وی عنوان کرد: ایران با دارا بودن تعداد روز آفتابی بالا در سال، کریدورهای بادی در مناطق مختلف کشور، وجود دریا در قسمت شمالی و جنوبی، زیرساخت‌های مناسب دامپروری و تولید بیوگاز و دسترسی فراوان به منابع زمین گرمایی، یکی از کشورهای بسیار مستعد در زمینه توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر به شمار می‌رود که مشارکت آحاد ملت و هدایت سرمایه‌های مردمی از بازارهای غیر مولد همچون طلا و دلار به این بخش می‌تواند تحول شگرفی در توسعه اقتصادی کشور به همراه داشته باشد که در نهایت با افزایش سرانه تولید ناخالص ملی و کاهش تورم، منافع آن نصیب همه مردم کشور خواهد شد. دهقان ناصرآبادی گفت: علاوه بر توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، ورود سرمایه و تفکرات مدیریتی بخش خصوصی به حوزه استخراج، تولید و توزیع انرژی‌های فسیلی مانند نفت و گاز هم می‌تواند بار بزرگی را از دوش دولت برداشته و ضمن توسعه زیرساخت‌های موجود، توسعه صادرات و شکوفایی اقتصادی این بخش را به همراه داشته باشد.

به گفته وی، از آنجا که بحث انرژی همواره به عنوان موتور محرک یک کشور در جهش اقتصادی به شمار می‌رود، لذا تمرکز بر این بخش و فراهم نمودن بسترهای لازم جهت مشارکت مردم در تولید و توزیع انرژی اعم از فسیلی و تجدیدپذیر می‌تواند گام مهمی در محقق شدن شعار سال ۱۴۰۳ باشد که به تبع خود شکوفایی اقتصادی در سایر بخش‌های اقتصاد کشور را نیز به همراه داشته باشد.

یادداشت

احوالات صنعت برق در سال ۱۴۰۳

سعید مهذب ترابی
مدیر عامل شرکت مهندسی قدس نیرو

باتوجه به پایان سال ۱۴۰۲ امکان تحلیل عملکردی صنعت برق در سال ۱۴۰۲ فراهم است و همچنین می‌توان با تقریب مناسب؛ ترسیمی از نیازها و شاخص‌های سال ۱۴۰۳ صنعت برق را نیز ارائه کرد. ظرفیت منصوبه نیروگاهی در سال ۱۴۰۲ به ۹۳۰۰۰ مگاوات رسیده است. در این سال قدرت عملی تولید برق به ۶۱۴۰۰مگاوات با تولید ۸۰۰۰ مگاواتی برق آبی رسید. باتوجه‌به نیاز مصرف ۷۳۵۰۰ مگاواتی؛ عملا در پیک بار صنعت برق با ۱۲۱۰۰ مگاوات کمبود تامین روبه‌رو بوده است. این کمبود ۱۶درصدی با مدیریت بار بر اساس نظرات مدیران ارشد صنعت برق جبران شد.انصافا صنعت برق به یک نوع رویکرد هوشمندانه و همه‌جانبه و با پختگی لازم برای چگونگی مدیریت بار رسیده است که کمترین خسارت اقتصادی و اجتماعی را ایجاد کند. به‌رغم این تلاش قابل تقدیر؛ نمی‌توان اثرات اقتصادی کمبود تامین برق ۱۲۱۰۰ مگاواتی را در ساختار مالی بخش تولید صنعتی کشور نادیده گرفت. پیش‌بینی می‌شود در سال ۱۴۰۳ درصورت آمادگی کامل تولید برق آبی، یعنی تولید ۸۰۰۰ مگاواتی؛ قدرت عملی تولیدی به ۶۳۰۰۰ مگاوات برسد که باتوجه‌به پیش‌بینی نیاز مصرف ۷۷۰۰۰ مگاواتی؛ صنعت برق در پیک بار سال ۱۴۰۳ با ۱۴۰۰۰مگاوات کمبود تامین برق روبه‌رو خواهد شد که نسبت به سال ۱۴۰۲ رشد ۱۹درصدی خواهد داشت. روند فوق برای سال‌های بعد نیز قابل تصور است و بدیهی است اثرات منفی مدیریت بار اجباری در توسعه اقتصادی کشور اجتناب‌ناپذیر و تقریبا غیرقابل سنجش ولی بسیار اثرگذار خواهد بود.تحلیل‌های آماری شاخص‌های عملکردی نشان می‌دهند که طی ۱۰ سال گذشته؛ رشد ظرفیت منصوبه نیروگاهی تنها ۱,۴۷ بوده است که باتوجه‌به رشد مصرف برق، این شاخص حداقل باید ۱,۸ باشد. متاسفانه طی ۱۰ سال اخیر سرمایه‌گذاری در تاسیسات توزیع حدود ۱,۳ برابر و در بخش شبکه‌های انتقال و فوق‌توزیع کمتر از ۱,۱۷ برابر بوده است که در این مورد نیز رشد منطقی و متناسب با نیاز صنعت برق حداقل ۱,۸ است. رشد سرمایه‌گذاری در بخش‌های فوق به‌هیچ‌عنوان پاسخگوی نیاز مصرف و پایداری شبکه و استمرار تامین برق نیست و چنانچه قرار باشد در دهه آتی نیز شرایط فوق ادامه داشته باشد، به‌طور قطع صنعت برق کشور با پدیده حبس در حبس روبه‌رو می‌شود. به‌طور کلی، عدم‌سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف صنعت برق طی چند دهه گذشته باعث ایجاد یک فاصله معنادار و خطرناک بین نیاز مصرف و پتانسیل تامین شده است که ادامه وضعیت موجود باعث می‌شود که در کوتاه‌مدت امکان جبران این فاصله قابل تصور هم نباشد. در حال حاضر اندازه اقتصادی این فاصله ۱۸۰۰۰ مگاواتی در ایجاد ظرفیت‌های جدید در بخش‌های تولید، انتقال و توزیع، حدود ۱۸ میلیارد دلار است. این در حالی است که بر اساس اطلاعات ارائه‌شده، میزان سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در صنعت برق از ۶,۲ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۰ به ۶۰۰ میلیون دلار در سال ۱۴۰۰ رسیده است. در پایان سال ۱۴۰۲، به‌رغم تلاش ستودنی مدیران صنعت برق؛ نه‌تنها چالش‌های فوق کاهش نداشته است بلکه به‌نوعی افزایش داشته و به‌شدت این صنعت زیربنایی را دچار مشکل کرده است. این ناترازی و چالش‌ها به‌دلیل عدم‌سرمایه‌گذاری، رشد مصرف، عدم‌سرمایه‌گذاری در بخش‌های تامین سوخت، غیرمنطقی بودن تعرفه‌های برق، تحریم و به‌ویژه تورم، بهره‌وری پایین و عدم‌ثبات اقتصادی و نرخ ارز، کم‌آبی و در نهایت بی‌پولی ایجاد شده است.

■ برای کاهش اثرات چالش‌های فوق توجه به نکات زیر قابل تامل است:

همه بررسی‌ها نشان‌دهنده غیرقابل اتکا بودن این اعتبارات دولتی است و به عبارتی تصور امکان حل چالش‌ها و اداره صنعت برق با اعتبارات دولتی آب در هاون کوبیدن است. درصورت ایجاد اعتماد و انگیزش برای بخش خصوصی، پیش‌بینی تامین تا ۳۰درصد اعتبار موردنیاز برای سرمایه‌گذاری توسط این بخش در طرح‌های صنعت برق، امکان‌پذیر است. در این مبحث توجه و بازمهندسی پتانسیل‌های سرمایه‌گذاری قانونی مشابه ماده ۱۲قانون رفع موانع تولید می‌تواند مورد اتکا قرارگیرد.درصورت رفع تحریم و ایجاد شرایط عادی سیاسی امکان ورود سرمایه‌گذاران خارجی وجود دارد البته نیاز به زمان و اعتمادسازی دارد.شرایط موجود ساختاری و اقتصادی صنعت برق چنانچه پاسخگو بود که مشکلات فعلی حداقل در این سطح بروز نمی‌کرد، بنابراین به‌طور قطع ساختار و اقتصاد صنعت برق نیاز به بررسی مجدد دارد. قابل اتکاترین مدل برای مدیریت تامین در صنعت برق، مدیریت تقاضاست که می‌تواند به کاهش رشد مصرف برق و در نتیجه کاهش سرمایه‌گذاری در صنعت برق و افزایش بهره‌وری نیز منجر شود. برآوردها نشان می‌دهند که پتانسیل آزادسازی ظرفیت از این روش تا ۲۰درصد مصرف فعلی است. درضمن، پیش‌بینی می‌شود سرمایه‌گذاری موردنیاز برای مدیریت منطقی تقاضا به‌ازای هر کیلووات ساعت صرفه‌جویی حدود ۴تا ۶سنت باشد.یکی از روش‌های غیرقابل استمرار برای رفع بحران سرمایه‌گذاری در صنعت برق؛ انداختن توپ سرمایه‌گذاری در زمین متقاضیان برق است که البته خودش هم مدلی است غیرقابل تفسیر.پیش‌بینی شاخص‌ها و شرایط صنعت برق در سال ۱۴۰۳ به‌جز موانع و چالش‌های ناشی از کم‌آبی احتمالی و شدت و طول ساعات گرم کار پیچیده و سختی نیست. به نظر می‌رسد باز هم در ترکیب چهارقلوهای ناترازی، قُل ناترازی تولید و مصرف به‌دلیل عدم‌تحقق کامل به‌مدار آمدن ظرفیت‌های کافی تامین برق که آن هم به علت کمبود منابع بوده است؛ چالش اصلی را ایجاد کند و برآورد می‌شود به‌رغم امکان به مدار آمدن حدود ۳۰۰۰ مگاوات ظرفیت جدید؛ ۱۳هزار یا ۱۴هزار مگاوات کمبود ظرفیت ایجاد شود که باید مدیریت بار شود.پیش‌بینی می‌شود روند کاهش سرمایه‌گذاری در توسعه تاسیسات انتقال و توزیع در سال ۱۴۰۳نیز ادامه داشته باشد و امکان احداث تاسیسات فوق در حد سال ۱۴۰۲ نیز فراهم نشود. در بخش توزیع به علت فشار متقاضیان امکان احداث حدود ۲۰هزارکیلومتر شبکه و نصب ۲۵هزار دستگاه ترانسفورماتور دور از دسترس نیست. در مورد نیروگاه‌های جدید تجدیدپذیر نیز پیش‌بینی ۱۰۰۰ مگاوات ظرفیت جدید شاید پیش‌بینی خوش‌بینانه‌ای باشد که در صورت به مدار آمدن؛ باید فکری برای تامین نقدینگی تعهد شده به سرمایه‌گذاران کرد. با توجه به شرایط خاص و لزوم تامین نیاز داخلی برق، به‌نظر می‌رسد حداقل در سال ۱۴۰۳، نرخ رشد صادرات منفی شود.

روزگار معدن

E-mail:info@madandaily.com • https://t.me/rozegarmadan • www.twitter.com/Madandaily • www.instagram.com/Madandaily www.rouzegaremadan.ir

شنبه
۱۸ فروردین ۱۴۰۳
۲۶ رمضان ۱۴۴۵
۶ آوریل ۲۰۲۴
سال هفتم
شماره ۱۲۷۸

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول: مهدی نجفی
سردبیر: شهریار خادمی

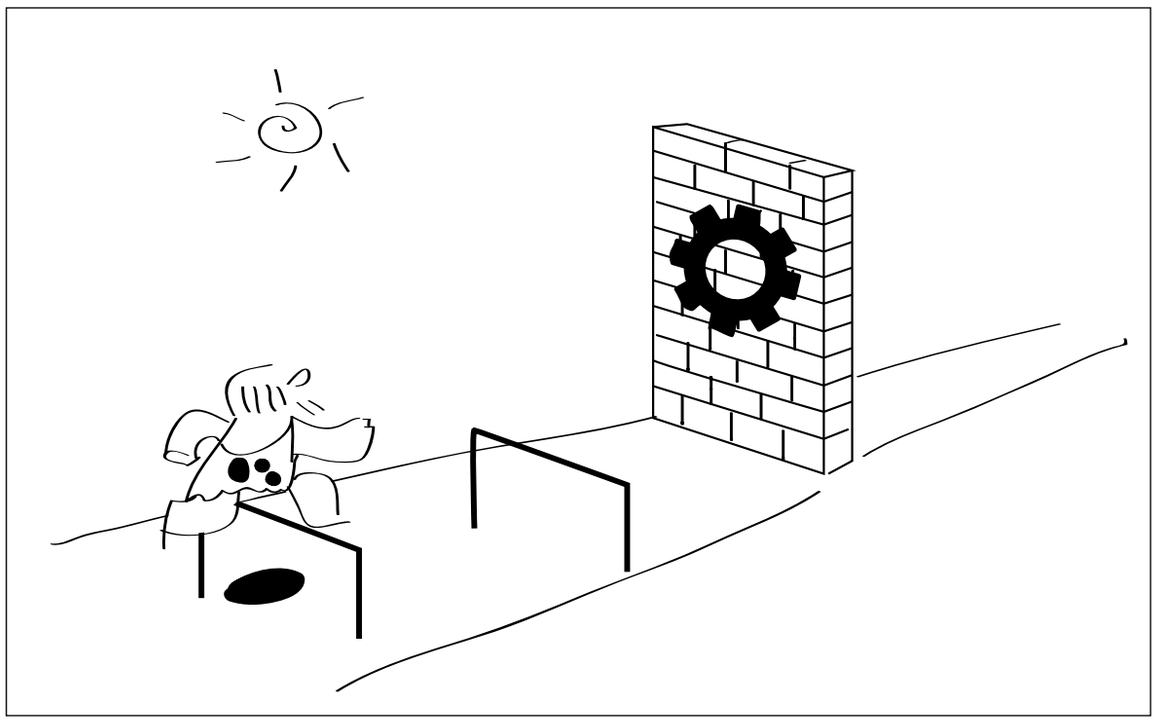
آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن:۸۲۱۹۰(داخلی-۲۲۷-۱۵۶)
نمابر:۸۲۱۹۰(داخلی-۱۰۴)

تلفن‌سازمان‌آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲
امورمشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶
توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپخانه:صمیم

کنترل ریسک‌های سرمایه‌گذاری با ابزارهای بورسی

یک تحلیلگر بازارهای مالی گفت: سرمایه‌گذاران به منظور کنترل ریسک‌های سرمایه‌گذاری‌های خود باید از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری، سبدگردان‌ها و ابزارهای بورسی اقدام به سرمایه‌گذاری کنند.محمد خان‌زاده در گفت‌وگو با پایگاه خبری بازار سرمایه ایران(سنا)، در رابطه با مزیت سرمایه‌گذاری غیرمستقیم، اظهار کرد: هر سرمایه‌گذاری متناسب با میزان آشنایی با بورس، سطح دانش مالی و اطلاعات و ارتباطات خود با ارکان بازار سرمایه لازم است یک استراتژی معاملاتی داشته باشد.وی افزود: درصورتی که شخص سرمایه‌گذار با سازوکارهای بازار سرمایه و نحوه بررسی صورت‌های مالی اطلاع و دانش کافی نداشته باشد می‌بایست به منظور مصون ماندن از ریسک‌های این بازار به صورت غیرمستقیم از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری و سبدگردان‌ها سرمایه‌گذاری کند.این تحلیلگر بازارهای مالی تصریح کرد: سازمان بورس و اوراق بهادار در دوسال اخیر ابزارها و صندوق‌های متنوعی را با توجه به میزان ریسک پذیری افراد سرمایه‌گذار طراحی کرده در همین راستا سرمایه‌گذاران می‌توانند با سرمایه‌گذاری غیر مستقیم در صندوق‌های سرمایه‌گذاری با توجه به میزان ریسک پذیریشان از این ابزارها بهره‌مند شوند.

کارتن

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

چرا بورس وارد فاز تردید شد؟

گروه بورس:بورس در حالی سال جدید را با شعار حمایت از اقتصاد مشارکتی مثبت آغاز کرد که در روزهای بعد معاملات بورس دوباره وارد فاز تردید شد. برخی کارشناسان بورس مانند محمود مرادی معتقدند تحولات نرخ دلار و افزایش آن تا مرز ۶۲ و همچنین انتشار گزارش‌های ماهانه و فروش خوب برخی شرکت‌ها و از همه مهم‌تر انتخاب شعار سال مرتبط با بازار مهم‌ترین دلایل مثبت بودن جو بازار بود.

البته یکی از عواملی که پیشران حرکت بازار طی مدت اخیر دلار با سرعت و قدرت بیشتری مسیر صعودی را طی می‌کند و بازار امیدوار به تغییر سیاست‌ها از سوی بانک مرکزی است جایی که به نظر می‌رسد شاهد اولین چرخش جدی سیاست‌گذار در حوزه نرخ دلار نیما باشیم. بدون شک اگر بازار نشانه‌ای از این عدم تغییر و رفتار را احساس کند واکنش او خلاف آن چیزی است که امروز در تابلو معاملات شاهدش بودیم و نکته مهم این است که این بار سهامداران قطعاً با سرعت و واکنش بیشتری واکنش نشان می‌دهند و منتظر بیان و تحلیل پسا رویدادی نخواهند بود.

براساس گزارش بازار به تازگی‌تمام بحث و حرف بازار این بود که تب یک روزه فروکش کرد؟ یا به اصطلاح تکنیکالیست‌ها یک برگشت موقت به سقف شکسته شده داریم و همچنان رو به جلو حرکت می‌کنیم. اما به‌طور کلی جنبه مثبت و خوشبینی آن بیشتر است و این موضوع برای همگان اثبات شد که بازار برای حرکت و کنده شدن از این نقاط و روشن شدن موتور خود به اخبار قوی‌تری نیاز دارد. هرچند آرام آرام از شدت مثبت‌های بازار کاسته شده و حتی فاز منفی به خود گرفت. اما ارزش معاملات اعداد قابل قبولی را نشان می‌دهد و بالای ۵ همت است.

▣ واکنش تکنیکال به سال ۱۴۰۳

از بعد تکنیکالی برای بازار اتفاقات مهمی رخ داده که گذر از مقاومت و بعد روانی و سنگر سخت ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار واحد یکی از مهم‌ترین آنهاست. از سوی دیگر، بسیاری از سهم‌ها از سقف تاریخی خود عبور کردند و این پیام مهمی برای چارتیست‌هاست که این نشانه‌های بازار را دنبال می‌کنند.

در عین ارزندگی بدون اخبار مثبت، انرژی لازم برای بیدار کردن جریان پول و همراه کردن با خود ندارد و از همین روست که تأکید کارشناسان این است که اگر رفتار غیرمنطقی از سوی سیاست‌گذاران سر بزند یا این اخبار به شکلی دیگر بسوزد، بازار هم فضای متفاوت‌تری از آنچه چند روز نخست شاهدش بودیم رخ خواهد داد.

جریان رشد اخیر بازار در تجزیه و تحلیل نشان می‌دهد که جنس این رشد و قدرت آن شبیه رشدهای قبلی بوده که شاهد آن در بستری از ارزندگی رشد می‌کند که کمتر شاهد آن بوده‌ایم و انصافاً ریسک به ریوارد بازار در نقاط جذابی است.

بازار در عین ارزندگی بدون اخبار مثبت، انرژی لازم را برای بیدار کردن جریان پول و همراه کردن با خود ندارد و از همین روست که تأکید کارشناسان این است که اگر رفتار غیرمنطقی از سوی سیاست‌گذاران سر بزند یا این اخبار به شکلی دیگر بسوزد، بازار هم فضای متفاوت‌تری از آنچه چند روز نخست نوروز شاهدش بودیم رخ خواهد داد.

ادامه سیاست‌های عجیب نرخ سود، عدم توجه به دلار نیما و اختلاف آن با دلار آزاد و مواردی از این دست که بازار انتظار اصلاح آن را دارد. قطعاً واکنش بازار در آن مقطع چیزی که امروز شاهد آن هستیم، نخواهد بود. از همین روست که نقش اخبار را در روند اخیر بی‌بدیل کرده است و بدون آن، شاید بازار در کوتاه‌مدت چند گامی بردارد، اما در میان‌مدت و بلندمدت جایی نخواهد رفت. بازار با بهانه مصوبه اعتباری‌ها و تسویه آن سبز قوی نشده است تا از رنگ سرخ دیشب و صدای انفجار آن هردو باز هم به پرتفوی و بازار ما برسد. روزهای خاص و سخت آخر سال هر بار با یک شکل و با یک بهانه سپری می‌شود و امروز ترکش‌های بلوک شاراک و نقد کردن‌های شتران و خبری که البته قدیمی بود و جدید نبود ولی موثر واقع شد باعث شد در مجموع بازار چهارشنبه خوبی را نداشته باشد و آخرین چهارشنبه سال با جو منفی تمام کند. شرایط عرضه و تقاضا کمی پرچالش شده است. البته برخی هم معتقدند که معامله کمی اوضاع را در اوراق درآمد ثابت و صندوق‌ها و بازارها به هم ریخته و فشار روی بازار را بیشتر کرده است. اما در هر صورت به وضوح یک نکته را در چهره بازار مشاهده کرد و آن هم نبود جریان پول و قرار گرفتن در سطح مشخصی از جریان معاملات است که باعث خواهد شد چنین رفتاری را در بازار شاهد باشیم که برای مثبت شدن یا خرید یک سهم سهامداران نمادهای مختلف دیگر را می‌فروشند و این موضوع و جابه‌جایی و چرخش باعث بروز مشکلات در بازار شده است.

▣ تاثیر سیاست‌گذاری معاملات اعتباری

اکثر بانک‌ها به خصوص بانک‌های دولتی را از ارایه تسهیلات به کارگزاری‌ها که عمده مصرف آن صرف همین بحث اعتبار می‌شود منع کرد و فشار مضاعفی را به کارگزاری‌ها در کاهش لاین اعتباری آنها داشت و این تصمیم نه در اوج بازار در بدترین و سخت‌ترین شرایط بازار گرفته شده و فشار آن را کم و بیش بازار احساس کرد. حتی شنیده می‌شود لاین اعتباری برخی کارگزاری‌ها تا یک سوم کم شده است. نقدینگی و مشکل جریان پول و عدم انگیزه کافی برای ورود به بازار یکی از مشکلات عدیده‌ای است که بازار سهام با آن مواجه است و سرمایه‌گذاران امیدوارند این موضوع برای سال جدید کمی بهبود یابد.

در هر صورت نقدینگی و مشکل جریان پول و عدم انگیزه کافی برای ورود به بازار یکی از مشکلات عدیده‌ای است که بازار سهام با آن مواجه است و سرمایه‌گذاران امیدوارند این موضوع برای سال جدید کمی بهبود یابد. البته این میان به قول شاعر از خودی هم زیاد می‌خوریم چه بسیار حقوقی‌هایی که طی این مدت شاید می‌توانستند منابع را از جای دیگر جور کنند اما در بدترین قیمت‌ها و پایین‌ترین نقاط فروش در بازار سرمایه را انتخاب کردند و هنوز هم می‌تازند.

در حال حاضر اینگونه می‌توان نتیجه‌گیری کرد که خریداران حداکثر محافظه‌کاری را در مواجهه با بازار به کار می‌برند و به نوعی همه کمی صبر خواهند کرد و تماشاچی بازار می‌شوند تا بعد از تعطیلات تکلیف روشن شود. از همین روست که دوباره حجم و ارزش بازار مسیر کاهشی را گرفته که البته ادامه‌دار بودن آن برای روزهای آتی اتفاق جالبی نخواهد بود و سیگنال ضعیفی را به سهامداران مخابره خواهد کرد.البته یکی از دلایلی که بازار دچار افت حجم و بی‌تفاوتی دوباره شده این است که به روزهای قبل از سال برگشتیم و همان وعده و وعیدهای بدون عمل در حال تکرار شدن است. بازار چند روز می‌تواند با حرف و وعده پیش برود و بعد از آن باید در عملیات شاهد اتفاقات و خبرهای مثبت باشیم. اصلاحیه صنعت پالایش و نرخ تسعیر ارز اعلام نشده و تحولات نرخ دلار نیما دوباره فریز شده است.

توقف کوتاه بورس

بازار سرمایه دومین هفته از فروردین۱۴۰۳ را در حالی آغاز کرد که بازارهای مختلف تحت‌تاثیر شوک حمله اسرائیل به کنسولگری ایران در دمشق بودند، درحالی‌که روند روبه‌رشد نرخ ارز، طلا و سکه روز گذشته در نتیجه افزایش ریسک سیاسی سرعت گرفت، بازار سرمایه با وقفه‌ای در جریان خروج از روند منفی مواجه شد. بورس روز گذشته را با شیب تندی از منفی‌ها آغاز کرد اما رفته‌رفته و در میانه بازار این شیب ملایم‌شده و از شدت منفی‌ها کاسته شد. با این تفاسیر اگرچه رکورد خروج سرمایه با مقدار ۵۲۹میلیاردتومان از ابتدای بهمن‌ماه تاکنون شکسته شد اما ارزش معاملات حدود ۴درصد رشد داشت و شاخص‌کل و هم‌وزن نیز افت ناچیز ۰.۷ و ۱.۳۵درصدی داشتند. تحلیلگران معتقدند تنش‌ها میان ایران و اسرائیل اگرچه وارد مرحله‌ای جدید شده اما برای بازار سرمایه مساله تازه‌ای نیست و بورس پس از نهایتا دو هفته به روال سابق بازخواهدگشت و با توجه به افزایش انتظارات تورمی در این جریان حتی این موضوع می‌تواند منجر به رشد بازار سرمایه در میان‌مدت هم بشود.

▣ ریزش بورس تشدید نمی‌شود

مریم محبی، تحلیلگر بازار سرمایه با بیان اینکه «اولین روز کاری بورس ایران بعد از تعطیلات نیمه دوم فروردین در حالی آغاز شد که شاهد حمله اسرائیل به ساختمان سفارت ایران در سوریه و شهادت برخی از نیروهای سپاه پاسداران بودیم»، گفت: از آنجاکه این اتفاق ریسک جنگ را بین ایران و یکی از دشمنان دیرینه او تایید می‌کند، حساسیت بسیار بالایی دارد. این اتفاق شیطنت اسرائیل را نشان می‌دهد.در ماه‌های گذشته نیز شاهد بودیم اسرائیل بارها مستقیم و غیرمستقیم تلاش کرده ایران را تحریک کند تا از او واکنش بگیرد.طبیعتا هرگونه واکنش می‌تواند تاثیر بیشتری روی بازار سرمایه داشته‌باشد و قطعا رفت و آمدهای تنش‌زا می‌تواند شرایط بازارهای مالی را به‌هم بریزد.وی ادامه داد: این اتفاق در حالی رخ‌داده که وضعیت اقتصادی ایران مطلوب نیست و به‌تازگی شاهد افت ارزش پول ملی بودیم و قدرت ریال طی دو ماه گذشته حدود ۲۰درصد کاهش پیدا کرده‌است، بنابراین این اتفاق‌ها می‌تواند باعث ایجاد هیجان‌ها و تنش‌های جدید در بازارهای رقیب بازار سرمایه شود. محبی افزود: بازار سرمایه به واسطه افزایش قیمت دلار می‌توانست شرایط بهتری را تجربه کند اما با توجه به اینکه این خبر ریسک جنگ را افزایش می‌دهد، حتی اگر واقعی نباشد می‌تواند هیجان کوتاه‌مدتی را به بازار وارد کند که بخشی از این هیجان را دیروز دیدیم، اما مساله اصلی‌تر این است که روز گذشته بازار می‌توانست بیشتر از اینها منفی شود، یعنی به‌نظر می‌رسد که بدنه دولت تلاش می‌کند بازار سرمایه را کمی آرام‌تر نگه دارد، بنابراین انتظار می‌رود منفی‌های روز گذشته طی روزهای آتی جمع شود. این تحلیلگر بورسی خاطرنشان کرد: در هفته آینده با توجه به اینکه تعطیلات زیادی را پیش‌رو داریم و هنوز تعطیلات فروردین به‌طور کامل به پایان نرسیده، انتظار دارم که از ابتدای اردیبهشت شرایط باثبات‌تری به بازار سرمایه حاکم شود و قبل از اردیبهشت در بازار سرمایه بیشتر شاهد رویکرد نوسان‌گیری هستیم، اما یکی از بزرگ‌ترین اشتباهاتی که سهامداران ممکن است طی این روزها داشته باشند این است که بدون دانش تلاش کنند سهام خود را روی قیمت‌های فعلی به‌فروش برسانند تا در قیمت‌های پایین‌تر دوباره بخرند چون مثلا انتظار دارند سهمی ۱۰ تا ۱۵درصد ریزش کند اما چنانچه با اصول نوسان‌گیری و جایگزینی پله‌ای سهام آشنا نباشند، این رویکردها می‌توانند مخرب‌تر از روند منفی بازار باشند.محبی افزود: به‌نظرم در این روزها ما شاهد هیجانات منفی در بازار خواهیم بود، اما اینکه فکر کنیم اتفاقی که افتاده باعث ایجاد روند نزولی در بازار سرمایه شود، بعید به‌نظر می‌رسد. ما همچنان در مسیر نزولی بازار قرار داریم و این در حالی است که انتظار داشتیم بازار بتواند تغییر روند بدهد و به سمت مثبت برود اما اتفاقات سیاسی نمی‌تواند باعث شدت‌گرفتن روند نزولی بازار شود و صرفا هیجانی به بازار وارد کرده که به مرور کمتر شده و نهایتا بازار به مسیر اصلی خود برخواهد گشت.

وی گفت: در سایر بازارهای موازی مانند طلا، ملک، خودرو، دلار و... ارزش پول ملی ایران در مسیر کاهشی قرار دارد و به‌نظر می‌رسد به‌رغم اینکه با اتفاقات اخیر ریسک جنگ افزایش‌یافته، این مسیر تشدید نمی‌شود، بلکه مسیر عادی کاهش ارزش پول ملی ایران که ما آن را با نام تورم می‌شناسیم با همان شیب ادامه دارد. ما به اندازه کافی از مدیریت اشتباه اثر می‌گیریم، بنابراین اگرچه هیجان شدیدی را در بازارهای موازی مشاهده خواهیم کرد اما این هیجان فروکش خواهد کرد و ما شیب نرم افزایش قیمت‌ها را بعد از این در بازارهای موازی مشاهده خواهیم کرد.

▣ بورس هیجانی نمی‌شود

نیما میرزایی، دیگر تحلیلگر بازار سرمایه نیز با بیان اینکه بورس در نیمه اول تعطیلات نوروزی و روزهای معاملاتی ابتدای سال وضعیت مناسبی داشت و شاهد رشد مداوم شاخص‌کل در طول روزهای اخیر بودیم، گفت: در این روزها ارزش معاملات نیز به‌رغم اینکه وضعیت بین‌التعطیلین بود و به‌صورت سنتی بازار در این روزها وضعیت کم‌رونقی دارد، قابل‌قبول بود و همه اینها در کنار ارزندگی بازار و جاماندگی که نسبت به بازارهای موازی پیدا کرده، نوید روزهای سبز را برای سهامداران خسته بازار سرمایه می‌دهد؛ سهامدارانی که در طول سال‌های اخیر احساس جاماندگی شدیدی دارند و حال می‌توان خوشبین بود بازار در طول سال‌جاری بازار قابل‌قبول و رو به بالایی باشد.وی ادامه داد: از جمله محرک‌های حرکتی بازار در طول روزهای اخیر می‌توان به تثبیت دلار بازار آزاد بالای قیمت ۶۰هزارتومان اشاره کرد که انتظارات تورمی را بین سهامداران تشدید می‌کند و همچنین رشد قیمت جهانی کامودیتی‌ها هم مزید بر علت بود که در واقع باعث‌شده چشم‌انداز وضعیت سودآوری شرکت‌های بورسی رشد مضاعفی را در آینده داشته‌باشد و مجموع این عوامل کمک می‌کند تا بازار سرمایه روزهای سبزی را در سال‌جاری پشت‌سر بگذارد.این تحلیلگر بورسی ضمن ابراز خوش‌بینی از روند معاملات بازار سرمایه در سال‌جاری گفت: روند روبه‌رشدی که تقریبا از ابتدای اسفندماه شروع و باعث شد شاخص حدود ۲۰۰هزار واحد رشد را تجربه کند، احتمالا در بهار امسال به سمت سقف تاریخی خود حوالی محدوده دومیلیون و ۶۰۰هزارواحدی حرکت خواهد کرد و بعد از استراحتی که در آن محدوده خواهد داشت، در طول سال به سمت ابرکانال سه‌میلیون‌واحدی برای اولین‌بار حرکت خواهد کرد.

میرزایی درخصوص تنش‌های منطقه‌ای اخیر نیز گفت: اتفاقات رخ‌داده در منطقه را در چارچوب تنش‌های ایران و اسرائیل می‌بینم که در ماه‌های گذشته نیز به کرات شاهد تکرار این موارد از سوی طرفین بوده‌ایم و از این نگاه اتفاق تازه‌ای نیست. بازار هم روز گذشته نشان‌داد به این پختگی رسیده که نگاه هیجانی به این موضوع نداشته‌باشد و منفی‌های شدید ابتدای صبح هم در میانه معاملات متعادل شده و از حجم فروشندگان بازار به مرور کاسته شد، بنابراین به‌نظر نمی‌رسد تنش‌ها تاثیر منفی بزرگی روی بازار داشته‌باشد، اما سرعت حرکتی دلار را به سمت هدف ۷۰هزارتومان در بهار سال‌جاری تسریع می‌کند و از آن جهت که باعث افزایش نرخ دلار و به‌تبع آن انتظارات تورمی در جامعه می‌شود، حتی می‌تواند در میان‌مدت تاثیر مثبتی بر بازار نیز داشته‌باشد.

برمدار اقتصاد

نقش ویژه بازار سرمایه در تحقق شعار سال

سخنگوی اقتصادی دولت در نخستین نشست خبری سال ۱۴۰۳ گفت: یکی از بهترین نهادهایی که می‌تواند شعار سال و مشارکت آحاد مردم در تولید و تامین مالی اقتصاد را ایفا کند، بازار سرمایه است و پیش شرط بهره‌مندی از این بازار، جلوگیری از تصمیمات دارای تاثیرات منفی بر این بازار است.

سید احسان خاندوزی در نخستین نشست خبری سال ۱۴۰۳ با اصحاب رسانه در پاسخ به سوال خبرنگار «سنا» مبنی بر برنامه دولت برای تحقق شعار «جهش تولید با مشارکت مردم» از مسیر بازار سرمایه، گفت: یکی از بهترین نهادهایی که می‌تواند مشارکت آحاد مردم در تامین مالی اقتصاد را ایفا کند، بازار سرمایه است.

وی با بیان این که در این نهاد چند دستورالعمل با اولویت وجود دارد تا نقش این بازار را تقویت کند، افزود: اولویت اول تمرکز بر شرکت‌های سهامی عام پروژه است که امیدواریم امسال بتوانیم ارقام بیشتری از سال گذشته را در جذب منابع مالی مردم به سمت این شرکت‌ها انجام دهیم.

به گفته سخنگوی اقتصادی دولت، اولویت دوم ارتقاء جایگاه سکوهای تامین مالی جمعی در فرابورس و همچنین سکوهای تامین مالی ارزی است. خوشبختانه مجوز ایجاد سکوی تامین مالی جمعی ارزی تا سقف ۵۰ میلیون دلار اخذ شده است.

وی عنوان کرد: اما پیش شرط تمام این بسترسازی‌ها، مهار تصمیم‌گیری‌های دارای ابعاد منفی بر بازار سرمایه است که بتوانیم در بسته سیاستی امسال آن‌ها را پیش‌بینی و جهت هماهنگی بین دستگاهی اقداماتی را در راستای پیش‌بینی پذیری اقتصاد انجام دهیم.

▣ ۳ بحران اقتصاد ایران در دهه ۹۰

سخنگوی اقتصادی دولت در ادامه اظهار داشت: اقتصاد ایران در پایان دولت دوازدهم از ۳ مسئله مهم رنج می‌برد؛ اول این که بحرانی شدن ناترازی‌های مختلف موجب شده بود در طول دهه ۹۰ نرخ تورم از سطوح ۲۰ تا ۲۵ درصد به میانگین ۴۰ درصد افزایش پیدا کند.

وی افزود: دومین موضوع نیز رشد ناپایدار و در برخی فصول دولت سابق با ثبت ارقام منفی، اندازه اقتصاد ایران را کاهش داد و ثمره این دو موضوع شکل گیری بی انگیزگی، چشم انداز منفی و کاهش شدید مشارکت مردم در عرصه اقتصاد شده بود.

▣ با وجود کاهش نرخ رشد نقدینگی، از رشد مثبت اقتصادی صیانت شد

خاندوزی با بیان این که در سال ۱۴۰۲ علی‌رغم هدف‌گذاری دولت برای کاهش نرخ رشد نقدینگی، مجموعه‌ای از اقدامات موجب شد تا رشد اقتصادی کشور متوقف نشود، گفت: از جمله آن‌ها می‌توان به بهبود محیط کسب وکار، تلاش‌هایی در جهت هدایت اعتبار به بخش‌های مولد و در نهایت افزایش منابع تخصیص یافته به بخش عمرانی کشور اشاره کرد.

وی عنوان کرد: این اقدامات موجب آن شد که نرخ رشد اقتصادی در ۹ ماهه سال گذشته با نفت ۶.۷ درصد و بدون نفت ۴.۲ درصد باشد.

به گفته وزیر اقتصاد، رشد اقتصادی در ۲ سال فعالیت دولت سیزدهم ۱۲.۶ درصد بوده است. این شاخص در طول دولت دوازدهم در مجموع منفی ۱.۳ درصد بوده است.

وی تصریح کرد: نرخ رشد اقتصادی بدون نفت نیز در ۲ سال فعالیت دولت سیزدهم نیز ۱۰.۴ درصد بوده است.

▣ محورهای برنامه دولت برای جهش تولید با مشارکت مردم

سخنگوی اقتصادی دولت در ادامه بیان کرد: شعار سال ۱۴۰۳ که به شکل مکرری بیانگر اهمیت تولید ملی به اضافه گسترده کردن دامنه مشارکت آحاد مردم در خروجی تولید ملی دارد به طور مشخص برای سیاست های دولت حاوی چند راهبرد جدی است که تکمیل شده آن در قالب بسته سال ۱۴۰۳ اعلام خواهد شد.

وی گفت: حرکت به سمت تقویت فرهنگ یکی از برنامه های دولت بوده که نیازمند استفاده از ایده های کارآفرینی و سرمایه های مردم است. برنامه دوم، دوم بهبود فضای کسب و کار است که نه تنها در حوزه تسهیل مجوزها، بلکه در زمینه کاهش بار مقرراتی هم در دستور کار دولت قرار می گیرد.

خاندوزی ادامه داد: در سال ۱۴۰۳ اعطای مشوق های سرمایه گذاری برای سرمایه گذاران داخلی و خارجی بیشتر پیگیری خواهد شد و همچنین مشارکت بخش های خصوصی و تعاونی در تولید ملی پیگیری می شود و آغوش دولت برای پذیرش این ظرفیت ها باز خواهد بود.

وی توضیح داد: تنوع بخشی به تامین مالی در اقتصاد به ویژه تامین مالی از مسیر بازار سرمایه، کاهش تصدی گری دولت در فعالیت های دولت که هم مورد تاکید رهبر انقلاب بوده و هم در سیاست های اصل ۴۴ به آن پرداخته شده است، با تاکید بیشتری مورد توجه قرار خواهد گرفت.

سخنگوی اقتصادی دولت مطرح کرد: تسریع در فرآیند واگذاری شرکت هایی که در فهرست قرار دارند و تقویت نظارت دولت وتوانمندی های حاکمیتی و تقویت مدل مشارکت عمومی – خصوصی از دیگر برنامه های دولت در سال جاری است.

وی اظهار داشت: در قانون برنامه هفتم توسعه نکات و بندهای متعددی در زمینه تقویت تولید دارد که از ظرفیت های آن استفاده خواهد شد.

▣ تغییر ساعت کاری فعلا در دستور کار دولت نیست

خاندوزی در پاسخ به سوالی پیرامون تغییرات ساعت کاری و همچنین طرح تغییر روزهای تعطیل گفت: دولت فعلا مصوبه‌ای در دستور کار خود برای تغییر ساعت کاری به منظور رفع ناترازی های انرژی ندارد.

وی گفت: در موضوع تعطیلات نیز از آن جهت که این موضوع همچنان در حال بررسی است نمی‌توان اظهار نظر قاطع در مورد آن داشت.

▣ روند منفی تشکیل سرمایه در دولت سیزدهم معکوس شد

سخنگوی اقتصادی دولت با بیان این که یکی از متغیرهای بنیادین رشد اقتصادی میزان تشکیل سرمایه ثابت است و در دولت دوازدهم درمجموع ۳۳ درصد کاهش تشکیل سرمایه ثابت ناخالص داشتیم، گفت: در دو سال اخیر بیش از ۸ درصد افزایش را شاهد هستیم و در ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ تشکیل سرمایه در بخش ماشین آلات ۶.۱ درصدی و در بخش ساختمان هم ۲.۹ درصد رشد داشته است.

وی اظهار داشت: بنابراین گزافه نیست بگوییم مجموعه پیامدهای سرمایه های منفی و صفر را پشت سر گذاشته ایم اما نباید نسبت به این مساله غره شویم و در همین راستا برنامه دولت برای سال ۱۴۰۳ برنامه هایی در جهت تقویت روند سرمایه گذاری در کشور اتخاذ می کند.

باید از ۲ نگاه حدی «دولتی سازی» و «خصوصی سازی» عبور کنیم

سخنگوی اقتصادی دولت عنوان کرد: در سال‌های گذشته ما همواره با ۲ نگاه جدی در خصوص بخش خصوصی و دولتی مواجه بوده‌ایم، یک نگاه هیچ نقش و جایگاهی برای بخش خصوصی در فعالیت‌های اقتصادی قائل نبوده و یک نگاه نیز معتقد به این بوده که تمام فعالیت‌های دولتی باید از عرصه اقتصاد پاک شود.

وی بیان‌کرد: ما در این سال‌ها ثمرات هر ۲ نگاه را مشاهده کرده‌ایم و باید از مجادلات «دولتی سازی» و «خصوصی سازی» عبور کنیم.به گفته خاندوزی، در واقع نباید با عناوینی مجدد شاهد واگذاری‌های بی قید و شرط نقش استراتژیک دولت به گروه‌های ذی‌نفوذ سیاسی باشیم. البته دولت باید با چارچوب‌گذاری به سمت رقابت سازی بخش خصوصی توانمند حرکت کند.

وی گفت: در این زمینه امسال حتما با واگذاری‌های مندرج در بودجه به بخش خصوصی توانمند، مولد سازی دارایی‌های راکد، نقش‌دهی به شرکت‌های تعاونی شهرستانی و خروج دولت از مداخلات در شرکت‌هایی که بخش اندکی از سهام را دارد به سمت افزایش و ارتقاء نقش مردم در اقتصاد حرکت خواهیم کرد.

▣ مدیریت مصارف ارزی در سال جاری

خاندوزی با اشاره به این که سال ۱۴۰۲ در شرایطی به پایان رسید که بانک مرکزی توانست میزان ارز بیشتری را نسبت به سال ۱۴۰۱ تجهیز کند، گفت: باوجود فشارهایی که وجود داشت و کاهش قیمت کالاهای صادرات پتروشیمی، میزان ارز پرداختی در سال ۱۴۰۲ بیشتر بود.

جزئیات ترکیب سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۱۴۰۲

سید احسان خاندوزی با اشاره به جزئیات سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۱۴۰۲ گفت: در سال گذشته ۳۱۸ طرح سرمایه‌گذاری مورد توافق با سرمایه‌گذاران خارجی قرار گرفت.

وی افزود: در این بین چین با ۱.۸ میلیارد دلار، ترکیه با ۶۷۸ میلیون دلار و امارات با ۵۷۹ میلیون دلار سه کشور با بیشترین سرمایه‌گذاری در سال گذشته بودند. همچنین ۷۴ درصد این سرمایه‌گذاری‌ها در حوزه صنعت بوده، ۱.۵ درصد در حوزه نفت(البته از لحاظ ارزشی میزان قابل توجهی در بخش نفت بوده)، ۱۰ درصد در حوزه کشاورزی، ۷.۵ درصد در حوزه خدمات، حدود ۱ درصد در حوزه گردشگری و حدود ۲ درصد در بخش حمل و نقل، ساختمان و معدن بوده است.

▣ بسته سیاستی تحقق شعار سال در دستور کار ستاد اقتصادی دولت

سخنگوی اقتصادی دولت در ادامه گفت: اولین جلسه ستاد اقتصادی دولت در هفته اول امسال با دستور رئیس جمهور و به منظور نگارش بسته عملیاتی تحقق شعار سال برگزار شد.

وی گفت: بسته سیاستی تحقق شعار سال با حضور وزارتخانه‌های تولیدی و سازمان برنامه و بودجه در حال نگارش است و امیدواریم تا هفته آینده بتوانیم پیش‌نویس این بسته را به ستاد اقتصادی دولت تقدیم کنیم.خاندوزی با بیان این که اثر افزایش جذب سرمایه گذاری در افزایش تشکیل سرمایه ثابت قابل مشاهد است، در ادامه نشست اظهار داشت: بیشترین میزان پروژه هایی که توسط سرمایه گذار خارجی تامین مالی می شود، پروژه های صنعتی است اما تا زمانی که این پروژه ها به بهره برداری نرسند، اثر آن در بخش تولید مشخص نمی‌شود ولی از همین ابتدا اثراتی که بر کاهش نرخ بیکاری و افزایش تشکیل سرمایه رخ داده است و به وضوح شاهد آن هستیم.وی تاکید کرد: مسیر سرمایه‌گذاری خارجی که در سال ۱۴۰۱ معادل ۴ میلیارد دلار و در سال ۱۴۰۲ که ۵.۵ میلیارد دلار بود، نشان می‌دهد در ترکیب سرمایه‌گذاری های خارجی، فارغ از تحریم های آمریکا، در حال ایجاد فضای پایدار برای جذب سرمایه گذاری خارجی هستیم که این برای اقتصاد ایران نویدبخش است.